ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޔައުމިއްޔާ

2021 ވަނަ އަހަރުގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގެ 11 ވަނަ ޖަލްސާ

١٧ رَجَبْ ١٤٤٢

1 މާރިޗު 2021

(ހޯމަ ދުވަސް)

ޖަލްސާ ފެށުނު ގަޑި: 09:02

ޖަލްސާ ނިމުނު ގަޑި: 13:37

(ރިޔާސަތުގައި އިންނެވީ؛ މަޖިލީހުގެ ރައީސް، ރައީސް މުޙައްމަދު ނަޝީދު)

2021 ވަނަ އަހަރުގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގެ އެގާރަވަނަ ޖަލްސާ

1 މާރިޗު 2021 (ހޯމަ ދުވަސް)

---

1. ހަމްދު ސަނާވާތް

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرّحمن الرّحيم، الحمد لله والصّلاة والسّلام على رسول الله وعلى آله وصحبه ومن والاه. މަޖިލިސް ފެށުނީ.

2. ޖަލްސާގެ ހާޒިރީ އިއުލާން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިއަދަކީ 1 މާރިޗު 2021 ވީ ހޯމަ ދުވަސް. 1442 ވަނަ އަހަރުގެ ރަޖަބު މަހުން 17 ވަނަ ދުވަސް. މިއީ ފުރަބަދުރުވަ ނަކަތުން 3 ވަނަ ދުވަސް. އަޅުގަނޑުމެން އިންނަނީ މިއީ 2021 ވަނަ އަހަރުގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގެ އެގާރަވަނަ ޖަލްސާގައި. މި ވަގުތު ޖަލްސާއަށް ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވީ 53 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. ސަލާމުގައި ވަނީ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު، އަދި ކަރަންޓީނުގައި އެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު.

3. ދުވަހުގެ އެޖެންޑާ އިއުލާންކުރުން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިއަދުގެ އެޖެންޑާއަކީ އދ/11/1/2021.

4. ރިޔާސަތުން އަންގާ އެންގުން

<u>ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:</u>

އެޖެންޑާ އައިޓަމް 4- ރިޔާސަތުން އަންގާ އެންގުން.

4.1- ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 153 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކޮމިޓީތަކުން ފޮނުވާފައިވާ ސުންގަޑި އިޢުލާންކުރުން. އެންވަޔަރަމަންޓް އެންޑް ކްލައިމެޓް ޗޭންޖް ކޮމިޓީ؛ ފުރަތަމަ ބިލު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހަކަތައިގެ ބިލަށް އެ ކޮމިޓީން ކަނޑައަޅާފައިވާ ސުންގަޑިއަކީ 28 އެޕްރީލް 2021. ދުސްތޫރަށް އަނެއް ބަދަލުތަކާ ބެހޭ ބިލު، 30 މާރިޗު. ސަލާމަތީ ހިދުމަތްތަކާ ބެހޭ ބިލު؛ ޤާނޫނު ނަންބަރު 34//2020 (ދިވެހި ފުލުހުންގެ ހިދުމަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 75 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، ޕޮލިސް ބޯޑަށް އާންމު ރައްޔިތުންގެ ތެރެއިން މަޖިލީހުން ކަނޑައަޅާ ދެ މެންބަރުން ހޮވުމަށްޓަކައި މަޖިލީހުގެ އިދާރާއިން ކުރި އިޢުލާނަށް އިޖާބަދީފައިވާ ކުރީމަތިލެއްވި ފަރާތްތަކުގެ ނަންތައް ދިރާސާކޮށް ރިޕޯޓު ހުށަހެޅުމުގެ މުއްދަތު، 4 މާރިޗަށް.

5. މަޖިލީހުގެ ރައުޔުގެ ބޭނުން ހުށަހަޅާ ކަންކަން

<u>ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:</u>

އެޖެންޑާ އައިޓަމް 5- މަޖިލީހުގެ ރައުޔުގެ ބޭނުން ހުށަހަޅާ ކަންކަން. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 101 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން މަޖިލީހުގެ 14 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ސޮއިކުރައްވައި މިނިސްޓަރ އޮފް ކޮމިއުނިކޭޝަން ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު މަލީހު ޖަމީލުގެ އިތުބާރު ނުކުރާކަމުގެ މައްސަލަ. މި މައްސަލަ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅިފައިވަނީ 10 ފެބްރުއަރީ 2021 ގައި. މި މައްސަލައަށް ބަހުސްކުރެއްވުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވަނީ ޖުމުލަ 2 ގަޑިއިރު. އޭގެ މިނިސްޓަރު ދިފާޢުގައި ވާހަކަދެއްކެވުމަށް ބަކައި ބަހުސް ފެށުމުގެ ގޮތުން 10 މިނެޓް. ބަހުސްގެ ތެރެއިން 10 މިނެޓް، އަދި ބަހުސް ނިންމުމުގެ ގޮތުން 10 މިނެޓް. އެމް.ޑީ.ޕީއަށް 54 މިނެޓް 11 ސިކުންތު. ޕީ.ޕީ.އެމްއަށް 7 މިނެޓް 38 ސިކުންތު. ޖުމްހޫރީ ޕާޓީއަށް 7 މިނެޓް 38 ސިކުންތު. ޕީ.އެން.ސީއަށް 6 މިނެޓް 5 ސިކުންތު. އެމް.ޑީ.އޭއަށް 5 މިނެޓް 18 ސިކުންތު. ވަކި ޕާޓީއަކަށް ނިސްބަތްވެފައިނުވާ ކޮންމެ މެންބަރަކަށް 1 މިނެޓް 32 ސިކުންތު. މިމައްސަލަ ކުރިއަށްގެންދާނެ ގޮތް އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލާނަން. މި މައްސަލައިގެ ބަހުސްގެ އެންމެ ފުރަތަމަ ފުރުސަތުއަރުވާނީ މި މައްސަލަ ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ތެރެއިން މެންބަރަކު މަޖިލީހަށް މި މައްސަލަ އިއްވަވައިދެއްވުމަށް. މި މައްސަލައިގެ ބަހުސްގެ ވަގުތާ ބެހޭ އާންމު ކޮމިޓީން ތަރުތީބުކުރައްވާފައިވަނީ، މި މައްސަލައާ ބެހޭ ބަހުސް ކުރެވޭ 2 ގަޑިއިރުގެ ވަގުތުގައި މިނިސްޓަރުގެ ދިފާޢުގައި ވާހަކަދެއްކެވުމަށް ބަކައި ބަހުސް ފެށުމުގެ ގޮތުން 10 މިނެޓްގެ ފުރުސަތު، ބަހުސްގެ

މުއްދަތުގައިން 10 މިނެޓުގެ ފުރުޞަތު، އަދި ބަހުސް ނިންމުމުގެ ގޮތުން 10 މިނެޓުގެ ފުރުޞަތު؛ ޖުމުލަ 30 މިނެޓުގެ ފުރުޞަތު ވަކިކަން އެދުވުމަށް. އެއަށްފަހު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 207 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ބަހުސްކުރުމަށްފަހު މި މައްސަލައިގައި ގޮތެއް ނިންމުމަށް ބަލައި ވޯޓަށްދެވިގައި އެހުން އެންގެން. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 101 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރެއްގެ އިތުބާރު ނެތްކަމަށް މަޖިލީހުން ފާސްކުރާ ކަމަށް ބާރު ދޭން މަޖިލީހުގެ ޖުމުލަ މެންބަރުންގެ އަޣުލަބިއްޔަތުން އެ ވަޒީރެއްގެ އިތުބާރު ނެތްކަމުގެ ޤަރާރު ފާސްކުރެވިއްޖެނަމަ. އަދި އެގޮތަށް ފާސްކުރެވިއްޖެނަމަ އެ ވަޒީރަކު މަޤާމުން ވަކިވާނެ. އަޑުއަހާ އެންމެ ފުރަތަމަ ފުރުޞަތު މި އަހުވާލު މި މައްސަލަ ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރަށް 14 އިޖްތިމާޢީ މެންބަރުންގެ ތާއިދާއެކު 1 މެންބަރަކު؛ އަޑުއަހާ މި ފުރުޞަތުގައި ގަޑީގެ ދޮށުން ދާއިރާގެ އިޖްތިމާޢީ މެންބަރު މިޒާޖު ނަސީމަށް. ގަޑީގެ ދޮށުން ދާއިރާގެ އިޖްތިމާޢީ މެންބަރު.

<u>ގަޑީގެ ދޮށުން ދާއިރާގެ މެންބަރު މިޒާޖު އަޙްމަދު ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިޖްތިމާޢީ ރައީސް. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 140 ވަނަ މާއްދާ މި ބުނަނީ، މި ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުސްތަޤިއްލު މުއައްސަސާތައް، ޤާނޫނަކުން އުފައްދާ މުސްތަޤިއްލު މުއައްސަސާތައް ފިޔަވައި ސަރުކާރުން ނުވަތަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ޒިންމާދާރު ކުރުވާ އިދާރާތައް، ކޮންމެ މުއައްސަސާއަކާ މަސްއޫލިއްޔަތު ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ ކޮންމެ މެންބަރަކު ހުންނަންވާނެ. ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ ކޮންމެ މެންބަރަކުވެސް އެ މެންބަރަކާ ހަވާލުކުރާ ކޮންމެ އިދާރާއެއްގެ ނުވަތަ ކޮންމެ މުއައްސަސާއެއްގެ ހިންގުމުގެ ޒިންމާއުފުލައި ޖަވާބުދާރީވާންވާނެ. އިޖްތިމާޢީ ރައީސް؛ ކޮރަޕްޝަން އޮފް ކޮމިޝަން ބިލް (42/2015)، މި ޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބާރާށުމަށް މި ކޮމިޝަނާ ގުޅޭ ކަންކަމުގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ޖަވާބުދާރީވާނީ މިނިސްޓަރު. އިޖްތިމާޢީ ރައީސް؛ ކޮރަޕްޝަންސް އޮފް ކޮމިޝަން އެކްޓު ދަ މޯލްޑިވްސްއަށް ބަލާއިރު، އެންމެ ބޮޑު ބަޖެޓު، ޖީއެސްޓީ ކޮރަޕްޝަން، އިންވެސްޓްމަންޓް ރިލޭޝަންޝިޕް، ޖީއެސްޓީ ކޮރަޕްޝަންގެ ހިންގުމާ، ރައްޔިތުންނަށް ފުރި ބާޒާރުގެ ޙައްޤުތަކާއި ތަޤުރީރު ރަނގަޅުކުރުން، އެ އިންވެސްޓްމަންޓަށް ފައިސާ ބޭނުންކުރުމުގައި ފަރުވާތެރިކަން ކަނޑައެޅުމަށް، އަދި ރައްޔިތުންނަށް އެކަށޭނަ ހިދުމަތްތަކާ އެ ރައްޔިތުން އެއްވަރަށް ހިދުމަތްދިނުމަށް އެކަށަވަރުކުރުމަށް ކަނޑައެޅުމުގެ ހިދުމަތްތަކާ އިޖްތިމާޢީ ރައީސް، މި ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ފަސް މިނިސްޓަރުގެ ސަރުކާރުގެ މިޒާނުގެ ރައްޔިތުން އެއްމެ ކުރިއަރާ ފައިސާ ގަވާއިދުތަކުން ރެކޯޑުކުރި. އެކަށީގެން ހުރި ފައިސާ ގެނެސް ދޭން ބޭނުންވާ ނަމަވެސް، އިސްވެދިޔަ ގޮތަށް އިސްލާމް ދީނަށް ފަދަ މިނިސްޓަރު ޤަވާނީނު ސިފަކޮށް ބަހުސް ކުރާށެވެ. މުދަލަކީ ރައްޔިތުންގެ ފައިސާ މި ކޮރަޕްޝަން އެކްޓުގެ ފައިސާ ހަމަ އެއްފަދަ ފައިސާ ދިނުމުގައި ހަމަހަމަކުރާށެވެ. އަދި އަޑުއަހާ ފަސްއަހަރު ގޮތަށް މި ރައްޔިތުންގެ ސަރުކާރުން މިއެކްޓުގެ ދެމެހެއްޓުމަށް ޖަވާބުދާރީވާނީ

ޤާނޫނުއަސާސީއާއި މި ގާނޫނު ބުނާ ގޮތުން މިނިސްޓަރު. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެހެންނަމަވެސް، ފުރަގަސްކޮށްލަފާނެ އަށެއް ނުކުތާއަކީ، މި އިތުބާރު ނެތް ކަމުގެ މައްސަލަ ޕާލިމެންޓަރީ ގްރޫޕަށް ހުށަހެޅުމާ ހަމައިން ޑިސެމްބަރު މަހު ވަރަށް އަވަސްއަރުވައިލާފައި މިގޮތަށްއިން ބައެއް ގަވާއިދުތަކެއް ހަދައި، އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ އޮޕީނިއަން ހޯދައިފައިވާކަން. އެހެންކަމުން ވެސް އަޑުގަނޑުވެރިންނަށް ފުރުޞަތު ހުޅުވާ، މިއީ ހަމަ ވަރަށް ކުޑަ ދުވަސްކޮޅުގެ ތެރެއިން މިނިސްޓަރުގެ އެއްބަސްވުން ލިބޭ ކުރިން ލިޔުންތަކަށް ހުށަހެޅުނު ގަވާއިދުތަކާކަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބުނެފައިވާ އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާ ގުޅޭ ކަންކަމާ ގުޅޭ ގޮތުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ޖަވާބުދާރީކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ދީފައިވާ ގޮތަށް ހުށަހަޅާ މިނިސްޓަރު ކަނޑައަޅާ، 25 މާރިޗު 2020 ގައި ދެވުނު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ހުއްދައާ އެއްގޮތަށް އެދުވަސް ހުޅުވާލެވުނު އިންޓަރނޭޝަނަލް އެއާޕޯޓުގެ ދަތުރު ހަމަޖެހޭ ގޮތް ބުނެދީފައި، އަދި ރައްޔިތުންގެ ދުވަހުގެ ހާލަތު ނުވަތަ ދިރިއުޅުމާ ގުޅޭ ހުރިހާ ކަމެއް ގެނެސްދިނުމަށް މި މަޖިލީހުން ފާސްކުރި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާފައިވާ ގަވާއިދުތައް ތަންފީޒުކުރުން. އެހެންނަމަވެސް، އެހެން ފުރަތަމަވީއިރު ވެސް ހުރިހާ އުސޫލުތަކާއި ޤަވާއިދުތަކުގެ ބަދަލުގައި އެއްގޮތަށް ފެނިގެން، މިނިސްޓަރު މަޝްރޫ މިނިސްޓަރު މަޝްރޫ ހިތްޕުޅު ނުކުރައްވާ ކަމަށް މިނިސްޓަރު މަޝްވަރާކުރެއްވުމަށް ވިދާޅުވި. 25 މާރިޗު 2020 ގައި ރިޕޯޓްކުރުމާއި މި ވަނީ، އެއީ ކުރިއަށް ފުރުޞަތު ނަގާފައި ކުރާ ބަޔާނުގެ މައްސަލަތަކުގެ ގޮތުގައި. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އުސޫލުން މާލީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ހުރަހަޅާފައިވާ، ރަށުގެ އުޅުއްވުންތަކާއި ބަހައްޓާފައި ހުރި ބަނދަރުން މިނިވަން ކަމާ، ޖަމާލީ ތަރައްޤީ ގެންނަދެއްވުމުގެ ގަވާއިދާއި ގުޅުންހުރި މި ބައްޔާ ގުޅުމުގައި، އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގެ އަދި ބަޔާނުކޮށްފައި، މިވާ ހަދާފައި ފުރިހަމަ ހަދާނުލާ ރަސްމީ ކުރިން ބޭނުންކުރާ ސިއްޙީ އެކުލެވޭ ބޮޑުބައި ނަގާފައި މި ގަވާއިދު ފާސްކުރި 30 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅަން. އެހެންނަމަވެސް ހިތާމައާއި ފުރަތަމަ ކުރިއަށްދާ ކުރީގައި، މިގޮތަށް މި ބަޔާންކުރަނީ އަދި ވެސް މި ބޭނުން ރިޕޯޓް މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިފައެއް ނުވޭ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ފުރަތަމަ ކުރިއަށްގެންދާ އަށެއް ކަމެއް، ޕާލިމެންޓަރީ ގްރޫޕުން މިމައްސަލަ ހުށަހަޅާފައި ހަމައިން، އެމް.ޑީ.ޕީގެ ޕާލިމެންޓަރީ ގްރޫޕަށް މިމައްސަލަ ހުށަހެޅުމާއި ހަމައިން އެއްގަމުގެ މިނިސްޓަރު ލިބިފައި ރަށުގެ މިނިސްޓަރީގައި މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ދަރިން ބޭނުންކުރާ ބައިވެރިން، މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ބަދަލުގައި ފެންނަނީ ބައެއް ބޭނުންތައް، އަދި ސިޔާސީ މަގާމުގައި އަދާކުރައްވާ ބައެއް ބޭފުޅުންނަށް ސަރުކާރު ފިހާރައިގެ ރިސެޕްޝަން ދޭށެވެ. ދެމެދު މި ބަޔާނުކަމަށް، އެ ބޭފުޅުން؛ މިނިސްޓަރު އެކަން ނުކުރައްވާތީ އެ ބޭފުޅުން އަމިއްލައަށް އިސްނަގައިގެން މި ގަވާއިދުގައި؛ މި ގާނޫނުގެ ދަރުން ހަދާނެ ގޮތަކަށް ގަވާއިދުތައް ހެދުމުގެ މަސައްކަތް ކުރަމުން ފުރިހަމަ ކުރާތީއެވެ، އެހެންނަމަވެސް މިނިސްޓަރު އެކަމަށް ހުރަސްއަޅައިލައި އެ މަސައްކަތް ހުއްޓުވާލި ކަމަށް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއީ އަދިވެސް ދެކޮޅުގައި ވަރަށް ސީރިއަސް އުނދަގޫކަމެއް. އަދި މިއީ ތަފާތު ކަމަށް ވާނަމަ، އަދި މިހާރު ކަންކަން

ހިނގަމުންދާ ޓްރޭނިން އަދުލުއިންސާފުގެ ތަމްރީނުތަކާ މެދު ހަމަ ރަޖިސްޓްރީކޮށްކަން. މި ޖުޑިޝަރީގައި މި ވާ މަޢުލޫމާތު މިއީ ސަބަބު މަޢުލޫމާތު ނަމަ، މިނިސްޓަރ މަޖިލިސް ޖަލްސާ އާ މަޖިލީހުގައި ހުށަހެޅުމަށް ދިރާސާ ރައްޔިތުންނަށް ތިބޭން ވަރަށް ބޮޑު ގޮތްތަކުގެ ކަމަށް އަދުލުއިންސާފުގެ ދާއިރާ. އިޞްލާޙުކުރުމާ ގުޅޭ؛ މިހާރު މިނިސްޓަރު އަދާކުރައްވާ އެއްވެސް ސިޔާސީ މަޤާމެއްގައި އެ މަސްއޫލިއްޔަތު މަސައްކަތްކުރާ އެއްވެސް ބޭފުޅަކު ވަޒީފާ ނުލިބޭ އަދުލުއިންސާފު މިދާއިރާ ފަރާތްތަކުގެ ޤާނޫނީ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅުމަށް އެއް ކަރުދާހެވެ. އިޞްލާޙުކުރަނީ ރައްޔިތުންނަށް؛ އެހެންކަމުން، މިދާއިރާއަށް ނުހަމަޖެހޭގޮތަށް މަސައްކަތް އަދުލުއިންސާފު މި އެހީ، ރައްޔިތުންގެ މަޝްވަރާގެ މިނިސްޓަރު މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާ، ކޮމިޝަނަށް ސަރުކާރު އެއްގޮތް ބަޔާން ކުރާނެ ރިޕޯޓުގެ މިނިސްޓަރު ހުށަހަޅައިދެއްވުމަށް. އަދި އަދުލުއިންސާފު ހަމަ ފާހަގަކުރަން ބޭނުން އިޞްލާޙުކުރި ރައްޔިތުން، މި މަސްއޫލިއްޔަތު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މިނިސްޓަރު މަޖިލީހުގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އެދިއެދި ޤާނޫނު ސަރުކާރުން ކުރިއަށް ގެންދަން ކަމަށް، އަދި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ހުށަހެޅި 14 ދުވަހުގެ ހުށަހެޅި އަސާސީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ކަމަށް، އަދި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މި ކަނޑައަޅާ ނުހަމަ ކަމަށް ތަޢާރަފުކުރަން ވިދާޅުވެދެއްވީ، މިއީ އިންސާފުގެ ބަދަލުތައް އިޞްލާޙުކުރަން ބަޔާންކުރެއްވި، ވަކިވަކި ޤާނޫނުތަކަށް ނުވަތަ، މަސްއޫލިއްޔަތު ނުވަތަ، އަދުލުއިންސާފުގެ ޢަދުލު ފުރިހަމަ ނުވަތަ، ނުހިމެނޭ އެހެން ގޮތެއް 65 ޤާނޫނުތަކުގެ ނުވަތަ؛ އެހެންނަމަވެސް، މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މުއައްސަސާތަކުގެ ކުރައްވާ ފުރަތަމަ ކިޔުންތަކުގެ ކަމަށް، އަދި މި އިންސާފުގެ ސިޔާސަތު އެޖެންޑާކުރައްވާ ކަމަށް އަދުލުއިންސާފު ދެކެން. މިފަދަ މިނިސްޓަރު މަޖިލީހުގެ ހުށަހަޅާ އެއްގޮތް ރައްޔިތުން ޤާނޫނު ކަމަށް އަދުލުއިންސާފު ދެކެން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޕޯޓަށް ވާހަކަދެއްކުން:

އިޞްލާޙުގެ ފުރުޞަތު؛ އަދުލުއިންސާފު ދަނޑުވެރިކަމުގެ، މިމަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީތަކުގައި، ފުރަ ގޮތަށް އެއީ ވަރަށް ގިނަ ރައްޔިތުން އެކި ބައިވެރިވުމުގެ އާބާދީ އުފެއްދުމަށް. އެއީ އަދުލުއިންސާފުގެ ހުރިހާ ފުރުޞަތު ލިބޭ މި މަޖިލީހުގެ އެއްވެސް ފުރުޞަތު ކަނޑައެޅި ކަމެއް ނޫން. އަދި އަދުލުއިންސާފު ހިމެނޭ ހުރިހާ ފަރާތެއް ގޮތުގައި ލިބޭ އެހެން ރައްޔިތުން ލިބޭ މި ކަމުގެ ފުރުޞަތު ގޮތަށް، އަދި އަދުލުއިންސާފުގެ ކަނޑައެޅުން ފުރިހަމަ އަދާވެރި ވިދާޅުވި އެއްބަސްވުން ހޯދުމަށް. އަދުލުއިންސާފު މިހާރު މި ފުރުޞަތު ދިނުމަށް މިނިސްޓަރު އޮތް ކޮމިޝަނަރ، ސިޔާސީ އެއްޗެއް ބިލަށް އެއްބަސްވެވޭ މުޅިއެކު މަޖިލީހަށް. މިނިސްޓަރު އޮތް ކޮމިޝަނަރ، ސިޔާސީ އެއްޗެއް ބިލަށް އެއްބަސްވެވޭ މުޅިއެކު މަޖިލީހަށް ޖަލްސާ.

މިނިސްޓަރު އޮތް ކޮމިޝަނަރ، ސިޔާސީ އެއްޗެއް ބިލަށް މުޅިއެކު މަޖިލީހަށް ޖަލްސާ ވާހަކަދެއްކުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސްގެ އިޖާޒަތާއެކު އަޅުގަނޑު އެދެން އެންމެ ފުރަތަމަ އެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަރިހުން މި ހުށަހަޅާފައި އޮތް މައްސަލަ ވިދާޅުވެދެއްވުން. މައްސަލައެއް އަދި ވިދާޅުވެއް ނުވޭ. އެހެންވީމާ، އެ މައްސަލަ ވިދާޅުވެ އަދުން...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ހުށަހެޅުއްވި އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރުގެ އިޤްތިޞާދީ ސިޔާސަތުގެ މައްސަލަ.

މިނިސްޓަރ އޮފް ކޮމިއުނިކޭޝަން، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ މުޙައްމަދު މަލީހް ޖަމާލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرّحمن الرّحيم. الحمد لله ربّ العالمين. الصّلاة والسّلام على خاتم الأنبياء والمرسلين. سيّد نا محمّد وعلى آله وصحبه أجمعين. ރޭގައި އަޅުގަނޑު މި މަޖިލީހަށް އައިއްސަ އެއްޗެއް ދަންނަވާލުމުގެ ޚިޔާލު ކުރަމުންދަނިކޮށް އަޅުގަނޑުގެ ދޮރި ފިރިހެން ދަރިފުޅު، 10 އަހަރުގެ ދަރިފުޅު، އަދި 4 އަހަރުގެ ފިރިހެން ދަރިފުޅު އައިއްސަ ބުނި، ބައްޕާއާ! މާދަމާ ކޮންކަހަލަ ދުވަހެއް؟ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލީން، މި ދުވަހީ ޖީ.ޕީ ޕްރޮގްރާމްގައި ދެއްކި ވާހަކަ ކަސްޓަމަރުންގެ މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނަށް ހަޖަމުނުކުރެވިގެން. ކާރިސާއިން ބައްޔަ ހަދަންވީ؟ ދަރިފުޅު ވިދާޅުވި؛ އެއްޗެހިތައްވެސް ފޮހެލައްވާ ޖެހިގެންނުވާނެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއަދު މި ރައްކާތެރިކަމުގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުއްވި މައްސަލައިގެ ކޮޅުން އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން، މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހަށް އަޅުގަނޑު ހާޒިރުވެ މި ހުރީ އެއްކޮޅަށްވެސް އަޅުގަނޑުގެ ވަޒީފާ ދިފާޢުކުރަން ނޫން. ޤާނޫނުއަސާސީގެ މާއްދާ 27 ގެ ދިފާޢުގައިކަން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން. މިއީ އެއްވެސް އަސާސެއް ނެތި، ދޮގެއް، މަކަރެއް، ހީވަރުން ދައްކަވައިގެ ވަޒީރުންގެ ނަން ކިލަނބުކޮށްލުމަށް ބަލައި މި މަޖިލީހުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންތަކެއް ކުރައްވަމުންގެންދާ ޖާއިޒު މަސައްކަތެއްކަން ވަރަށް ހިތާމަޔާއެކު ފާހަގަކުރަން. މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން މިހާތަނަށް ހުރި އިޖުރާއަތުތަކާއި ކުރިއަށް މި ދަނީ ދޮގެއް، މަކަރާއި ހިތްވަރުންކަން ފާހަގަކުރަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން؛ އެންމެ ފުރަތަމަ ހުށަހެޅުއްވީ މި މައްސަލައިގައި މަޖިލީހުގެ 14 މެންބަރުން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ މި އިޤްތިޞާދު ސިޔާސަތުގެ މައްސަލަ ރައްދުވަނީ ހުދު އަޅުގަނޑަށް ކަމާ ގުޅޭ ޝަކުވާ އެބަ އުޅޭ. އަޅުގަނޑުމެންގެ މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔުއްޓަކުން، މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުން ބަލައިދީ، އެ ލިޔުއްޓަކުން ޝަކުވާކުރެވިފައިވާ އެ ހުށަހެޅުމެއްކަމުގައި ބާވަތް އެއްޗެއްކަން ނުވަތަ ބަލައި މި ވަނީ މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހަށް އަޅުގަނޑު ފޮނުވާލަމުން. އެ ހުށަހެޅި ގޮތްތަކާއި ފުރަތަމަ ޓްރާންސްފަރގައި ބާރުންނާ ނަހާއި ބާރުވާލާން ޓްރާންސްފަރގައި ދިމާވާނެ ކަމެއް އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން. ހާމައިތުރުން މި މައްސަލައިގައި ޖެހޭނެ ލުއިފިލާވަރެއް މިނިސްޓްރީއަށް...

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އިޤްތިޞާދީ ވަޒީރު، އަޅުގަނޑު މި ހިސާބުން އަހަންނާނެ. އިޤްތިޞާދީ ވަޒީރަށް ކިޔަނީ ކޮން ނަމްބަރެއް؟

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ކޮމިއުނިކޭޝަން، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ މުޙައްމަދު މަލީހު ޖަމާލް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އަޅުގަނޑު ކުރިއަށްދާނަމޯ؟

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އިޤްތިޞާދީ ވަޒީރަށް ކިޔަނީ ކޮން ނަމްބަރެއް؟

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ކޮމިއުނިކޭޝަން، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ މުޙައްމަދު މަލީހު ޖަމާލް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި މި އިޤްތިޞާދީ މަޖިލީހަށް އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ...

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އިޤްތިޞާދީ ވަޒީރަށް ކިޔަނީ ކޮން ނަމްބަރެއް؟

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ކޮމިއުނިކޭޝަން، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ މުޙައްމަދު މަލީހު ޖަމާލް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

މުޙައްމަދު މަލީހު ޖަމާލް.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

މިހާރު ތިޔާ ތި ހުންނެވީ މުޙައްމަދު މަލީހު ޖަމާލްތޯ؟

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ކޮމިއުނިކޭޝަން، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ މުޙައްމަދު މަލީހު ޖަމާލް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އަޅުގަނޑު މިދަންނަވީ، އަޅުގަނޑަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުމުގައި ބަޔާންކުރާ ވާހަކަ. އަޅުގަނޑު އެ ކަމަކީ ސާފުކޮށްދެއްވަން ކަމެއް...

<u>ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:</u>

އެއީ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު ތިޔޭ ކޮމިއުނިކޭޝަންސް މިނިސްޓަރު. ތިޔޭ މުޙައްމަދު މަލީހް ޖަމާލް. އެކަން އެނގިވަޑައިގަންނަވައިގެން އެކަން ސާފުކޮށްދެއްވައިގެންނެވިޔަ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު މި ތަނަށް ވަޑައިގެން ތި ހުންނެވީ. އެހެންވީމާ، މިތާ ތިޔަ ހުންނެވީ. ޝުކުރިއްޔާ ކުރިއަށްގެންދަވާ!

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ކޮމިއުނިކޭޝަން، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ މުޙައްމަދު މަލީހް ޖަމާލް ފާހަގަކުރެއްވުން:</u>

މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުން އަޅުގަނޑުމެންގެ މިނިސްޓްރީއަށް ފޮނުއްވާފައިވާ ލިޔުންތަކުގެ ދެވަނަ އެޓޭޗްމަންޓަކީ ހުސް ކަރުދާސްގަނޑެއް. އެ ހުސް ކަރުދާސްގަނޑުގައި އޮތީ ކޮބާއެއްކަން އަޅުގަނޑު ދެނެގަތުމުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ސާފުވާން އެބަޖެހޭ. މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުން އެކަން ސާފުކޮށްދެއްވުމަށް ޖަވާބުދާރީވާން. އެހެންވީމާ، މިއަދު މިހާތަނަށް އެ ގަނޑުގައި ވާ އެއްޗެއް، ނުވާ އެއްޗެއް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އޮޅުންފިލުވާފައިވާކަން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން. އަދި އޭގެއިތުރުން މި މައްސަލަ މިހެން ކުރިއަށްދާއިރު މި ވަގުތާ ހަމައަށް އަޅުގަނޑު ޚާއްސަ ސިޓީގެ ޖަވާބު މި އިއްޒަތްތެރި ޓެކްނިކަލް މަޖިލީހުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބިފައިވާކަން ވަރަށް ހިތާމަޔާއެކު އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން. އަދި މީގެއިތުރުން މިއަދު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ، ހުރިހާ ފަރާތަކާއި މައްސަލަތައް ބަލާއިރު، މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ 13 މެންބަރަކު ފަތްވާ ސުރުޚީތަކާއި ކަނޑައެޅިގެން އޮޅުވައިލާފައިވާ ލިޔުމެއް. އަޅުގަނޑު ވަރަށް ހިތާމަކުރަން. އެހެނީ، އެ ގަރާރުގައި ނުހަމަ ކަމަށް ބުނާ ހުރިހާ ގަވާއިދުތަކާއި ދެކޭގޮތް އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ އެ މެންބަރު ވިދާޅުވި ފަދައިން، ވަނީ ހަދައި ނިންމާފަ. އެ ގަވާއިދުތަކަކީ ކޮމިއުނިކޭޝަން އޮތޯރިޓީ އޮފް މޯލްޑިވްސްގެ ބޯޑު މަސައްކަތުން އެކަށައެޅިގެންވާ ބަޖެޓު ނުލިބޭ ހާލަތުގައި ފީސް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ޞާލިޙްގެ ވެރިކަމުގެ ފުރަތަމަ 2 އަހަރު ތެރޭ އަޅުގަނޑުގެ ޚަޒާނާއި މަޝްވަރާގެ މަތިން ހަދައި ނިންމާފައިވާ ގަވާއިދުތަކެއްކަން ފާހަގަކުރަން. އަޅުގަނޑުގެ ކުރީގެ ބޯޑުތަކާއި، ޗެއަރ މޫސާ ބާލިޤާއި، އިލްޔާސް އަބްދުލްމަޖީދާއި، ކާލިދުގެ ރިޔާގެ އެންމެހައި މުވައްޒަފުންނަށް ހިތުގެ ފުންމިނުން ޝުކުރުއަދާކުރަން. އަޅުގަނޑުމެން އަދަބުދީން ތި ހުށަހެޅުއްވި 3 މިނިސްޓަރުގެ މިނިސްޓަރުކަމުގައި ނުނިންމަވާ ކަމެއް އަޅުގަނޑު ނިންމީމަތޯ؟ ޙަޤީޤަތަކީ 2015 ވަނަ އަހަރު. ބައްލަވާ! ގަވާއިދު ހަދަންޖެހޭ 3 މަހާއި 6 މަހާ ދުވުމުގެ މުއްދަތެއްގައި. އެ މުއްދަތެއްގައި ގަވާއިދު ނުހަދައިފިނަމަ އަމަލުކުރަންޖެހޭ ގޮތް ގަވާއިދުގައެއް، ޤާނޫނުގައި ވެސް ބަޔާނެއް ނުކުރޭ. މިނިސްޓަރ ނަންގަވަންޖެހޭ ކަމަށް ވާނަމަ، މިނިސްޓަރު އުމަރު ނަސީރުގެ މަސައްކަތް ނަގަންޖެހޭ އިތުބާރު ނެތްކަމުގެ މައްސަލައެއް އަޅުގަނޑާ ހަމައަށް ސިޔާސީގޮތައިގެން އައީ ކީއްވެގެންތޯ؟ ކޮބައިތޯ ފުރުން މިނިސްޓަރުކަމާ ހަވާލުވެވަޑައިގެންނެވީ ޖުލައި؟ ކޮބައިތޯ އަޅުގަނޑުން މިނިސްޓަރުކަމާ ހަވާލުވެވަޑައިގެންނެވި އަޖީލިން؟ މަޖިލީހުގައި ޤާނޫނުގެ ތިއްބެވި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން،

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން މިހާރުވެސް އެ ތިއްބެވީ. ސުވާލެއް ކުރައްވާތޯ؟ އަދިވެސް އެ ތިއްބެވީ. ދެވަނަ ދައުރު މި ފާހަގަކުރަނީ. މަޖިލީހުން ޖަވާބުދާރީކުރުވާތޯ؟ 3 ވަނަ ދައުރު. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން؛ ހުރަހެޅިގެން މި އުޅޭ މައްސަލައިގައި އަސާސެއް ނަތީޖާކުރުގައި މި ދަންނަވަނީ މިހެންވީމަ. ދެން ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ ގާއިދު ހަދަން މިނިސްޓްރީގެ މުވައްޒަފުންނަކާއި އުޅުނިވާ އެކަމަށް ހުރަސްއެޅިކަމުގެ ވާހަކަ، ނޫނީ އެކަމުގެ ތުހުމަތު. ކަނޑައެޅިގެން ބުރާސް ދަގުއް. މިނިސްޓްރީގެ މުވައްޒަފުން ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތުގައި ނިންމާނީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ރަފުތާއި މަޝްވަރާގެ މަތިން ވަޒީރު. އެ ބާރުތަކުގެ ޗާޓެއް، ޗާޓު ޕޯސްޓްރޫލްޝަނެއްކަމަކަށް ރައީސް އޮފީހާ ހިއްސާކުރެވިފައިވާ ލިޔުންތަކެއް. މިނިސްޓްރީގެ ބައްދަލުވުންތަކުގެ ރެކޯޑިންތައް ހުށަހާން. ހަވާލުކުރެވިފައިވާ މަސައްކަތްތައް އަވަސްކުރުމަށް ދެވިފައިވާ އިރުޝާދުގެ ރެކޯޑިން އާގައި ހުށަހާން. މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހަށް ބޭނުންފުޅުވާ ކަމަށް ވަނީނަމަ އެ ރެކޯޑިންތައް ހުށަހެޅުމަށް ކަމަށް އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން؛ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އިޞްލާހު މުޅިއެކަމަށް ބޯފިލުގެ ޗީފް ޓެކްނިކަލް ޓީ ކޮރަޕްޝަންގެ ސުވާލުތަކުގެ ދަށުން އަޅުގަނޑުމެންގެ މިނިސްޓްރީގެ 3 މުވައްޒަފަކާ، 3 ސުވާލު މުވައްޒަފަކާ ވާނީ ފިޔަވަޅުއެޅީ. އޭގެތެރޭގައި ސޮއިކޮށް މިނިސްޓަރެއް ހިންގުމުގެ ރޭވުމާ. އޭގެތެރޭގައި ގޮތުގައި މިނިސްޓަރެއް ހިންގުމުގެ ރޭވުމާ. އޭގެތެރޭގައި އޮފީސް ރޫމަކީ ގޮތަކަށް ހިންގުމުގެ ރޭވުމާ. އަޅުގަނޑަކީ ވަޒީރާގެ ބިރަކު ބަންދުގައި ރަށްފުށުގަސް ނުވެސް ހުންނާނެ މިހާރު ނޫން. މާޒީގައި ވެސް އެކަން ވާނީ ސުބުޙާނަހޫ. މިއަދު ވެސް މި ހުރީ ހަމަ އެގޮތުގައި. މާތްاللهގެ ވަގުފުޅާއެކު ދާދިހާ ވެސް އަޅުގަނޑު ހުންނާނީ އެގޮތުގައި. އަޅުގަނޑުގެ ވަޒީފާއަށް ވެރިކުރު މި ޖެހުނު މާ ބޮޑު. ޕޯސްޓުއަސާސީން ތިބިދާ ހަމަޖެހިފައި ކަރަފަރުވާން އޮތީ ވަޒީފާ ފުރުޞަތުކޮށްލެވިގެން ކަމަށް ވާނަމަ، ހަމައެކާ މިހިރީ ތިއްބާތަށް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން؛ ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން ބޮޑުވާލަން މި އުޅެނީ؟ ޕްރޮފެޝަނަލް ރައްޔިތުންނަށް ތިލަފުސްގައި ތިބޭނެ ހުރިހާ ވެރިކަމެއްގައި ތި އުޅުއްވަނީ؟ ޖިހާދުވެރިކަމާއި ގަސްތުގައި ޕްރޮސެކިއުޓުނަމަ؟ ހުރަހެޅިގެން މި އުޅޭ މައްސަލައަށް، 13 ނޮވެންބަރު 2020 ވަނަ އަހަރު ދުވަހުގެ ތިމާވެށީގެ ގޮސްތަކުގެ ވެރިޔަކަށްވެގެން ދެއްކި ވާހަކައަކީ ބިންގާ މަޖިލީހުގެ މަތީ މެންބަރުންތަކާ ހުރަހަޅައިގެން އުޅޭ މައްސަލައިއްޔާ އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން. ވަރަށް ސާފު. ވަރަށް ސާފު. މިއީ ގޮތްތައްސާފުގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ ބަދަލު ކަނޑައަޅައިދީފައި މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ މަތީ މެންބަރުންނަށް ކުރައްވާ ދަރަނި ދަރަޖައިގެ ޙަމަލާކަން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން. މިއީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ މިނިވަން ނޫސްވެރިކަމަށް އޮތް ބިރެއް. ހުރަހެއް. ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރަކަން ޗީފްއަކަން އަދި ވަގަކަންދެއްކުމަށް، ކޮން ދިވެހި ރައްޔިތަކަށްތޯ އެއީ ވަގަކަތުގެ ހައްޤު، ހާލުލަވާތުގެ މިނިވަންކަން؟ އިންސާފުގެ ދަރުމަގު އޮޅި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ކަނޑުފޮތިއޮ؟ އިންސާފަކީ އިދާރާގައި ތިއްބެވި ޖަހަން އޮންނަ މުޖުތަމައު؟ އިންސާފަކީ ބޮޑު ގޮނޑުއަށް ސަލާމަތުވެވޭ ހަނދާންކުރާނެ

ދެއްކޭއްތޯ؟ އަޅުގަނޑުގެ ހިމާޔަތް އަންނަނީ، އަޅުގަނޑުގެ ހިމާޔަތް އަންނަނީ 2009 ވަނަ އަހަރު މިސްކުރުގެ ފެބުރުއަރީ ޤާނޫނުގައި އެމެރިކާގެ ރައީސް ބާރަކް އޮބާމާ ދެއްކި ސްޕީޗެއްގެ މަތިން. ކޯޓް އޮބާމާ ވިދާޅުވަނީ؟

There are some people who advocate for democracy only when they are out of power; Once in power, there ruthless in suppressing the rights of others. So, no matter where it takes hold, government of the people and by the people sets a single standard for all who would hold power. You must maintain your power through consent, not coercion; you must respect the rights of minorities, and participate with a sprit of tolerance and compromise; you must place the interests of your people and the legitimate workings of the political process above your party. Without these ingredients, election alone do not make a true democracy.

އަޅުގަނޑަކީ ރިޔާސީ ނިޒާމަށް ތާއީދުކުރާ، ބަރުލަމާނީ ނިޒާމާ ކަންބޮޑުވެގެން ދެކޮޅު މީހެއް. ކުރިޝަން އެގްޒެކެޓިވް ސަރުކާރުތަކުގައިވެސް އެ ބަޔާން ހިމާޔަތްކޮށް ޖަމާޢަތު ހިންގުމުގެ ބާރުތަކެއްވެސް މި ދައުލަތުގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ހިމެނިގެންވާނެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ފާރުޝާންއަށާސިލީގައި ހިޔާލުފާޅުކުރުމުގެ 27 ވަނަ މާއްދާ ދަޢުލަތުގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ހިމެނިފައިވާ ވަރަށް މުހިއްމު ހަމައެއް. ދީނީ ޢަޤީދާއަށް މި ދައުލަތުގެ ޤާނޫނުއަސާސީ ބައެއް ބާރުތަކެއް ދީފައިވާ އަޅުގަނޑު އުފާވެރިކަމާއެކު ކިޔައިދޭން ބޭނުންވަނީ، މާއްދާ 27 ގެ ބާބުން އަޅުގަނޑު ހިމާޔަތް. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ވަޙީދު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތު ހުށަހަޅައިދެނީ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ބަހުސްކުރެއްވުމަށް ބައިވެރިވެވަޑައިގަތުމަށް. އަޅުގަނޑު ފުރަތަމަ ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ، މެދުހެންވޭރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލީ އާޒިމަށް. މެދުހެންވޭރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

މެދުހެންވޭރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަލީ އާޒިމް ފާހަގަކޮށްލުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއަދަކީ ހަމަ ހަޤީޤަތުން ވެސް ވަރަށް އުފާވެރި ދުވަހެއް އަޅުގަނޑަށް. އެހެންނަމަވެސް، މިއީ އެންމެ އުފާވެރި ދުވަހެއް ނޫން. އަޅުގަނޑަށް މިއަދު އުފާވެރި ދުވަހަކަށް މި ވީ، އަޅުގަނޑުގެ ހަޔާތުގެ 50 އަހަރު ނިންމާލައިގެން 51 ވަނަ އަހަރާ ދިމާލަށް އަޅުގަނޑު މިސްރާބު ޖަހާފައިވާތީވެ. އަދި އަޅުގަނޑުގެ މަންމަ މިއަދު ނުކުތުމުގެން އައިއިރުގައި 12 ދަރިން އުޅޭނެ ހަނދާންކޮށް އަޅުގަނޑަށް ވިސްނުނީމާ އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި މިއީ އަޅުގަނޑު ކުރެވުނު އުފާވެރިވާންޖެހޭ ދުވަހެއް ހަމަ ދަރިން ވެސް ދެކޭނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ألحمد لله. އެކަމަށް ޓަކައި އަޅުގަނޑު ހަމަ އަބަދުވެސް ޝުކުރުއަދާކުރަން.

އަޅުގަނޑުގެ ވަސްތަ އަދި އާދައާ ޚިލާފު ކޮށްލައި، އަޅުގަނޑުމެން ދެކެ ހަމަ ރައްޔިތުން ވެސް ހިތްހަމަ ޖެހޭނެއެވެ.
އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއަދު އަޅުގަނޑު ކޮބައިކަން މިތާ ތަޅުމު ހުރި މި ވާހަކަދައްކާނީ ރަނގަޅު އަޅުގަނޑު ކުރާ ކަމެއް މި
މަޖިލީހުގައި މި ކުރަނީ ޚަރަދުކުރެވޭ ވެސް ވަރު ދިރާގާ ޗާޓު ކަމެއް ގެނެސްދީފައި ނޫން. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑަށް މި
މަޖިލީހުގެ ޕަބްލިކް ކޮމިޓީތަކަށް، މަޖިލީހުގެ ފަންޑުތަކުގެ ޚަރަދުކުރުމުގެ ދުރާލާގެ، އޮޑިޓް ޚަރަދުކުރުމުގެ ދުރާލާ 65
ފަންޑުތަކުން އަޅުގަނޑަށް މަޖިލީހުގެ ޕަބްލިކް ކޮމިޓީތަކުން ދިރާސާކުރި އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި އަޅުގަނޑު މިއަދު ބޮޑުވެ އެ
ފަންޑުތަކުގެ ހައްދުގައި ވެސް އަދި އަޅުގަނޑުމެންގެ ޚާއްސަ ހައްދުގައި ވެސް ކޮންމެވެސް ބަޔަކު ބޭނުންކުރި، ބޭނުންތެރި
ކުރަންޖެހޭ ކަމަކު ކުރުމަށް ވާހަކަ އަޅުގަނޑު މިއަދު ބޮޑުވެ މި ވާހަކަދައްކާނީ. އަޅުގަނޑަށް ޖީބު ކުރެވޭތޯއެވެ.
އަޅުގަނޑު ކުރީ ހަމަ ޖީމަން އިނގޭތޯ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު ހަނދާންވާ ގޮތުގައި 2018 އިން 2012އާ
ހިސާބަށް ރައީސްގެ ވެރިކަމުގައި އަޅުގަނޑު ފުރަތަމަ އިސްތިއުފާ ދެއްވި ޕާޓީވެސްގެ ހިންގުމަށް އިންތިޚާބުވެގެން
އަޅުގަނޑު ހާޒިރުވި ހުރި. ހުރިހާގަޑި ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެކިއެކި ފަރާތްތަކުގެ، ޖަމާވެގެން ޖީލުގައި ޚާއްޞައިން ބޭރަށް ކުރާ
ދައުރުތަކުގައި އެކަލޭގެފާނު ރައްޔިތު ނަތީޖާ ހުށަހެޅި އެ ޖީލުގައިކަން ނޫނީ އެއާ ހާޒިރުވެ ތިބި ފަރާތްތަކަށް
މަޖިބޫރުކުރެވުނު. އަޅުގަނޑު ދައުލަތުގައި އެ ފަރާތްތައް އެ ނަތީޖާ ހުށަހެޅި ކަމަށް ނުވާ ކަމަށް ވަނީމަ، އެ
ފަރާތްތައް އެ މަޖިލީހުގައި: ކޮމިޓީތަކުން، ދެންނެވުނު ތަކުން ވާހަކަދެއްކި އަޅުގަނޑު ހުށަހެޅި ކަމެއް. ކަންތައްތަކުގެ ގޮތުން
އޮތުގައި އަޅުގަނޑު ހިންގަން ހާޒިރު ހުރިހާ، އަޅުގަނޑު ނިޔާޒު ފުރަތަމަ އެންމެ ބޭފުޅުން، ކާބަފައި ސަރުކާރު،
ޕާޓީގެންދާ، ކުރިން ފެށިގެން؟ އެހެންނަމަވެސް، ނަތީޖާ؛ މި ޚާއްޞަ ރައްޔިތުން އުފެދިދިޔަ ނަތީޖާ ނިންމާލާ ކަމަށް
ވަނީމަ، އަޅުގަނޑަށް ޖެހުނީ ކޮމިޓީ ވެރިކަން. ރައީސް، ވަރަށް ދުރަ. އާޚިރުގައި އަޅުގަނޑު ކާބަފައި ވެސް
އަޅުގަނޑަށް ވެރިކަމަށް ޖެހުނު. އެއީ ރައްޔިތުން ބޭނުންވާ ކަންކަން، އެ އުފެދުނު ހަމަ ޤާނޫނު ބައިވެރިކޮށް ތަފާތު ދިނުމަށް
އަޅުގަނޑު ގޮތުގައި ވަގުތު އަޅުގަނޑު ކާބަފައި ކަމަށް ވިދާޅުވެ ކުރިއެރުމަށް ގޮތް. އެކަން އަޅުގަނޑު
ދުރާލާ އަޅުގަނޑު އެގޮތަށް ކުރިއެރުވުން ކަމަށް. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑަށް ނިޔާޒު އެ މަޖިލީހުގެ މަސައްކަތްތަކުގެ
އުފުލުން؛ އެ އުފެދުނުގޮތުގެ ގޮތަށް ނުކުތުގައި ނޫނޭ އަޅުގަނޑުގެ ކާބަފައިން ވިޔަފާ، އަޅުގަނޑު
ރައްޔިތުންނަށް ވިޔަފާ ބަޔަކާއި ބަޔަކާ ބޭނުމެއްގައި ޤާނޫނު. އަޅުގަނޑު ދުރާލާގައި އެ މަޖިލީހުން އަލަށް
އެކަށައެޅުމަށް ދުރާލާދެވޭ އަޅުގަނޑު މިއަދު ކުރިއަށް ކާބަފައި ދުރާލާ ކުރެވި އަޅުގަނޑު އެކަން ކުރި. އެހެންނަމަވެސް،
ނަތީޖާ ނިންމާލާ ކަމަށް ވަނީމަ، ވަރަށް ނިންމާލާ ކަންކަން ރައްޔިތުން އަޅުގަނޑުމެން ވަނީމަ، އަޅުގަނޑު ހިންގަން އެ
ވަޒީފާއަކުން އެކަށައެޅުމަށް އަޅުގަނޑުމެން ދި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޖީބުގައި، މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން އެކަން
ކުރެވޭނެ ކަމުގައި އަލަށް ވެސް އަޅުގަނޑު ބަޔަކު، އަޅުގަނޑުމެން ބަހައްޓާ ނޫން ވާހަކަތަކެވެ. ދެން
ވާހަކަތަކެވެ އަޅުގަނޑު ބަހައްޓާ ނޫން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިނިސްޓަރ އާދަ ކުރިއުޅުއްވާތީ، ސަރުކާރު އެކަމު

ޖެކްޓޮންޖީއާ ދޭތެރޭގައި މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން އެމް.ޑީ.ޕީގެ 65 މެންބަރުންގެ އިތުބާރެއް ނެތް. އަޅުގަނޑުމެންގެ ހިތްހަމަޖެހުން އެބަހުރި. އަޅުގަނޑުމެންގެ ރައްޔިތުން ބޭނުންވި ކަންކަން ހަމަ ރަނގަޅަށް ވެސް އެ މިނިސްޓްރީއަކަށް ރައްޔިތުންނާ ހިސާބަށް ފޯރުކޮށް ނުދެވުނުމުން. އެކަން ކޮށް ނުދެވޭ ކަމަށް ވަނީނަމަ ދެން އަޅުގަނޑުމެން ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތެއް، އަޅުގަނޑުމެން ދައްކަންޖެހޭ ވާހަކައެއް ދައްކަން ފަރަތަށް ޖެހުމަކީ އަޅުގަނޑުމެން މި ތަނަށް ހޮވާފައި ތިބި ރައްޔިތުންނާ ދޭތެރޭގައި އަޅުގަނޑުމެން ދެކޭ ގޮތް ހަމަ ރަނގަޅަށް ވެސް ބަދަލުވުން ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދެކެން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މިތާ ދައްކަންޖެހޭ ވާހަކައެއް، ކުރަންޖެހޭ ކަމެއް ރައްޔިތުންނާ ހިސާބަށް ފޯރުކޮށްދިނުމޭ ކަމަށް ވަނީނަމަ، އެކަމެއް ކުރަން ޖެހޭނެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއީ ތެރެއަށްތެރެއިން ކޮށް، މިއީ ތަފާތުވެއް ހިނގަންޖެހޭގޮތުގެ ކަމެއް ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ނުދެކެން. ވަރަށް ސާފުކޮށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ޕާޓީއަސާސީގައި އެބަ އޮތް، ވަޒީރަކާ ދޭތެރޭގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ އިތުބާރެއް ނެތް ކަމަށް ވަނީނަމަ، ކަން ކުރަންޖެހޭ ގޮތް. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއާ ދޭތެރޭގައި އިތުބާރެއް ނެތް ކަމަށް ވަނީނަމަ އަދި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ނައިބާ ދޭތެރޭގައި އިތުބާރެއް ނެތް ކަމަށް ވަނީނަމަ ކަންކުރަންޖެހޭ ގޮތް ޕާޓީއަސާސީގައި ވަރަށް ސާފުކޮށް އޮތް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ފިޔަވަޅު. ޕާޓީއަސާސީގެ 101 ވަނަ މާއްދާގައި، ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރެއްގެ އިތުބާރު ނެތް ކަމަށް ފާސްކުރުމާއި، އެއީ ކިހިނެއް ހިނގާ ކަމެއްކަން ޤާނޫނުއަސާސީގައި ވަރަށް ސާފުކޮށް އޮތް، 10 މެންބަރަކު ސޮއިކޮށްގެން ސަބަބެއް ލިޔުއްވާ އެ ނިޔުމި. ނަޖެހޭ ތަފްޞީލެއް ކުރާކަށް، ތަފުސީލުކޮށް ވެސް ކުރާކަށް، އެ ވާހަކަ ވެސް ދައްކާކަށް. އޭގެ އިތުރުކޮށް، އޭގާ ހިލާފުވާން އެބަ އޮވޭ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ނުވަތަ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ނައިބުކަން ވަކިކުރަން އޮތް ކަމެއް ވަނީނަމަ، 100 ވަނަ މާއްދާގައި ކަނޑައެޅިގެން އެބަ އޮވޭ؛ އެހެން އޮންނައިރުގައި ހިނގާވާ ބަލާފާ! (ނ)ގައި އެބަ އޮވޭ، މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ގޮތަކަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅޭނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މަދުވެގެން ތިންބައިކުޅަ އެއް ބައި މެންބަރުން ސޮއިކޮށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ލިޔުމަކުން. (ނ)ގައި އެބަ އޮވޭ، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ނުވަތަ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ނައިބު މަގާމުން ވަކިކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ގަރާރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މައްސަލަތައް ތަފްޞީލުކޮށް، ތަފްޞީލާއެކު ބަޔާންކޮށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީއަކާ އެ މަޖިލީހުން ހަވާލުކުރެވިދާނެ. ކަނޑައެޅިގެން އެބަ އޮވޭ. އެހެންވީމާ، ވަޒީރަކާ ދޭތެރޭގައި މިނޫނެއް ނެތް. އަޅުގަނޑުމެންގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން ހިތްހަމަޖެހުން، އަޅުގަނޑުމެން އެދޭ ކަންކަން އެ ވަޒީރަކަށް ނުކުރެވޭ ކަމަށް ވަނީނަމަ، ދެން އެ ވަޒީރަކު ޖެހޭނީ ކަންތައްތަކުގެ ދޫކޮށް އެ މަސައްކަތުން އެކަހެރިވާކަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެން މިތަނަށް ވަޑައިގަތުމުން ވަގުތު އައީސް. ކަނޑަނޑާކުރި ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ސިޔާސީވާ އޮތް ގޮތުން ވަޒީރު ބާރުވެގެން މި ލިބޭ އަޅުގަނޑުމެންގެ ވަޒީރުންގެ ފުރުޞަތުދިނުމުން ނުވާ ކަމަށް ވަނީނަމަ، ހަމަ ރަނގަޅަށް ވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ރައްޔިތުން ހޮވާފައި ތިބި މީހުންގެ ކަންބޮޑުވުންތަކާ މި

މަޖިލީހުގައި އޮންނާނެ. އެހެންވީމާ، އެޖެންޑާ އެ ކަންބޮޑުވުންތަކާ އެއްގޮތަށް ކަންކަން ހުށަހެޅުން ނުވާ ކަމަށް ވަނީނަމަ، އަޅުގަނޑުމެން ޖެހޭނީ އެ ވަޒީރަކާ ދޮތޮރާގައި އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތަކެއް އަޅަން. މިއީ ކޮޅެއް ނޫން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިއީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީސް. މިތާނގައި ހިނގާނީ ރައްޔިތުންގެ ބަސް، ރައްޔިތުން ބޭނުންވާ ކަންކަން މިތާ ކުރެވޭނީ. އެހެންވީމާ، އިތުރު ވާހަކަތަކެއް މިތާ ދެއްކުމުގެ ފުރުޞަތެއް ނެތް. އަޅުގަނޑުމެން ހިތްހަމަޖެހުނީމާ އެ ވަޒީރަކު މަޤާމުން އެކަހެރިވާންޖެހޭނެ، އެކަހެރިކުރަންޖެހޭނީ. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން މިތަނުން ނިންމާފައި. އެހެންވީމާ، އެކަން އަޅުގަނޑުމެން ނިންމުމަށްފަހުގައި އިތުރު ވާހަކަތަކެއް ދެއްކުމަކީ، ބަދަލުކުރުމަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ބޮޑުގައި އަޅުވައި، ތަފާތު ވާހަކަތަކެއް ދެއްކުމުގެ ބޭނުމެއް އޮތް ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ނުދެކެން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކަ ނިންމައިލާނީ، ކުރިއަށް އޮތް ދުވަސްތަކުގައި މުޙައްމަދު މަޖިލިސް ޖަމާވެ ކުރަމުންދާ މަސައްކަތަށް، އަޅުގަނޑު ހަމަ ހުރިހާ މަސައްކަތަކާއި އެއްބަރާބަރަށް ސާބިތުކޮށް އެދި އެ ވާހަކަ ދަންނަވަމުން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ޝަރީފަށް. ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ބިސްމިﷲ الرحمن الرحيم. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިނިސްޓަރީ އޮފް ކޯޑިނޭޝަން، ސަޕޯޓް އެންޑް ޑިލިވަރީގެ މަޤާމުގައި ހުންނަ މުޙައްމަދު މަލިކް ޖަމާލުގެ އިސްތިއުފާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅި، ކުރިއަށްދާ ވަގުތުގައި އަޅުގަނޑު އެކަމަށް ތާއީދުކުރަން. އަޅުގަނޑު މިކަމުގައި ވޯޓުދޭނަން. އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކުރެވުނު މަދު ބައެއް ކަންކަމުގެ ތެރޭގައި، އާދީގެ ވަރަށް ގިނަ ބޭފުޅުން އެބަވޭ، ވަރަށް ގިނަ ބޭފުޅުން މަސައްކަތް ކަމުނުދާ ކަމަށް މަސައްކަތްކުރި ސްޓާފް ކަމަށް ބުނެ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ސޯޝަލް މީޑިއާގައި ފެނުނު. އަދި ސިޓީއާއެކު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބިފައިވާ ޝަކުވާތަކަށް ބަލާއިރުގައި ނުހިނގައި ގޮސްފައިވާ ބޮޑެތި މަސައްކަތްތަކުގައި މިނިސްޓަރީގެ އިދާރާ ކަމަށް އެބައޮތް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބިފަ. ހަމަހަމަކަމާއި ދުރުވެފައިވާ ކަންތައްތަކުގައި ސަރުކާރު އިދާރާތަކުގައި، ސަރުކާރަށް ޖާގަދޭން ކަމަށް މަސައްކަތްކުރާ ބޭފުޅުން ކުރިމަތިވާ ކަންކަމުގައި އަދި މަސައްކަތްތެރިން ހަރުދަނާ މަސައްކަތް...

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

ނައިފަރު ދާއިރާގެ؛ ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ގަވާއިދަށް ހުރުމަތްތެރިކަންދެއްވުމަށް ނަސޭހަތްތެރިވަން. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން، ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވެސް މި މަޖިލީހުން އިޖާބަދީ ނެތްކަމުގެ މައްސަލައަކާ ގުޅޭ ގޮތުން ބަހުސް ހިންގަމުން މި ގެންދަނީ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވެސް ބަހުސްގައި ބައިވެރިވެވަޑައިގެންނެވުމަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ފުރުޞަތުގައި ބޭނުންވާ ވަގުތުގައި ނުކުތާތައް ފާހަގަކުރެއްވުން ވަރަށް ބޮޑަށް އަރުވަނީ އެދުން. ހިންނަވަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ހިންނަވަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޝަރީފް ފާހަގަކުރެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިއީ ވަރަށް ސާފުކޮށް ފެންނަން އޮންނަ ކަމެއް. މިހާރު ޓެކްނޮލޮޖީ މިނިސްޓަރު ފެނިވަޑައިގަތުމާ ދެން އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސަށް، ޕީ.ޖީ.އޭގެ ބޭފުޅުންނަށް މިގައި ހިތަން ކުރާނެ ބާރާއި އަރާނެ ވަރު ރައީސަށް އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ. އަޅުގަނޑު ސާފުކޮށް އަޅުގަނޑު ނުވާނެ އެ ބޭފުޅުންނަށް އެ އަރާ ވަރާއި، އެ އަރާ ފޮތި އަރަނީ ކޮންތާކުން ނަމަވެސް ދަތުރުކުރާކަން. އަދި އެ ބޭފުޅުންގެ ހުރިހާ ކަމެއް ހުރީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ދަންނަވަން ބޭނުން، ހަމަ ދައުލަތުން ފުރުޞަތުދީފައިވާ ހަރުކަށިކަން ސަރުކާރު ދެކޭގޮތުގައި ހިއްސާވާ ހަރުކަށިކޮށް ހިފާފައި، މި ކަންކަމުގައި ތަފާސްހިސާބު ދަންނަވަން، ފުރުޞަތު ދޭނެ ކަމެއް، ފުރުޞަތު ހޯދާ ބޭނުންކުރުމުގައި އަންނަ މަސައްކަތް ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނާ ހަމައެކު ގެނެސްފައި ހުރީ. ދެން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލާނީ، މިނިސްޓަރުގެ ފާހަގަކުރުމުގައި ފުރުޞަތުދީފައިވާ މިނިސްޓަރާއި ޒުވާނުން ސިޔާސީ ހަރަކާތްތަކުގައި ކަމެއް ނުކުރެވޭ. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ މިނިސްޓަރު މުއާމަލާތްތަކުގައި، ސަރުކާރުގެ ވަޒީރު ވެސް ހަރަކާތްތެރިވާ ގޮތުގެ ވެސް ފާހަގަކުރާނެ. އެއީ މިހާރުން މިނިސްޓަރުގެ ހަރަކާތް ނުކުމޭ މިނިސްޓަރުގެ ފުރުޞަތުގެ ވެސް ހަރަކާތް ނުކުމޭ އިސްތިޢުފާ ސިޔާސީ ތިޔާ އިތުރުކޮށް މިކަން ޒިންމާދާރުވާ އެއް ގެނެސް ކަރަނީ. އެއީވެސް މިނިސްޓަރު އެކުލެވޭ ސާބިތުކަން. ވިސްނައިލުމުގައި އިންގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެން މި ސަރުކާރުން ދަށަށް ހިލޭކޮށް މިކަން ކުރަން ކަމަށް ހުރިހާ. ހަމަޖެހޭ ވެސް ގަވާ ބޭފުޅުންނަށް ފެނޭ. ދެން އަޅުގަނޑު ހަމަ ހަނދާންކުރަން މިއީ ރައްޔިތުންގެ އިއްޒަތްތެރި މަޖިލިސްކަން. މިނިސްޓަރު، އެއްގޮތަކަށްވެސް ހަދާލާގެ ފުރުޞަތު ކަމެއްވެސް އެހެންވެސް ނޫން ކަމަށް، ހަމަ އިޚްތިޔާރާއި، ވެރިކަމާ އެކަމަކު ފަރާތްތަކުން ފުރުޞަތު ވެސް އަޅުގަނޑު މި ބަލައިގެން ފުރުޞަތު ވެސް ފުރުޞަތު ލިބިގެން ދައްކާ ވެސް. ފަރާތްތަކުން ހަމަ ހަމައެކު އިޚްތިޔާރު އަޅުގަނޑު ވެސް ކަލާ ވެސް ހަމަ ވެސް ދެކޭ؛ ހަމަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހާރު އެއްވެސް ކަރަކަ ހަދާލާން ދައްކާ ފުރުޞަތުގެ މަސައްކަތް ބިރުވެރިކަމާ ފުރުޞަތު އިހުމާލް ކަމެއް.

އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުގެ ހިތުގެ އިހުސާސްތަކީ އިހުތިރާމް މަނިކުފާނަށް އަޅުވަމުން އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކަ ކުރުކޮށްލާނަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ޝުކުރިއްޔާދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މީކާއީލު އަޙްމަދު ނަސީމަށް. ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއީލު އަޙްމަދު ނަސީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިނިސްޓަރުގެ ވާހަކަފުޅުގައި ފާހަގަކުރެއްވި ކަންކަމުގެ މައްޗަށް އަޅުގަނޑުގެ 4 ސުވާލެއް ހަމަ އޮތީ. ފުރަތަމަ ސުވާލަކީ، މިނިސްޓަރު އޮޅުވައިލައްވައިގެން 13 މެންބަރަކު ލައްވާ ސޮއިކުރުއްވި ކަމަށް ޓީ ބުރުހާނުކުރައްވަނީ، މި މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނަކީ ތަސައްރުފުނުނު، ހޮވާއި ދޫގެ ނޫނީ، އެވަރުގެ ބައެއް ކަމަށް މިނިސްޓަރަށް ގަބޫލުކުރައްވަނީތޯ؟ ދެވަނަ ސުވާލަކީ، މިނިސްޓަރުކަމުގައި ހުންނަވައިގެން މަނިކުފާނު ނުކުރޭ ކޮންމެ މީހެއް ކުރައްވާ ކޮންމެ ޗެކިޗެއް ބަޔާނުކުރައްވަނީ އެއީ ހަމަ މާއްދާ 27ގެ ދަށުގައިތޯ؟ ތިންވަނަ ސުވާލަކީ، މަދު މެންބަރުންތަކާއި ކަމަށް މި މައްސަލައިގަ އުޅުއްވަނީ ތިޔަ ފާހަގަކުރައްވަނީ 87 ގެ ތެރެއިން 65 އަކީ މިނިސްޓަރަށް މަދު އަދަދެއްތޯ؟ 4- މިނިސްޓަރު މަޖިލީހުން ފާސްކުރި ގަވާއިދުގައި ބުނާ ކަންކަން މުއްދަތު ހަމަޖެހުނަސް ނުކުރައްވާ ކަމަށް އަޅުގަނޑު މި ކުރާ ތުހުމަތު، އެއަށް އެއްވެސް ޖަވާބެއް ނުދެއްވީ ކީއްވެތޯ؟ ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ ފޮނަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މޫސާ ސިރާޖަށް. ފޮނަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ފޮނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މޫސާ ސިރާޖު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑަކީ ވެސް މިނިސްޓަރު މަޖިލީހުގެ އިތުބާރު ނެތްކަމަށް މި މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅި ލިޔުމުގައި ހަމަ ސޮއިކުރި މީހެއް. ހަމަ އަޅުގަނޑަށް އެކަމަށް ގަބޫލުކުރެވޭތީ، އަޅުގަނޑުގެ ދާއިރާ ރައްޔިތުންގެ ވެސް އަދި އަޅުގަނޑުގެ އަމިއްލަ އިތުބާރު ވެސް މިނިސްޓަރަށް ނެތީމަ އަޅުގަނޑު އެކަމަށް ސޮއިކުރީ މި މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅި. ދެން މިނިސްޓަރު ވަރަށް ބާރަށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ ވާހަކަދައްކަވާލީ. އަޅުގަނޑު ވެސް ކިޔާލާން އެ

ވާހަކަ ދައްކާލަން ބޭނުންވޭ. ފަހަރުގައި މިނިސްޓަރަށް ޤާނޫނުއަސާސީ އެކުލެވިފައި އޮތް ގޮތް އެހާ ބޮޑަށް ސާފުކޮށްދިނީމާ ަދުގެއް ނުވަތަ ނާނގައި ކަމެއް އަޅުގަނޑަކަށް އެހާ ބޮޑަކަށް ނުނިކުމޭ. އެހެންނަމަވެސް، މި ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން ދައުލަތެއް އުފެދިފައި މި އޮންނަނީ ތިން ބާރުގެ މައްޗަށް. އެއީ ގާނޫނު ހެދުމުގެ ބާރު، ތަންފީޛީ ބާރު، ޢަދުލުއިންސާފު ގާއިމުކުރުމުގެ ބާރުގެ މައްޗަށް. މި ޤާނޫނުއަސާސީ އެކުލެވިފައި އޮންނަ ގޮތުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް، ހަމަ ސަރުކާރު ހިންގުމުގައި ޗެކްސްއެންޑްބެލެންސް އުފެދިފައި އޮންނަ މަޖިލީހުން. މިނިސްޓަރުގެ އިމުނާތު ގެއްލުވިދާނެ، އެއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެކަން އެގޮތަށް ފުރުޞަތު އެ ގެއްލުވިދާނެ، އެހެންވީމާ، އިމުނާތު ސަލާމަތްތަކާއި ދައްކާއި، ތަޞްދީޤުކުރައްވާ ކޮމިޓީން ކަމެއް ނޫން. އަޅުގަނޑުމެން ޖަވާބުދާރީވާނީ ރައްޔިތުންނަށް މިނިސްޓަރުގެ އިމުނާތު ގެއްލުވިދާނެ އެ ދުވަސް ގެއްލުވިއްޖެ. އެކަމަ އިމުނާތަކަށް ދުވަސް ދައްކާފައިވާ އުސޫލުން ވާހަކައެއް، ޖަވާބުދާރީކަމެއް މި ޤާނޫނުއަސާސީ އެކުލެވިފައި އޮތް ގޮތް ނުވޭ. އަޅުގަނޑުމެންނަކީ މިނިސްޓަރު އިމުނާތު ނޫޅޭ، މިނިސްޓަރު މަޖިލީހުގެ އިމުނާތު ނޫޅޭ. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް އެކަން ކުރިއަށްގެންގޮސް މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އެގޮތަށް ފާސްކުރީމާ އެ ވަގުތު. އެއިރު ތަރުތީބު ހިނގައި، އެކަމާ ދުވަހެއް ބޭނުމެއް ބަހުސްވެފައި ނެތް، މިނިސްޓަރު ބޭނުމެއް ތަރުތީބެއް ކަމަކަށް ހިތާ، އެގޮތަށް ކުރޭ ކަމަށް ނުވޭ. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 27 ވަނަ މާއްދާ ހަމަ ބޭނުންކުރެވޭނެ. މިނިސްޓަރު މިތާގައި ވެސް ހަމަ ބޭނުން ކޮންމެ ވާހަކައެއް ދައްކަންވީ. ހަމަ އެގޮތަށް ޤާނޫނުއަސާސީގައި އޮންނަ ވާހަކައެއް އެއީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޖަވާބުދާރީކުރުމަށް މިނިސްޓަރުގެ އިމުނާތު ގެއްލުވިދާނެ ވަކިކުރެން. އެހެންވީމާ، އެގޮތަށް އެކަން ދެއްކުމަކީ އަޅުގަނޑުމެން ހިއެއް ނުވޭ؛ ދެން ވަރަށް ގަދައަށް މިނިސްޓަރު އެ ވާހަކަ ދައްކާފަ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ތަންކޮޅެއް ބޮޑަށް ހަމަ މިއާ މިނިސްޓަރު ދައްކަވާއިރުގެ ޚިޔާލުފުޅު ކޮށްދެއްވަން މިނިސްޓަރަށް އެ ވާހަކަ ދައްކާފަ، އަޅުގަނޑު ހަމަ އެކަން ފާހަގަކޮށްލާ ފުރުޞަތުގެ ބޭނުން މި އަދި. ދެން އަޅުގަނޑު ވެސް ހަމަ ދަންނަން ރައްޔިތުންނާ މިނިސްޓަރަށް. މިނިސްޓަރު ދަތިކަމެއް ޖެހި މަޢުލޫމާތު ނުލިބޭ. ދެން މިނިސްޓަރަށް ހަމަ ކުރިމަތިވާ ވެސް ކުރި ކަންކަމަކަށް މިނިސްޓަރަށް ހަމަ ގެނުވާފަ އެދެން. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ސިޔާސީ ގޮތުން މިއަދު މި އޮތް ހާލަތުގައި މިނިސްޓަރަކަށް އިތުބާރު ނެތް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހަމަ އެގޮތަށް ރައްޔިތުންގެ ވިސްނުން އެނގިގައި ކުރިއަށްގެންދަން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ ހެންވޭރު ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމް. ހެންވޭރު ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ހުރަވީ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ވަރަށް މުހިންމު މައުޟޫޢެއްގައި އަޅުގަނޑުމެން ބަހުސްކުރެވެމުންދާ ދުވަހެއްގައި އަޅުގަނޑުގެ ހިޔާލާ ބައެއް ކަންކަން ފާހަގަކޮށްލަން އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތަކަށް އެދުނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް ސާފު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ސަރުކާރު ހިންގަވަމުން ގެންދަވާ ގޮތް. ކޮންމެ ވެރިކަން އިޤްތިޞާދީ، ބާރާއި، ފުރިހަމަ މިނިވަންކަން ދެއްވާފައި އޮންނަކަން ހެއްޔޭ ދާއިރާއެއް ހިންގަވަމުން ގެންދަވާނެ. އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ބޮޑަށް އުއްމީދުކުރަމުން ދިޔައީ، ސަރުކާރު އޮންނާނީ ޖަވާބުދާރީވާ ގޮތަކަށް ދިވެހިރާއްޖެއަށް ރައީސް އިބްރާހިމް މުޙައްމަދު ޞާލިޙުގެ ޖަމާޢަތެއްގައި ކުރިއަރުވަމުން ދިޔަ ކަމަށް. އެހެންނަމަވެސް، ދައުރު ދެބައިވުމާ ގާތްގަޅިއާއިރުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެދެމުން ކުރި އުއްމީދުތަކެއް ހާސިލުވެގެންނުދިޔައީ ސަރުކާރުން އިއްޒަތްތެރި މިނިސްޓަރަށް ލިބިދޭއިރެއްނަމަވެސް އެކިއޮފީހަކަށް އެއްބާރުލުން ނުލިބެގެންނޯ؟ އަޅުގަނޑުގެ ހިތުގައި އުފެދޭ ސުވާލެއް؛ އަޅުގަނޑު ދަންނަން، އެކަން އެހެން ވެފައެއް ނުދާނެކަން. އިއްޒަތްތެރި މިނިސްޓަރ މިކަމުގެ ދިފާޢުގައި ދެއްކެވި ވާހަކަފުޅުތަކުގައި ވަރަށް ގިނައިން މި ގާނޫނުއަސާސީގެ 27 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކުރެއްވުމަށް އަޅުގަނޑު ވަރަށް ކަންބޮޑުވޭ. މި ގާނޫނުއަސާސީ އެކުލަވާލެވުނު ދުވަސް ސަރުކާރު އެކަމަށް މާއްދާއަކަށް. މި ގާނޫނުއަސާސީގައި ވަރަށް މުހިންމުކަން ދެވިފައި އެބައޮތް 70 ވަނަ މާއްދާއަށް. 70 ވަނަ މާއްދާގެ ޒުވާނުގެ ކަމުގައި 27 ވަނަ މާއްދާ އަޅުގަނޑުމެންގެ ކުރިމަތީގައި ގޮތް އެއީ ވަޒީފާގެ ހިބައިގައި ހުންނަންޖެހޭނީ ކަމަކަށް ސިފަވެއް ކަމަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލެއް ނުކުރެވޭ. ވަރަށް ފާޅުގައި އިއްޒަތްތެރި މިނިސްޓަރ ވިދާޅުވަމުން ގެންދެވީ، މިއީ ހަކަތައިގެ ކަމަކަށް. ފަހަރުގައި ވެދާން ބާރުލުމުގައި މި ގޮތުގެ ބެލުމުގައި ހަކަތައިގެ ހުރި ކަމަކަށް ވެސް. އެހެންނަމަވެސް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވޭ، މިއީ ހަކަތައިގެ މައްސަލައެއް ނޫން. މިއީ ހަކަތައިގެ ފުރިހަމަ ވެސް ނުހުންނާނެ. މިއީ ދިވެހި ދައުލަތުގެ ދައުލަތުގެ މުދަލުގެ ކަމެއް. އެކަން ގަވާއިދުން ޖަވާބުދާރީކުރުމަށް މި ސަރުކާރުގައި ކުންނަވާނުވެދޭ ކަމަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ގަވާއިދު ނުހުށަހަޅާ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަނެއް ނުކުތާއަކީ، މިނިސްޓަރ މަޖިލީހުގެ ސްޓްރަޓެޖިކް ޕައުރަކަށް ވާލުވެގެން މިހާރު އަޅުގަނޑުމެންގެ ހިތުގައި ސުވާލު ގެނބިފައި އެބަ ހުރި ސުވާލު. މިނިސްޓަރަށް ލިބިފައިވާ އިޚްތިޔާރު ސްޓްރެޓެޖީ، ޖަމާޢަތް ޕާޓީގެ ތަޢުލީމީ؛ އެހެންނަމަވެސް، އެކެޑެމިކްގައި އަޅުގަނޑުމެން ކުރީ ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވާ ފުރުޞަތެއް ނެތް އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނިފައި އެބަހުރި. އެ ޕާޓީގެ؛ މި ދައުރުގެ ކުރީ ޕާޓީގެ ޗެއާރު މިހާރު ހުރިހާ އަޅުގަނޑުމެންގެ ކޮމިޝަނާ އެއްގޮތަށް ނޫން. އެއީ 3 މެންބަރުންގެ ޕާޓީއެއް. އެހެންކަމަކާހުރެ، އިއްޒަތްތެރި މިނިސްޓަރު ދެއްވާފައިވާ އިޚްތިޔާރާ އެކުގައި މި ކޮމިޝަނަށް ހުށަހެޅި ކުރެއްވީމާ ފަރުދުގައި އަޅުގަނޑުގެ ހިތުގައި ސުވާލުއުފެދޭ އެއް ސުވާލަކީ ވެސް އެބަހުރި. އެއީ މިނިސްޓަރ ތަޢުލީމުދޭ ވައި ޕާޓީން ޚިލާފު މިނިސްޓަރުގެ ދިރާސާގައި އެއްބަސް ވިދާޅުވެ ދިނީ މާލޭ ދުވަހު މި ވާހަކައެއް ދަރާލުމުންދިޔައީތޯ؟ އެހެންކަމަށްވާނަމަ،

މިނިސްޓަރުގެ ސްޓޭޓްމަންޓުގެ ބަޔާންކުރާ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑުގެ ހިތުގައި ސުވާލު އުފެދޭ. އެހެންވީމާ، މި މަޖިލީހުގައި އަޅުގަނޑު ވާހަކަދައްކަން ބޭނުންވީ ދީން ނުކުތާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު މި ވާހަކަދައްކަނީ. މިނިސްޓަރު މިހާރުގައި އިހުގެ ކޯޓާ، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހާ ދެމެދު އެ ވާހަކަތަކުގައި ޒިންމާދާރުވެވޭތޯ އަދި މިނިސްޓަރު ހަވާލުވެވަޑައިގެން މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާ ރައްޔިތުންނާ އިދާރީ ސިޔާސަތު ނަތީޖާ ހާސިލުކުރެއްވުމަށް ކުރައްވާ މަސައްކަތްތަކުގައި އަދި ބޭނުންތެރި ދިޔަ ހުރިހާ ކަމަކުގައި ނަގާ ފިޔަވަޅުތަކަށް ސިޔާސީ ގޮތުން ޖަވާބުދާރީވާން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހަސަން އަފީފަށް. އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

<u>އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހަސަން އަފީފު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މަރުޙަބާ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު. އަޅުގަނޑު ސުވާލުކޮށްލަން ބޭނުން ދެތިން ނުކުތާއެއް އެބައޮތް. މަޖިލީހަށް ޖަވާބުދާރީވުމަށްޓަކައި ވަޑައިގެން ވިދާޅުވި ބަސްފުޅުގައި ވިދާޅުވި، މާއްދާ 27ގެ ދިފާޢުގައި ތިބޭފުޅާ މަސައްކަތްކުރައްވާނެ މި ކުރައްވަނީ. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުން، މާއްދާ 27 އިން ދިފާޢުވަޑައިގެންނެވި ވަޒީފާއެއްގައިތޯ މަސްލަހަތު މި ހުންނަނީ؟ މިއަދު ޖަވާބުދާރީވުމަށްޓަކާ ވަރަށް ރަނގަޅު. ދެން ވިދާޅުވި އިނގިރޭސި ބަހުން އޮބާމާ ދައްކަވާފައި އޮތް ސްޕީޗެއް. އޮބާމާ ދިރިއުޅުއްވާ ގޮތްކޮޅެއް މަނިކުފާނު ދިރިއުޅުއްވަމުން މި ގެންދަވަނީ؟ ސުވާލަކީ އޮބާމާގެ ފުލުސްވެރިޔާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެ މަނިކުފާނު މި ދިރިއުޅުއްވަނީ. މަނިކުފާނު މި ކުރައްވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ލިބިދޭ ބާރުގެ ދަށުން ވަޒީރަކަށް އައްޔަންކުރެއްވި. އެގައި ވަރަށް ދަސްތޫރީ ވާޖިބުތަކުގެ ފުރިހަމަ ޒިންމާގައި ބާރުތަކުގައި އެބަހޭ. ދެން މި މަޖިލީހުން ކުރެއްވިސް ބަހުސް ވިދާޅުވާ އަދި ރައްޔިތުންނަށް؛ މި މަޖިލީހަކީ ދުވަސް ވިދާޅުވެވިސައި. އެއީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބޮޑުވި ރައްޔިތުންނަށް އެ ވާހަކައަދި. ދެން އަސްލު ކަލަމު، މާއްދާ 27 ކުރީގެ މަޖިލީހުން؛ އޭގެ ސަރުކާރުން އެކަން ކުރެއްވިއިރުގައި މަނިކުފާނަށް އޮޅުމެއް ދިމާވީތޯ؟ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަސްފުޅުތަކުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަނިކުފާނު ދެކޭގޮތުގައި އެންމެ ބޮޑު ވަޒީފާއެއް ދިނުމުން. އެއްބަސް ފަރުވާބަލާ، އެއްބަސް ހިތާމަ އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ނޭނގޭ. އެހެންވީމާ، ކަލޭގެ ދިނުމާ މާތްاللهގެ ބަންދަރުގައި ޝުކުރުދަންނަވައި، އެއަށް ކޮމިޝަނަށް އެކިގޮތް އިޖުރާއާތުތަކާ އެކިގޮތް މަސައްކަތްކުރުން ފަސޭ އެއީ އަސްލު ކަމެއް. ބަލަ މަސައްކަތްކުރަން ނުކުތް ގޮތުގައި އެއްވާ ދިމާނަ ވަރަށް ދިމާކަމެއް. އެ ދިމާނަ އެގޮތް ހަމަތަކާއި ބޭނުންކުރެވޭ ދެން މިފަދަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ

ދަރިވަރުންނަށް ލިބޭ ކުޑައިރުސްކަން ބަސްފުޅުވިދާޅުވިޔާ އަޅުގަނޑު ކަންބޮޑުވޭ. އެއީ އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވާ ނުކުތާއެއް. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑުމެން މި އެޖެންޑާ އައިޓަމުގައި ބަހުސްކުރުމަށް ހުރީ މި ބައިގަޑިއިރު. މި ބަހުސަށް ދީ ގަޑިއިރުގެ ބަހުސް. ބަހުސް ފެށުމުގެ އަޅުގަނޑު ފަށަތަން އަސްލުހާވެސް 10 މިނެޓުގެ ފުރުޞަތެއް އަރުވާނަން. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ ތިނަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުﷲ ސަނީފަށް. ތިނަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ތިނަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ސަނީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު. އާދެ! އަޅުގަނޑު ވެސް މިނިސްޓަރ އޮފް ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީގެ މިނިސްޓަރު މުޙައްމަދު މަލީހުގެ އިތުބާރުގެ ވޯޓުގައި އެއްބާރު ދޭން ބޭނުންވޭ، އެއީ ހަމަ ޙަޤީޤަތުގައި ވެސް މި މަޢްސަލަ ހުށަހެޅިގެން އައިއިރު މި މަޢްސަލާ ގުޅޭގޮތުން އަޅުގަނޑު ވެސް ފުރިހަމަ ވިސްނާލީން. އެއީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދަރިވަރުން އެދޭ ދަރިވަރުންނަށް ޒުވާނުންނަށް. ސަރުކާރުން އެކުލަވައިލާފައި އެ ދަރިވަރުން ބޭނުންވާ އެންމެހައި ކަންކަން ފުރިހަމަކޮށްދިނުމަށް ބަލައި. އެގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި މިހާ ކުރީގައި މިނިސްޓްރީއެއް ގޮތުގައި ނެތީމު، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީގެ މިނިސްޓްރީއެއް އުފެއްދީ އެކަމުގެ މުހިންމުކަން ދިވެހިރާއްޖޭއަށް އިންޓަރނެޓް ބޭނުންވެއްޖެ. އެގޮތުން ރައީސް ސޯލިހުގެ ސަރުކާރުން، އެ ވަޒީރު ފުރުޞަތު ދިނީ ބައެއް ކަންކަމުގައި އެއްކޮށް ސިޔާސަތުތަކުގެ މިނިސްޓަރުގެ ކަންކަމެއް ކަމަށް. އެއަށްފަހު، އެ މަސައްކަތްތަކުގެ އަޑުއިވިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓެކްނޮލޮޖީގެ ތެރެއިން، ޒުވާނުންގެ ދަރިވަރުންނާ ވީހާ، ދަރިވަރުންގެ ތަރައްޤީ އެގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ހުރިހާ މަސްއޫލިއްޔަތެއް އަދާކުރެވޭނެ. އެގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ދާއިރާގެ ހުރިހާ ބާރުތަކެއް ހަރަދު ކުރީ ގޮތަކަށް ވަކިން ފާހަގަކުރެވޭ ދަރިވަރުތަކެއް ނެތް. އެހެންނަމަވެސް ރަނގަޅު ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ކުރީގެ ސަރުކާރު ކަމަކު، ކުރީގެ ނަތީޖާއަށް ބަލާއިރު ސަރުކާރުގެ ތަޢުލީމީ ކުރިއެރުން ދަރިވަރުންގެ މަސައްކަތްކުރީ؟ އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ދަރިވަރުން މަސައްކަތްކުރި، ވަރަށް ރިޕޯޓްތަކެއް، ވަރަށް ދަރިވަރުން ގިނަ މަސްދަރުތަކުން ބަޔަކު މަޖިލިސްގައި ބަހައްޓާކަން، ނޫނީ ވަޒީރުކަމުން ދިޔައީ ބަހައްޓާކަން ނޫން. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެންނަކީ ތަޢުލީމީ ދަރިވަރުން ދިރާސާކޮށްފިން. ދެން އެއް ގޮތަކީ، މި މަޖިލީހުގެ އަޅުގަނޑުމެންނަކީ ގާތްގަނޑަކުން ބޮޑަށް 75% ނޫނީ 80% އަށްވުރެއް މަތީގައި މި މަޖިލީހުގައި އޮތީ އެމް.ޑީ.ޕީއަށް. މި ސަރުކާރުގެ 40%، މި އުފެދިފައިވާ ކޮލިޝަން ސަރުކާރުގެ 40% އޮތީ އެމް.ޑީ.ޕީއަށް. އެހެންވީމާ، މި ސަރުކާރު

ދަމަހައްޓައި ހިންގުމުގެ އުސޫލުތަކައި މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމަ ކުރަންޖެހޭ ޗާލެޖު ކަމެއް. އަޅުގަނޑުމެން ދެކެވޭ؛ އަޅުގަނޑުމެންގެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ޢައްޔަންކޮށްގައި ހުރި ވަޒީރަކު އަޅުގަނޑުމެންގެ އަމިއްލަ ދަރިއެއް އަޅުގަނޑުގެ އެއްލައިލަންޖެހުނަސް ނަގައި އެއްލައިލަންޖެހުނަސް ފެނި ކަމެއް. އެހެންނަމަވެސް، ހިތާމަތައް އަސަރާއެކު ވިއަސް މިކަން އެބަ ކުރަންޖެހޭ ރައްޔިތުންނަށް، ހެދުމަށް ސުފުރާނުތަށްވަމަ. އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު؛ އަޅުގަނޑުމެން މި މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނަށް ނޫން އިޖުތިމާޢީގޮތުންވެސް. އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު މާލީ ދެންގޮތަކަށް މި މަޖިލީހަށް އިޖުތިމާޢީގޮތުންވެސް. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން މި ގެންދާގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މިޔާދު ހުސައިންގެ ޖަވާބުދާރީވުމަކީ ކުރިއަށް ގެންދަން ކަމެއް ގޮތުގައި ނަފުސު ވާހަކަ އެއީ ބޮޑު. ބަލައިލާ! އަޅުގަނޑުމެން ސަރުކާރުގެ ފޮނުވައި އަޅުގަނޑުމެންގެ މެންބަރުންނަކަށް ސިޔާސަތުތަކުގައި ދިމާވަމުން ދިޔައީ ޖީއޯއެޗް މަހުގެ ވަކިވެގެން ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ހުރިހާ. އެކަމަކު، މި އަހަރު ވަޒީރުންނައި. އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު؛ މި އަހަރު ވަޒީރުންނައިރު ގެންދިޔަ ނަހަރު، އަޅުގަނޑުމެން މަޖިލިސް ހުރަސްތަކާ ދިޔަ ގެންދިޔަ ހުރިހާ، އެއީ އަޅުގަނޑުމެންގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ދެއްވާލިބޭ ނޫން. ދެއްވައިދޭން؛ އާދެ މާނައީ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ނޫން ދެއްވައިދިނީ. އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު ދެއްވައިދިނީ. އެހެންވީމާ، ހަމަ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު ވެސް އިޖުތިމާޢީ ޚިދުމަތްތަކަށް އަޅުގަނޑު އެދުނީ. ދެން މިނިސްޓަރު މަދުވާ ހަމަޖެހިފައި އޮތް ޖެންޑަރު، ދެވަނަ ހުރިހާ ރައްޔިތުންނަށް ފެށި ހިޔާލުތަކުގެ އިންސާނީ ހައްޤުތަކާ ހުރިހާ ބަދަލު ކުރައްވާ. ދެން އަހަރުވެސް ވެސް ދޭހަނުވާ، ގެވޭދައް ހުރިހާ. ކަނޑައެޅިގެން މި ބޯޅާ ބޮޑުތަކެއް ހައްޤުތަކާ ވާރދާ ދައްކާވާދު އިއްޒަތްތެރި މިނިސްޓަރާ ސިޔާސަތުތަކުން ބޮޑުބަލި، ދިމާވުމާއި ޙައްޤުތަކުގެ ތަޢާރުފު ކާނުގެ ރައްޔިތުންނަށް ހިންގާ ބޮޑުބޮޑުކަމުގެ ދިމާކުރުމަށް ބޮޑުބޮޑުކުރަމުންދާ ޔާރާވަރަކާމީހާއި، ދުރާ ބަލާއި ޚިދުމަތް ބޮޑުބޮޑުކުރަމުންދާ ޔާރާވަރަކާމީހާއި؟ މި ބޮޑުބޮޑުކުރަމުން އެއްވެސް ސޮއިޗެއް ހިފެހެއްޓި އެބައުޅެއްދެއް؟ ކޮންމެ މިއަދުގެ ޖީބުން ފޯނާއި، ހިންގަނާއި، ދުރާ ބަލާއި ހިންގުމަށް އެ މިއަދުގެ ޖީބުން ހަރަދުކުރަމުންދާ ޔާރާވަރަކާމީ މި ބޮޑުބޮޑުކުރަމުން މިއަދު ހަމައަށް އަދިވެސް ސަރުކާރުގެ ކުރިމަތީގައި އެބައުޅެއްދެއް؟ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ތަފާސްހިސާބު ވެސް ކުރިމަތީގައި ބޮޑުބަލާ، މި މަޢުލޫމާތު ދޮވާފައި މިފަދަ ކަންތައްތައް ކަމެއްގެ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރުގެ ފުރުޞަތު ފުރުޞަތު. ދެން އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، ޔައުމިއްޔާތު ދިރާގައި އުޅޭތާއި، މިކަން، މި ފަސޭހަވެ، ހިއްވަރު އަދި ކަނޑައެޅިފައިނުވާ މަސައްކަތްކުރަން ރިބޭރާ ދާއިރާގައި އެ ބޮޑުބޮޑުކުރަމުން މިކަން ނުކުރާނަން ޖަވާބު ދައްކާނީ ކޮން ބަދަލު ބައްޓަނެއްބޭއްޖެ؟ މިގޮތަކީ ކޮބައިތޯއެވެ؟ ނުވެގެން އޮޅޭ ސަރަޙައްދު ކޮބައިތޯއެވެ؟ ކޮބައިތޯ ގޮސްބަޔަރުކުރަން ރަށެއް ފުރާމި ކަމަކަނ ވެރިކުގައި އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު ކޮންމެ ކަންކަމުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޖަވާބުދާރީވާނަމަ. އެހެންވީމާ، ކޮބައިތޯ ދިޔާގަޔާރާއި ދިމާކުރާ؛ މިގޮތް އެއްވެސް ކަމަކަށް ޖަވާބުދާރީވާނެ ހަގީގަތުގައި ރައްޔިތުންގެ އިއްވާލުމަށް ނުކުމެ.

މިއަދު ރައްޔިތުން އެދި ގޮވަމުންދަނީ، މަސައްކަތްކޮށްދޭނުވާ ވަޒީރުން މި މަޖިލީހުން އަޑުއަހަމުން ދައްކާ އެ ބޭފުޅުން މަޤާމުން ދުރުކޮށްލައި މަސައްކަތްކޮށްދޭނުވާ ކަހަލަ ވަޒީރުން ކުރަން. އެ މަސައްކަތަކީ އަޅުގަނޑުމެން ކުރަމުން މި ދަނީ. އެހެންވީމާ، މިއީ އެއްވެސް ގޮތަކަށް ޖާހީ ކަމެއް ނޫން. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް ސަރުކާރު މަންފާ ހުރިހާ ކަމެއްގައި ޓަކައި އަޅުގަނޑުމެން ކުރާ މުހިންމު މަސައްކަތެއް ކުރަމުން މި ދަނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑަށް ދެއްވި ފުރުޞަތަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. އިރާދަކުރެއްވިއްޔާ ކާމިޔާބު މުސްތަޤްބަލެއް އެދި މަރުޙަބާ ވެސް ދެއްވަންނަމަވެސް. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު އަޅުގަނޑު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ މަޑުއްވަރީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އާދަމް ޝަރީފަށް. މަޑުއްވަރީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

މަޑުއްވަރީ ދާއިރާގެ މެންބަރު އާދަމް ޝަރީފް ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެމް.ޑީ.ޕީ ވުރިކަމަށް އަދި އިންޓަރނެޓް އަޅުގަނޑުމެންގެ ކަމުގެ ވައްދާ އެކަމަކު. އެހެންނަމަވެސް، މިހާރުސާބިތުން އަދިއިރު ވެސް އެކަން ނުވާ ދިރާސާކުރުމުގައި، ގޮންޖެހުން ކުރީގެ ވަބާއާ އެކީގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިއަދު އިންޓަރނެޓް ވަރަށް މި ވަނީ ބޭނުންތެރިވެއްޖެ. ކާނާގެ ބޭނުންތެރިކަން ފެނޭ އިންޓަރނެޓް މުދަލާއި އެއްޗިއްސަށް ވެސް ބޭނުންވެއްޖެ. އަދި މިއަދު ކަސްޓަމަރުންގެ ބޭނުންތަކަށް ވެސް ހިދުމަތް ދެވެން ޖެހުމުން ހޯދުމުގައި. ބޭނުންތަކަށް ބޮޑު ކުރިއެރުމެއް ވެސް އެ ރޭގައި މިއަދު މި ގޮތުން އިންޓަރނެޓަށް ވަރަށް ބޮޑު ބޭނުންތަކެއް ވަނީ. ކަމަކާއި ނުލާ ހިދުމަތްތައް ފޯރުކޮށްދޭން އަދި ވަރަށް ބޮޑު އަގަށް. އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު ބަޔަކުމީހުން ގުޅުވުމަށް އިންޓަރނެޓް ބޭނުން މި ވަނީ. އަދި ޓެލެކޮމް ކުންފުނިތަކުގެ އަގުހެޔޮކުރުމާ، ސަރުކާރުން އިންޓަރނެޓްގެ އަގު ހެޔޮކުރުމަށް އަޅުގަނޑުމެން ދަނީ މަސައްކަތްކުރަމުން. ސަރުކާރުން އިންޓަރނެޓް ސަޕޯޓް ދިން. ކުންފުނިތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު ފުރުޞަތު ދޭން ބޭނުން ސަރުކާރުގެ ޕެކޭޖު ސަރުކާރުން މި ގޮތުގައި ފުރުޞަތު ދޭން. ކުންފުނިތަކުގެ ސަރުކާރަށް ކަމަށް ފަރާތްތަކުގެ ވިޔަފާރިކުރުމަށް ތަން. އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު ފަސޭހަކަމެއް، ހަމަ އާއްމުކޮށް ވިޔަފާރި ކުރުމުގެ މި ދަނީ، ސަރުކާރުން ވެސް ގުޅުން ޓެލެކޮމް ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން، ދިނަ މުއްސަދި ފަސޭހައިން ގެންގޮސް، ގުޅުވާ އަދި ފުރުޞަތު ތަކެތި

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް

ބޭރުކުރެވުމުގެ މަސައްކަތު. މިގޮ ސަރަޙައްދުން ސަރުކާރު ވެސް ނުހަމަ ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ފުރުސަތު މަސްޢަލަޔާ، އަދި އެމް.ޑީ.ޕީން ވެސް ބަނދުކުން މިއަދު އެ ދަނީ، ޒިޔާރަތްކުރުވުނީމާ، ވައްދުމަށް ނުފެއްދުނީމާ ދެން އެ ބަޔަކު ބޭރުކުރަންޖެހޭ ކަމަށް. އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރެވޭ މިއަދު ވެސް މި މަޖިލީހުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ހިނގަނީ އެފަދަ ކަމެއް ކަމަށް. ކޯޓުމުއައްސަސާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގަބޫލުކުރަންޖެހޭ ހަޤީޤަތަކީ، އެމް.ޑީ.ޕީން މި ވައްދުމަށް ނުފެއްދުނީމާ މިއަދު އަނެއްކާވެސް އެހެން ބޭނުމަކު މި މަޖިލީހުގެ ތެރެއިން ވަކިކުރަން މި ޖެހެނީ. މިކަމުގައި އެމް.ޑީ.ޕީން ވަރަށް ހުސްވާނުވާ މަސައްކަތްކުރައްވައިފި. އެންމެ ފުރަތަމަ ޕީ.ޖީ ޑޮކްޓަރުން ނިންމަވާފައި ރައީސާ ހަމައަށް މައްސަލަ ފާސްކުރީ. އެހެންނަމަވެސް، ރައީސް ވަރަށް ބިރުވެރިކަމާ އެކިގޮތަށް މަޖިލީހަށް ފާސްކުރި އަޅުގަނޑުމެން ހިމާޔަތްކުރަން ވާނެ އެންމެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސްކަމަށް ވާތީވެ، މިހާރުން މިކަން ނިންމާލުން ރައްޔިތުންނަށް ވަރަށް ބޮޑުވާނެ މައްސަލަ ހައްލުކުރުމަށް. އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ދެކެން ވާހަކަ ދައްކާ ކަމަށް. އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު މި ދައްކާ ވާހަކަތަކުން އެބަ ފެނޭ، މިހާރު މި ހިނގާ ކޯޓުތަކުގެ ނިޔާތަކުން ވަރަށް ރައްކާތެރި ޤާނޫނީ ނިޒާމެއް. ސަރުކާރު ވެސް ނުހަމަ ގޮތުގައި ކޯޓުތައް މަސައްކަތުގައި ވިސްނުމުގެ ތެރެއިން ގަވާއިދު ފުޅާކޮށް އަޅުގަނޑުމެން ސާބިތު ކަމަށް، އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި މި ފަހަރު ތަޢާރަފު ކުރާ ހިނދު ކުރިއަރުވާ ގަޒީ އެމް.ޑީ.ޕީން ވެސް ސަރުކާރު ގަވާއިދުތަކުގެ ތެރެއިން ނޫ ކުރާ މަސައްކަތުގައި ރޭ ބަދަލުތަކުގެ އިސްލާހުކުރުމަށް އޮންނަ ކަމަށް. ވުޒާރާ ކެމްޕޭން ނަގާނީ ކަމަށް. ޕްރޮފެސަރުންނާ މެދު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ. ސަރަޙައްދު ގާނޫނުތައް ތަނފީޒުކުރުމުގެ ޤާނޫނުތަކުގެ ދަށުން އަޅުގަނޑު ގާނޫނު ދާއިރާ ކަމަށް. އަޅުގަނޑު ނިންމަވާފައިވާ ބައިނަލްއަޤުވާމީ އަދިވެސް ބޭނުން، އަސާސީ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ދަށުން ކުރީގައި ފުރާ. މަސްހަލައިގެ ވެސް ބަލަހައްޓާ ގައުމީ ޢަދާލަތު ކޮމިޝަނަށް ފުޅާކޮށް ތަޙުޤީޤު ކުރަމުން ބައިނަލްއަޤުވާމީ އިންސާނީ ސަރަޙައްދު ފައިދާ. ސަރަޙައްދު ފުރުޞަތު ހަމަ ސަރުކާރުން ޤަވާއިދުތަކުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ވާހަކަތައް ނިންމަވައިފާނަން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިބްރާހީމް މަސްއޫދު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ މަޑަވެލި ދާއިރާގެ އިބްރާހީމް މަސްއޫދު ހުސައިން ޒިޔާދަށް. މަޑަވެލި ދާއިރާގެ އިބްރާހީމް މަސްއޫދު.

މަޑަވެލި ދާއިރާގެ މަސްއޫދު ހުސައިން ޒިޔާދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ވަރަށް ބޮޑަށް އަޅުގަނޑު މަރުޙަބާ ދަންނަވަން އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު މުޙައްމަދު މަލީހް ޖަމާލަށް. ދެން ތަންކޮޅެއް އުނދަގޫ ނަމަވެސް ހިތަން ވެސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެން އެންމެންނަށް މި ފެއްދު މާ ބޮޑު. އަޅުގަނޑުމެން 2018 ވަނަ އަހަރު ފެށިގެން ހަމަޖެހި ރައްޔިތުންނަށް ވަރަށް ބޮޑެތި ވައުދުތަކެއް ވެވުނު. އަދި ރައްޔިތުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވޯޓުދިނީ ވަރަށް ބޮޑު ވަރަށް ގިނަ އުއްމީދުތަކެއް. އެގޮތުންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކުރެވޭ ކަމެއް ދަންނަވައިލާނަން. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ހަމަ ދަރިންނަށް ވެސް މަޖިލީހު މި މަސްދަން އިސްކުރައްވާނީ ވަރަށް ބޮޑަށް އިތުބާރުކުރައްވައިގެން. އަދި ނަތީޖާ ނުކުތުން ކަމަށް ގަބޫލުކުރައްވައިގެން. ދެ އަހަރު ވެގެންދިޔައިރު އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލާނަން، ހަމަ މި އެއް ކަމެއް ވެސް ނެތް. އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރަށް މި ދާއިރާއަށް، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ؛ "މިނިސްޓްރީ އޮފް ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ" މި ނަމަށް ވެސް ކުރެވުނު އެއްވެސް ކަމެއް ނެތް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ކޮވިޑް، ގާތްގަނޑަކަށް މިދިޔަ ދެ އަހަރުގެ ބަޖެޓުގައި ވިއްސަކަށް ހިލޭވައިން އެލާލި އިންޓަނެޓް އަދި ހާރޑްވެއަރގެ މަސައްކަތަށް މި ދަނީ ކުރަމުން. ކޮބައިތޯ ނަތީޖާ؟ އެއްވެސް ނަތީޖާއެއް ނުފެނޭ. އެއްވެސް ނަތީޖާއެއް ނުފެނޭ. ޖަހައިލުމުގެ މިންވަރު ވެސް ފުރިހަމަކަމެއް ނެތް. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ޖަވާބުދާރީވާން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ރައްޔިތުންނަށް؛ އަޅުގަނޑުމެންގެ ރައްޔިތުން ކުރާ ސުވާލުތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ޖަވާބުދާރީވާން އަޅުގަނޑުމެން ޖެހޭ. އަދި މި ސަރުކާރުން ވެސް ޖެހޭނެ. ވަޒީރު ވެސް ޖެހޭނެ. އެގޮތުންނަމަވެސް، މިއަދާ ހަމައަށް އަދިއަށް ރައްޔިތުންގެ ޝަކުވާތައް އެއްވެސް ބާރެއްގައި ނުލިބި މި މަސައްކަތް މިހާރުސާބަށް މި އައީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ނިމިގެންދިޔަ ކޮވިޑުގެ ބަޖެޓުގައި މި މިނިސްޓްރީއަށް ރައްޔިތުންގެ ހާލަތު ފާޅުކުރަން ކުރެވުނީ ކޮންކަމެއްތޯ؟ މި ޑިޖިޓަލްގެ ބަޖެޓުގައި ކޮން ކަމެއްތޯ ކުރެވުނީ؟ ކުރި ދައުރުތަކުގެ ދުވަހު ނިޒާމު ބަލާފައި ޔާމީ އިސްޓްރާޓީ. އަދި ދަރިވަރުން ވެސް، ކޮލެޖު ތިބި މީހުން ވެސް، ރައްޔިތުން ވެސް ހުރިހާ އެންމެން ބޭނުންކުރަމުންދިޔަ އިސްޓްރާޓީން ކުޑަކުޑަ، ކުޑަކުޑަ ފޮތެއް ވެސް ހަމަހަމަ ނުވެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ހަމައެއާއެކު އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން މި މަސައްކަތްތަކުގައި، މި މަސައްކަތަށް ފުރިހަމަ ނޫނީ ހަމައެކަނި އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު ސިޔާސަތުތަކެއް ބާރުގެ ބަޔެއް ގެންގުޅުން މި މަޝްވަރާތަކުގައި ވެސް އެބަ ތިއްބެވި. އަދި އަޅުގަނޑުމެން ގެންގުޅުން ދިނަ؛ އެމް.ޑީ.ޕީ ވަރަށް ދިނަ ނުހަނު ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ގެންގުޅުން ދިނީ ޖުމްހޫރީ. އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަލީ ހުސައިން ވެސް، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުﷲ ރިޔާޒް ވެސް، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޤާސިމް އިބްރާހީމް ވެސް މަލީހުގެ ދިފާޢުގައި، އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރުގެ ދިފާޢުގައި އެންމެ ބޮޑަށް ވެސް ބޭނުންވެގެން ނުނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ކޮންމެވެސް މަސައްކަތެއް އެބަހުރި ދަންނަވާލަން. އަދި ހަމަ އެއްޗަކީ، އެ ޕާޓީގެ ޑިޖިޓަލް، ކޮލިޝަންގެ އެއް ޕާޓީއެއް ކަމުގައިވާ އަދާލަތު ޕާޓީ ވެސް އެއްބަޔަކު ވަރަށް ފަހަރު ހޯދައިދޭނެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެންގެ ކުރިޔަށް އޮތް ކޮލިޝަންގައި އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ވަރަށް ސަލާމަތު، ވަރަށް ހަރުދަނާ ކޮލިޝަނެއް އޮންނާނެ. ޝުކުރިއްޔާ.

އަދި މި ބޫޓުގެން މިހެން މިކަހަލަ މައްސަލަތަކާ ދޮށްޓަކާގައި ހިތްޕުޅާސްވެގެން ދުރަހު ޢާންމުކުރުމުގައި ވީނަމަވެސް، ކޮންމެވެސް އެއް މެންބަރަކު ފާހަގަކުރައްވައިދީ، ދިން މެންބަރުންގެ ޖަޒީރާ. ޑރ. ޝަހީދުގައި އެންމެ ކުޑަކޮށް ޖަޒީރާ. ޝުކުރިއްޔާ! އެ ޖާގަ އެއްކޮށް ދުވަހު ދިރާސާ ކޮށިދޭން ދުރުވެއްޖެން. މި ފުރުޞަތު ވެސް ހިފާނަން. އަދި އަޅުގަނޑުމެން ރައްޔިތުންނަށް ފުރާޅާ ވަޒީފާތައް ހަމަ ރަނގަޅު ރަނގަޅު ޚިދުމަތް މި ސަރުކާރުން މަސައްކަތްކުރާނަން.

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވޭ، މި މައްސަލަ ފުރަތަމަ ފެންމަތިވެގެން އައިއިރު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މިހާރު އަޙްމަދު ނަސީމް އެ ފާހަގަކުރައްވާ ގަވާއިދުތަކާއި އަދި މިނިސްޓްރީގެ ފެންޓާޖާ ބައި ގޮތް އަޅުގަނޑު ވެސް ސަޕޯޓުކޮށްފިން މިނިސްޓްރީއާ ސަފަރު ފުރުޞަތުދޭތެރޭގައި. ވިދާޅުވީ، ތިމަންނާގެ ޖަންގާގައި ޚާރިޖީ ކަމެއް ނުވާނެ ބާރު. ދެން އަޅުގަނޑު ބަލައިލީން ހަމަ އެ ޖިވިބާ ގުޅިގެން ރައީސް އޮފީހުން މިނިސްޓްރީއަށް ދިޔައިރު އެކޮ މެންބަރުބާ. ވަރަށް ސަފުދާން އެބަ އެވާ އެ ކަންކަން ހަރަސްޖެހޭ ހަމަން. އެމަރީ އަޅުގަނޑު އަސްއެކާ އެ ޕްރޮޖެކްޓުގައި އެހެން ދެންނެވިމަ އަޅުގަނޑު ބަޔާންކާރިއަ. މާއްދާ 27 އެހެންނޫނީތޯ؟ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ވަރަށް ސަފުދާން، ވަރަށް ސަފު މައްސަލައެއް މިއީ. ރައްޔިތުންގެ އިތުބާރުގެ މައްޗަށް ބަރާބަރު ނުވޭ. ރައްޔިތުންގެ އިތުބާރެއް ނެތް. އަދި އެ މިނިސްޓްރީގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ އިތުބާރެއް ވެސް ނެތް. އެތާނގައި ތިބި ސިވިލް ސަރވިސްއޮފީސަރުން ވެސް ބިރުދެއްކުމުގައި އެކައް ގަސްޓެއް ގަނޑަށަނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހަމަ ވިސްނެވެ އަޑުއަހަން މަޖިލީ މި ޖަލްސާގައި ވަކިކުރަން މަޖިލީހާއި ފާރަވާ ދަންނަވަން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ ދައްކަވާ ޖުމުހޫރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ހިޔާނަތް ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝިފާޢު. ހިޔާނަތް ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ހިޔާނަތް ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝިފާޢު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! މިއަދު މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅިފައި މި ވާ މިނިސްޓްރީ އޮފް ކޮމިއުނިކޭޝަން، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ މަޝްވަރާ ވަކިކުރުމުގެ މައްސަލައަށް އަޅުގަނޑު ވެސް ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް އެއްބަސްވެފައިވާ ދަންނަވާލަން ބޭނުން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ގަބޫލުކުރަންޖެހޭ ހަގީގަތަކީ، މިއަދު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމައެކަނި މި އޮތީ، ރައްޔިތުންގެ ޒިންމާއެއްގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ޖައްސާނެކަމާވެއްވާ ވަޒީރާ ރައްޔިތުންނަށް ޒިންމާދާރުކުރުވުމުގައި އިހުމާލުވެފައިވެއް ވެގެން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ބައެއް ފަހަރު އަޅުގަނޑުމެން ރައްޔިތުންނަށް ޒިންމާދާރުވާއިރުގައި އަމިއްލަ ދަރިފުޅުގެ މަސްލަހަތަށްވުރެ ރައްޔިތުންގެ މަސްލަހަތު އިސްކުރަންޖެހޭ.

ބައެއް ފަހަރަކު ނޫން، ގިނަ ފަހަރަށް، ކޮންމެ ފަހަރަކު ވެސް. އަބަދުވެސް އަޅުގަނޑުމެން ރައްޔިތުންނަށް ހުރުމަތްތެރިކަމާ ވަފާދާރުކަން އަދި ގަބޫލުކުރަންޖެހޭނީ އަޅުގަނޑުމެންގެ އަމިއްލަ ދަރިފުޅުގެ މަސްލަހަތަށްވުރެ ވެސް، ރައްޔިތުން މާތްގެ، ރައްޔިތުންގެ މަސްލަހަތު ބޮޑުވާނެކަން. އަޅުގަނޑުމެން ހަވާލުވެ މި ތިބީ ރައްޔިތުންނަށް ހިދުމަތްކުރަންކަން. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ރައްޔިތުން ބޭނުންވާ ކަންކަން ފަހަރެއްގައި މިއަދު ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ހަމަ ރަނގަޅަށް އޮޅުންފިލުވާލަދީ ކަމަށް ފެނިގެން ފަހަރެއްގައި. ޤާނޫނަށް ވެސް ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިނިސްޓަރު އެ ބޮޑުވުޒާރާއަކީ ރިޔާސީ ނިޒާމުގައި ވެރިކަން ބޭއްވިގެން އެންމެ 3 ބާރު ވަކިން. ވަކިން ހުއްޓަސް އަޅުގަނޑުމެން ރައްޔިތުން ކައިރިން ރައްޔިތުންގެ ވޯޓު ހޯދައިގެން ވެރިކަމުގެ އަންނައިރުގައި ރައްޔިތުން ބާރުލިބޭ ކަންކަން އަޅުގަނޑުމެން ޤާނޫނީގޮތުން، އެ ކަންކަން ފުރިހަމަކުރުމުގެ ކަމުގައި ވަޒީފާ. އަޅުގަނޑުމެން އެ ވަޒީފާއަދާކުރުމާ ހަވާލުވެ ރައްޔިތުންގެ ކަންކަން ފުރިހަމަކޮށްދިނުމުގެ ވާޖިބު އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެހެން ފުރިހަމަކުރަން ޖެހޭ. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ރައްޔިތުން ޖަވާބުދާރީކުރުވުންތަކާ، ރައްޔިތުން މިނިވަން ކޮށް ބޭނުންކުރުމުގެ ޝަރުޠު، މާ ބޮޑު ކަންތައް. އަޅުގަނޑުމެން ވޯޓުދޭންސަރީ ރައްޔިތުން ހުރުމަތްތެރިކުރުމަށް އެ ރައްޔިތުންގެ އެހީތެރިކަމުން ފުރުޞަތެއް ބަހައްޓަނީ. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ވަރަށް ވަރުގަދައަށް މި ޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގައި މިއަދު މާއްދާ 27ގެ ވާހަކަ އެބަ ދެކެވޭ. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ވަޒީރުން މަޖިލީހުގެ ވެރިކަމުގެ ގޮތުގައި ހުރި މާއްދާ 27 ގެތެރޭގައިވާއިރުގައިން މި ޤާނޫނީ އިންސާފު ޙާޞިލުކުރުމަކީ، މި ދައުލަތުގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިޙްތިރާމާއި ކަމަށްވާ އަރައިގަތުމާއި ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ކޮންމެ ދައުލަތަކަށް ވެސް ހައްގު ފައިދާވާ މިނިވަންކަން ލިބޭ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ފުރަތަމަ މިހިރަ ވެރިކަން ފުރަތަމަ މި އިންސާފުގައި ފުރަތަމަ ވަޒީރުންގެ ތެރެއިން ވެރިކަމުގެ ޖާގައެއް ނެތް. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީސް ޤާނޫނީ ގޮތުން ދައުލަތުގެ ފުރުޞަތު ކަމަށް. އަޅުގަނޑުމެން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީސް އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތަށް މި ދައުލަތް ދައުލަތުގެ ރައްޔިތުންގެ ފުރުޞަތު އިނގޭ ކަމަށް. އެބަ ވަޒީރުން މަޖިލީހުގެ ވަރުގަދަ ކަމުގައި ވިޔަސް، އެ ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ ވަރުގަދަކަން ހަމަޖެހިފައި މަސްއޫލިއްޔަތެއް ޖަވާބުދާރީވުން. އެ ވަޒީރު ނިސްބަތްވި އަޅުގަނޑުމެންގެ އަދިވެސް ފުރިހަމަ ކަމުގައި ވިޔަސް، މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް އެ ވަޒީރު ޖަވާބުދާރީކުރުވާނެ. ޖަވާބުދާރީކުރުވާނެ. އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ހުރިހާ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ހިފާނަން. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ބައެއް ފަހަރު ބޯހަލާކުރުންތަކުން ވަޒީރުގެ ޖަވާބުދާރީ ފުރިހަމަކަމުގެ ސިޔާސީ އިދިކޮޅު ފަރާތްތަކުގެ ބޯހަލާކުރުން ކަމުގައި ވެސް ހިތްވަރުދޭ މިދިޔަ ދުވަސްތަކުގައި. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ސަރުކާރު އެންމެ ބޮޑަށް ސިޔާސީ މިނިސްޓަރު އިދިކޮޅު ފަރާތްތަކުގެ ފަރާތުން އިދިކޮޅު ސަރުކާރު ސިޔާސީ އެންމެ ބޮޑަށް މިނިސްޓަރުގެ ކޮށްގެން، މިކަހަލަ ކަމުގެ މިދިޔަ ދުވަސްތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެން ފެނިގެން މި ދިޔައީ. ޢިއްޒަތްތެރި

ރައީސް؛ މި ސަރުކާރުގެ ވަޢުދުތަކުގެ އެންމެ މުހިންމު މަސްއޫލިއްޔަތަކަށް ވާނީ އެ ވަޢުދާ ހަވާލުކުރެވިފައިވާ ރައްޔިތުންނަށް ފުރުޞަތުތަކާއި ޚިދުމަތްތައް ފޯރުކޮށްދިނުން. އެ ކަންކަން ވިލަރެސްކުރުން، އެ ކަންކަން ބައްޓަންކުރުން، އެ ކަންކަން ފުރިހަމަކުރެވޭނެ މިންވަރު ވަޒަންކުރުން، އެ ކަންކަމަށް ހުރި ހުރަސްތައް ބަލައި ދިރާސާކޮށް އެ ކަންކަން ކަނޑައެޅުމާއި، އެ ކަންކަމުން އަނބުރާ ރައްޔިތުން ބޭނުންވާ ރިސާލަތު ރައްޔިތުންގެ އުއްމީދުތައް ގެންގޮސްދިނުން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ވަކިން ހާއްސަކޮށް އެމް.ޑީ.ޕީގެ ޕާލިމެންޓްރީ ގްރޫޕުގައި ފުލް ސަޕޯޓަކާއި ނޯންނާނެ. އަޅުގަނޑު މި މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުނު ވަޢުދުގެ އިތުބާރު ނެތްކަމުގެ މައްސަލައެއްގައި ސާފުކޮށް ނުކުތް. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު ވެސް އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ އިއްޒަތްތެރި ވަޢުދުގެ މައްސަލަކަން އިތުބާރު ނެތް. ސަފަރަކީ، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ވަޢުދުތަކަކީ ހައްދަންކުރައްވައި ރައްޔިތުންނަށް ޒިންމާދާރުކަން ހަމަޖެހުމަށް ކަންތައްތައް އިއްޒަތްތެރި ވަޢުދުތައް ނެގުމާ ކަމަކީ އަޅުގަނޑު ވެސް ގަބޫލުކުރަން. އެހެންކަމުން، ރައްޔިތުންނަށް ޒިންމާދާރުކަން ހަމަޖެހޭނެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ހަމަޖެހުމާ، އެ ކަންކަމުގެ މައްސަލަ އިތުބާރު ނެތިއްޖެނަމަ، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި އެ ވަޢުދުތަކަކީ ވެސް އެންމެ ބޮޑު ދިވެހި ގޮތަކަށް ވާނީ އަމަލީ އެ ޖެހުމާއި ދެކޮޅުހެދުން. އަޅުގަނޑު ވެސް ހަމަ ވާހަކަ ނިންމާލަމުން ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ، އިސްލާހުކުރުމުގެ މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީސް ސަރުކާރާ ވި ވަޢުދުތަކާ ހުރިހާ މިންވަރާ ގުޅި ފޮނުވުނު، އެ ކަންކަން ނުވާނަމަ، ނުވާ ސަބަބުތައް، ނުވާ ފަރާތްތަކަށް އަޅުގަނޑު ޖަވާބުދާރީކުރުވާނަން. އަޅުގަނޑު ވެސް އެދެން ހަމަ އިއްޒަތްތެރި ވަޢުދުތައް ފުރަތަމަ މުސްތަޤްބަލަކަށް. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ ފޭދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން މުހައްމަދު ލަތީފަށް.

ފޭދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން މުހައްމަދު ލަތީފު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނާ މަޖިލީހުގައިވާ ބިލުތަކާ އަނގަބަހުން އަޅުގަނޑު އެއްވެސް ދެކޮޅުވެރިކަމެއް ނުދައްކަން. އެއީ މިހާރު މަސައްކަތްކުރެވޭނީ މިނިސްޓަރުގެ ޗާޓަރު އިތުރު ބޭނުން ކަމުގެ އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވޭ، މިނިސްޓަރު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން، އެމް.ޑީ.ޕީގެ ސަރުކާރު މުޤައްރިރުން މި އިއްޒަތްތެރި ވަޢުދުގެ ހުށަހެޅިގެން ހުރީ އިތުބާރު ނޯހޯދުމަށް ނިޒާމުތަކުން ފުދުމަށް

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް މީގެ އެބައި މަސްއޫލިއްޔަތު އެދެވި. އެހެންނަމަވެސް، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް އެއީ ރަނގަޅު ގޮތްކަމުގައި ބަލައިއެއްގެނުވެން. އެ މައްސަލަ އޮތް ތަންގައި ބާއްވާ. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފުރިހަމަ މި ދަނީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މަތިކޮށްފައިވާ ޖިންމާ އަދާކުރުމާ ތަން. އެހެން ފާހަގަކުރަންޖެހެނީ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މި ޤާނޫނުގައި ތަފާތު ވަޒީރުންނަށް ދިއްބާދ ބޭބޭފުޅުންގެ މުސްތަޤްބަލް ބަދަލުވެގެން ހިނގައްޖެ. އެހެންނަމަވެސް، މައްސަލައިގައި މި ޤާނޫނު؛ ރައްޔިތުންގެ ވޯޓަށްގަޔާ މި ޤާނޫނު ޤާނޫނުއަސާސީ ބަލައިލުމަށް އެކަމާ އަސާސަކަށް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ބަލައިލުމަށް ނުވެގެން ތަނުން މި ދަނީ. ސިޔާސީ ފަރާތްތަކުން. އަންނަނިވި ބައެއް ބަދަލުތަކާއި ޖެހުނީ ފުރަތަމަ ސަރުކާރުގައި މި ކަންކަން އައީ އިންތިޚާބުން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަނެއްކާ އެ ވާހަކަތަކެއް އޮތީ މި ފަސްގަނޑުގައި އެއީ އަބަދުން ގުޅިފައިވާ ގޮތް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ޚިޔާލު އަދި ދުވަސް މި ދައުރުގެ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރަށް، ވަރަށް އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރަށް ޖެހޭ؛ އެބައި ބައިވެރި އަންނަނިވި ބަދަލުތަކަށް ޖެހޭ ފުރަތަމަ ސަރުކާރުތަކާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސްގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޚިޔާލު ކަނޑައެޅި އަސާސީ ޙައްޤުތަކަށް ބާރުބޮޑު ރައްކާތެރިކަމާ އެ ފުރުޞަތުދީ ޙާޟިރުން ބަދަލު ފުރަތަމަ ކުރީގައި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ބައްލަވައިލާނީތޯ؟ މައްސަލައިގެ އަސާސަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ޙަޤީޤަތް ނުވެވޭ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު މި ދަނީ ފާޅުކުރަން މިނިސްޓަރަށް ބާރުތަކަށް ކަމުގައިވީ ނަމަވެސް، އެންމެ މަތީ ޖެހޭ އެހެނިހެން ފުރުޞަތު އެކަމުގެ ޖެހޭގޮތް އެހެންކަމުގައި ކަމުގައި ވާނަމަ، ނޫނީ މި ވާހަކަ ފާޅުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ނުލިބޭ ވާނަމަ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިއީ ބާކީ މަސައްކަތް މި ކުރަނީ. މިގައި ބައްލަވާ، ކުރިއްސުރެ ފުރުޞަތު ނެތް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް މިއަދުކުރެއް. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިގޮތުން ވެސް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ކަންކަން މި ގޮތުގައި ކަންކަން ދާއިރު ބަލައިލަން އެ ކަންކަން ކުރާނެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުގެ މި ދައުރު ސިޔާސީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑުމެންނަކީ މި މައްސަލަތައް އަދި މިހާރުވެސް ނިންމައިލެވޭނެ ނުވާ ޤާނޫނުތައް ބާރުކަމުގެ ނާކާމިޔާބު. މައްސަލަތައް ނިންމައިދީ ރައީސް އާދައިގެ މަޤާމުތަކަށް ނިންމަނީ ކަންކަން ނުކުރެ، ރައްޔިތުންގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކެއް، ރައްޔިތުންގެ ބައްދަލުވުމާ ގުޅިގެ، ރައްޔިތުން ނިކަމެތިވެފައިވާ މި ދަނީ. ކުރީގެ ނުރައްކާތެރި ހާލަތުގައި ފެށޭ މި އެއް ބާޖެ މަޖިލީހުގައި ދުރުބަލައިލަން އަދި. އެއީ ރައްޔިތުންގެ އެއް ކުރެވޭ އަސާސީޙައްޤުތަކުގެ ދުސްތޫރީ ކުރިމަތިލާ ކަމުގައި ގެނައުމުގެ ވާހަކަ. ޤާނޫނު ފުދި ދުސްތޫރުގެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؟ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ޖެހޭތޯ ނަންގަވާލު ނުކުންނާނެ. މިއަދަށް ބާޖެ ބަޔަކަށްވާކަން އަހަރެ އެއްވެ ފަހުން ނިކަމެ، އެކި.ޕީ.އޭގެ އަސާސީއަކަށް މި ދައުރު ދުސްތޫރީ ތަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު ނުލިބިގެ ކަންބޮޑުވާ މި ހުރިހާ މައްސަލައަށް ބަހައި. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުގެ ޒިންމާއަށް ލިބިފައިވާ ވަގުތު ކުޑަކުރާ އެކުލަވާ ނުވެފައިނުވާނަމަ ވާނެ ފުރުޞަތު ޤާނޫނީ ނިޔަމަކުން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ މާވަށު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް. މާވަށު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ފުރުޞަތު އެރުވުމަށްފަހުގައި އަޅުގަނޑު އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރަށް ފުރުޞަތުއަރުވާނަން. މާވަށު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

މާވަށު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ސަޢީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޖުމްހޫރީ ޕާޓީގެ ގިނަ މެންބަރުން މިތާނގައި ނުތިއްބެވުން އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަވަނީ ކޮމިޝަނުގެ އިތުބާރު ވެސް މިއަދު ނެތް ކަމަށް، ބަޔާންތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެން ނިންމަންޖެހޭ އެބަހުއްޓޭ. ރައީސް ބޭފުޅުގެ އިތުބާރު އޮތްކޮޅު ނެތްކޮޅު މި މަޖިލީހުގައި ވޯޓެއް ނަގަން އިއްޒަތްތެރި ރައީސަށް އެ މިނިވަންކަން އޮންނަވަ، މިއަދު ވަނިކޮށްގޮސް އެ ވޯޓު ވެސް މިއަދު ނަގަނީކަމާ އަޅުގަނޑު ޝަކުވާކުރާ ކަމެއް ނޫން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ސަރުކާރު، ވެރިކަންކުރާ މައި ޕާޓީގެ ވެރިއަކަށް ނުވަތަ ރައީސަކަށް މި ހުށަހެޅި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ކަމަށް ވާނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއަދު އިތުބާރު އޮތީ ކޮން ވުޖޫދާ ހަރަކާތްތޯ އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ސުވާލު އުފެދިގެންދޭ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދިވެހި ރައްޔިތުން ވެރިކަމަށް އިސްލާހީ އެމް.ޑީ.ޕީގެ ޖަމާޢަތެއް ނޫން. ދިވެހި ރައްޔިތުން ވެރިކަމަށް އިސްލާހީ، ރައީސް އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ޞާލިޙް. އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ޞާލިޙް ހިޔާ ބޫޅުގެއް. މަޢުމޫނާއަށް ހުރިހާ ޒިންމާއެއް ހަވާލުކޮށް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ މާލިއްޔާއިން 4 ބިލިއަން ރުފިޔާ މާލީ ވަޒީރު ޕްރިންޓުކޮށްދީ ދެ އަހަރާއި ބައިންދޫ. މިތާނގައި ވަރަށް އަޅުގަނޑު ކަމުގައި ވާހަކަދައްކައި ދީފި. ޕްރިންޓުކުރި ފައިސާއަށް ވީ ގޮތެއް، އެއިން ކުރި ކަމެއް، އޭގެ ރިޕޯޓެއް، އެ ރިޕޯޓު ބަލައިލި މީހެއް އަޅުގަނޑުމެން ހިއްސާކޮށް މި ދައުލަތުގައި ހަމަޖެހިފައި ވެސް ރައީސް އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ޞާލިޙްގެ ބަޖެޓުގައި ހިސާބުތަކުގައި ހުރިހާނަށް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ކޮވިޑް-19އަށް ޓަކައި ބިލިއަން ރުފިޔާ ހަރަދުކޮށްފި. މުޅި ދައުލަތުގެ ކޮވިޑް-19ގެ ބިލުތަކުގައި އޮތީ ކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހުރިހާ ނޫސް މަޖިލީހުގައި ލިޔުމުން އެ އެނގެނީ. މިއަދު ހުރިހާ ރައްޔިތުން ގެއަށް ވައްދައި، އަޅުގަނޑުމެން ހިފަހި އަޅުގަނޑުގެ ވަޒީފާ ކެނޑިފައްޖެހުން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ހުރިހާ ރައްޔިތުން ގެއަށް ވައްދައި، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކިޔަވައިދޭނާ ސްކޫލުގެ ދަރިވަރުން ބިލުޕޭމަންޓުގެ ޕޯޓަލުގައި މުޅި ދައުލަތުގެ ފެއިލްވެގެން ދިޔައިރު ދިން ބިލިއަން ހަރަދާ ކޮވިޑް-19ގެ ގޮތުގައި ކޮވިޑް-19އަށް ހަރަދުކުރި ކަމަށް މި އޮތީ ފުރަތަމަ. އެހެންވީމާ، ހުރިހާ މިނިސްޓްރީގެ ވާހަކަ މި ދައްކަނީ، ވަންޖިހާބަރުގެ ވައްކަމާ އެކަމުގައި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދެން މިއަދު އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން އެތަނުގައި އާ މިނިސްޓަރުގެ ހުރިކަން. މަސައްކަތްކުރަމުން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ދުރާ ގަބޫލަކަށް މިޖަލްސާގައި ބަހުސްކުރެވިގެންދިޔައީ. މަސްވެރިންނަށް ހަމައެކަނި ބޮޑެތިބަކަށް ވެގެން އުޅުނީ، އެމް.އާރު.އެމްގެ ރައީސް މައުމޫނުގެ މިނިސްޓަރެއް އެއާ

ހުށަހެޅީމަ ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން މި ބުނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެހެން މި ދެންނެވީ، އެންމެ އަޅުގަދަކޮށް މި ވާހަކަ ދެއްކީ މާފަންނު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު. އާ މަނިކުފާނު، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ވާހަކަފުޅުގައި ވިދާޅުވި މަސްވެރިކަމުގެ ޤާނޫނު ހަދާފައި މި އޮތީ ރައީސް މައުމޫނުގެ 30 އަހަރުން. މިއަދު އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ފެންނާކަށްނެތް މަސް ފެކްޓަރީ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ، ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ނިންމަވައިލައްވާ! އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ނިންމަވައިލައްވާ! އަޅުގަނޑު 30 ސިކުންތު އަރުވާނަން.

މާވަށު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ސައީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މުޅި 18 އަހަރުގެ ޚަރަދު ފަސް ސަތޭކަ މިލިއަން އެމެރިކާ ޑޮލަރު ދިރާގައި އަދާ ބުރިޖު؛ އެ ބުރިޖެއް ނޫން. ފްރިޖެއް ނޫން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރާއީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ބުރިޖުގެ ވާހަކަ އެ ދައްކަވަނީ ދެ ޓޫރުން ކާލި ބޫޓާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މާވަށު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

މާވަށު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ސައީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއީން އެއްވެސް ކަމެއް ފެންނަން ނެތްއިރުގައި އަޅުގަނޑެއް ހަމަ އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކަ ނިންމާލަމުން ދަންނަވާނީ، މިއަދު ރައީސް އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ސާލިހް ވަޒީރުން އިސްތިޢުފާދެއްވުމާ މި ޤައުމަށް އޮވޭ ހައްލެއް. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ފެންބަދު. އަޅުގަނޑު މިހާރު ފުރުޞަތުއަރުވަނީ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރަށް. އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ކްލައިމެޓްޗޭންޖް، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ ޑރ. ހުސައިން ރަޝީދު ހަސަން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އިއްޒަތްތެރި ފެންބަދުން؛ އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ ވަރަށް އާދައިގެ ވާހަކައެއް. އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވާ ވާހަކައަކީ، މި ބޯޓުތަކުން އަމަލުކުރަންވާނެ ގޮތެއް ގާނޫނީގޮތުން ދަންނަވާ މި ބޯޓުތަކަށް. ދެން އިތުރަށް އަޅުވާލަން ދަންނަވަން ބޭނުމީ އަމަލުކުރަނީ އިންސާފުގެ މަގު މި ބޯޓުތަކުން ހިފާލުމަށް. އިންސާފުގެ ވާހަކަ އެއްވެސް ބަޔަކު އަޅުގަނޑުމެން ދަންނަވާ. އަނިޔާވެރި ނުވާ ވާހަކަ އެއްވެސް ބަޔަކު ދެއްކި. މިއަދު މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހަށް މި ބޯޓުތަކުން ކުރިމަތިލާފައިވާ މުޅި ކަމެއް ބޭރުގައި އަޅުވާލައި މި ގޮތަށް އަމަލުކުރައްވާނީ. މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ ފަރާތުން، ސަރުކާރާއި، ކައުންސިލްތަކާއި، މި ބޯޓުތައް ކޮންގޮތަކަށް ހުޅަނގު މި ބޯޓުތަކަށް ލިބިދޭންޖެހޭނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 116 ވަނަ މާއްދާއިން މިނިސްޓްރީ އޮފް ކްލައިމެޓްޗޭންޖް، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ދީފައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ރިޕޯޓުތަކާއި ރިސާރޗްތަކާއި. މި ބޯޓުތަކުގެ ފިހާރަތަކުގެ ކޮމިޝަނުގެ ބޯޓުތަކުގެ މަސްވެރިކަމާއި 5 އަހަރުދުވަހުގެ ކުރިން މަސައްކަތް އަޅުގަނޑުމެން ފެށިން ކަނޑައަޅައި ބޮޑެތި ބޯޓުތަކުގެ ސަރުކާރުގެ ޕްރޮޖެކްޓް އެކުލަވާލަން ޖެހޭނީ. މި ބޯޓުތަކުން، މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ އެމް.ޑީ.ޕީއަށް ނިސްބަތްވާ ބޯޓުތަކުން މި ދަނޑުވާ ކަމަކަށް މި ބޯޓުތަކުން ވިދާޅުވިދާޅުވާ! ވަގުތުވެސް ދަނީ ސަރުކާރު ނަންބަރު 337 އަށް. މިނިސްޓަރ އޮފް ކްލައިމެޓްޗޭންޖް، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީއަށް މަސްއޫލިއްޔަތުގެ މަސްއޫލުވެރިޔަކަށް ހުރި ގޮތަކާއި ގޮތްތައް މި ފެންނަނީ، މި ޚިދުމަތުގައި ހުށަހަޅާ. މި ބޯޓުތަކުން ވިދާޅުވަނީ ކީއްވެގެންތޯ؟ އަޅުގަނޑުމެން ކުރިން އިންތިޚާބުގެ އަދި ކުރީގެ ދައުރުތަކުގައި، ފަހަރެއް ހަމައެކަނި. އެއީ މި ސަރުކާރުގެ ޒިންމާ އުފުލަން މި ބޯޓުތަކަށް ހަމަޖެހިފައި މި ޚިދުމަތުގައި އެކަން ބަޔާންކޮށްދީފައި. އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވާ ވާހަކައަކީ، އަޅުގަނޑުމެންގެ މިނިސްޓްރީން ހަރަކާތްތެރިވެ އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކުރާ ބޭރުން ކަމުގައި ނަމަވެސް ޚިދުމަތްތަކެއް ނުވާނެ. މިނިސްޓްރީގެ އިސްތިހާރު ފިޔަވައި އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކުރާ ކަމުގެ

ތިންދުވަސްތެރޭގަ، އަޅުގަނޑު ކޮންފަރިވާން. މި ބޭފުޅުން ބައްލަވާ! އެހެން މިނިސްޓްރީތަކާ އަލާއިއްދުވާ! މި ބޭފުޅުން ކޮމްޕްރިސަން ހަމަދެވާ! މިހާރު އެހެން ގޮތަކަށް ދިމާވެއްޖެއްޔާ މި ބޭފުޅުން އަޅުގަނޑާ ހަމައަށް ވަޑައިގަންނަވާ! އިއްޔަތްތެރި ރައީސް؛ މިނިސްޓްރީތައް މި ސަރުކާރު އައުމަށްފަހު ބާ ގަދަކޮށްގެ ސިފައިގައި އޮތް ތަނެއް ނަންބަރު ޖަހާފައި ސަރުކާރުގެ ފުޓުބޯޅައިން ކުޅުވައި، މި އިއްޔަތްތެރި މަޖިލީހާއި މެދު ދައުލަތް ތަފާތުގަސްނަސްޖެހުން. ބާ ގަދަކޮށްއެޅި ހުރި ތަނެއް އަޅުގަނޑުމެން ހަމަޖެހުނީ. އެހެންގޮތަކަށް ސިފަކޮށް ސަރުވިސްތަކުގެ މިވެނި އެހެނިހެން ކަންކަމާއި، އިންސާފާއި ބެހޭ ކަންތައްތައް ބަލަހައްޓާ ހިނދު ފަހަރު ހޯދާނެ އަލަތު މިނިސްޓްރީގެ ތަފާސްހިސާބު އެއްގަމު. އަޅުގަނޑުމެން އެ ތަން ބަދަލުކުރި ސަރުކާރުގެ ތަޞައްވުރު ހުއްދަކުރެވޭނެ ފަރާތަކަށް.

އިއްޔަތްތެރި ރައީސް؛ ސަރުކާރު ވުޖޫދުވެވަޑައިގަތް އަޅުގަނޑުމެންގެ މިނިސްޓްރީއަކީ އަދަދު އުފެދިފައިވާ މިނިސްޓްރީއެއް. ސިފައިން ސަރވިސް ކޯޕަރޭޝަނާއި ރައީސް ކަމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ މަތިން އަޅުގަނޑުމެންގެ މިނިސްޓްރީގެ ސްޓްރަކްޗަރ އެކުލެވޭ ފުރަތަމަ ފެސިލިޓޭޝަން މިނިސްޓްރީއަކީ މިނިސްޓްރީ. އެކަމަކު ފުރަތަމަ ޕްރެސިޑެންޓްގެ ހުކުމް މިނިސްޓްރީއަކީ އަޅުގަނޑުގެ މިނިސްޓްރީ. ސްޓްރަކްޗަރު ކޮންމެހެން ގަވާއިދު 54 ސިފައިން ސަރވިސްގެ މުވައްޒަފުން މިސާލަކަށް ކުރުވާލަން. މި ބޭފުޅުން ބައްލަވާ! ޖަވާބުދާރީވުމަކީ ވާހަކަ މި ދައްކަވަނީ. ދެ އަހަރު ފުރިހަމަވެއްޖެ. މި އިއްޔަތްތެރި މަޖިލީހުގެ ތަޅުމަށް އަންނަ ފަހަރަކު ވެސް ދައްކަވަމުންދާތީ؟ އަޅުގަނޑު މި ވަގުތު ހޯދުމަށްފަހުގައި ފުރުޞަތު ތަފާތުކުރާ ތަފާތު ރަސްމީ ގައުމީ ކަން ތަރުޖަމާ ހަތަރަށް އަހާ ކޮމިޓީގެ ބަދަލުވެގެން ބަދަލު ކުރާނެ ކަމުގައި ވަކާލާތުކުރުން އަޅުގަނޑު މި އިއްޔަތްތެރި މަޖިލީހަށް ހާޒިރުކުރަން. މި އިއްޔަތްތެރި މަޖިލީހުގެ ފަރުވާ އަޅުގަނޑުމެން ހާޒިރުކުރެއް ނުކުތާ. އެއީ މި ވިސްނުވާ ޖަވާބުދާރީކުރުމުގެ މަސްޢޫލިއްޔަތު؟ ގަވާއިދު ނަހަކު ވަރަކަށް ބައެއް ބާރުވެން އެބަ ދައްކަވާ. ކޮން ވަރަކަށްތޯ މި ވާހަކަ ދައްކަވަނީ؟ އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން އުޅުނު ވަރަކަށް، 54 މުވައްޒަފުން ނަގާފައި މިނިސްޓްރީއަށް ވިދާޅު ފަހުން ތިމާ ފަހަރެއް އެކު 18 މުވައްޒަފުން. އާދެވިގެން ފަހުން ކުރީގެ ޖަވާބުތަކަށް ބަދަލު ގެންނަވަން ވާނެ އަދި ފަސް ބަދަލުވާ މުވައްޒަފުން ނުވޭ. އާދޭ ޖާނަށް އަޅުގަނޑުމެ ނަގަނޑާ ހޯދާކަށް؟ ދެކޮޅަށް ހުށަހަޅުއް އަޅުގަނޑުމެ ދަންނަވާކަށް؟ އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު މިއަދު އުފާވެރިވާ ވާހަކަ ދަންނަވާލާ، މުވައްޒަފުން ނިޒާމުތަކުގައި ވިސްނަވެސް، ބާ ގަދަކަމާއެކު ހަމަޖެހޭނެ ހާލަތު ވިސްނަވެސް، ބަޖެޓު ސަރުކާރުގެ ޢާއްމު ކަމެއް، މިނިސްޓްރީއަށް ހިންގަން އެންމެ 15 މިލިއަން ރުފިޔާ ދިނުމަކުގައި ވިސްނަވެސް، އަޅުގަނޑުމެން މިނިސްޓްރީއާ މަތީކޮށްފައިވާ ޚިދުމަތް ކުރެވުނު ނަތީޖާ ނުކުންނަކަން. މި ރަށްތަކަށް މި އިއްޔަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ވެސް، ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް ވެސް އެބަވަޑައިގެންނެވިއެވެ ނުވާނެ. އިއްޔަތްތެރި ރައީސް، އިއްޔަތްތެރި މެންބަރުން؛ ކުރިން ވަރަކަ މި ދައްކަނީ. ކުރީގެ ވަކި ގޮތަކަށްވެސް ބޮޑު ލިބިގެން ހިނގާ މިނިވަން މުއައްސަސާއެއް. ކުރީގެ ބޭނުން ޙާއްސަ ޤައުމީ އަމުރުތަކުގެ ރައީސް ސްޓްރަކްޗަރު ބާރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ބޮޑު ކުރަން.

ދުވަހަށް ކޯޓުގެ އިދާރީ ހިންގުން ހިންގަވަނީ ސީ.އީ.އޯ އިލްޔާސް އަޙްމަދު. ކޯޓާ ގުޅޭ ގޮތުން ތަޢާރަފުވުމުގެ މަޖިލީހަށް އަދި އެހެނިހެން ބައެއް މުއައްސަސާތަކާ އެއްގޮތަށް ޖަވާބުދާރީވާންޖެހެނީ މިނިސްޓަރު. މިނިސްޓަރު ޖަވާބުދާރީކުރުވުމަށް ޤާއިމުވި ދެ އަހަރު މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުން އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ކޮށްފައެއްނުވޭ. އެއީތޯ؟ ފުން ނުދީ ކަމުލުން މިއަށް ކިޔަނީ. އަޅުގަނޑު ޖެހިލުމެއް ނުވޭ. މި ބޭފުޅުން އަމަލުކުރައްވާނެ ގޮތަކަށް އަމަލުކުރައްވަން. އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވާ ވާހަކައަކީ، މިނިސްޓްރީއަށް އެންގުމަކާ ނުލައި، މިނިސްޓަރަށް އެންގުމަކާ ނުލައި މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހަށް ކޯޓުގެ ސީ.އީ.އޯ އިލްޔާސް އަޙްމަދާއި ބޭފުޅުން ހާޒިރުކޮށްގެން އެބަހުރި. މި ބޭފުޅުން ސުވާލުކުރެއްވިއްޔާ؟ ޖަވާބުދާރީ؛ މިނިސްޓަރު ނުލާ ވެސް ޖަވާބުދާރީކުރުވޭނެ ޕާލަމެންޓަރީ އުސޫލުން. އެކަން މި ބޭފުޅުން ކުރައްވާ އެބަ. ދެ އަހަރުގެ ވާހަކައެއް ނޫން މި ދައްކަނީ. 6 އަހަރުގެ ވާހަކަ މި ދައްކަނީ. އެހެންވީމާ، ބަހާނާއާއި، އުޒުރާއި މަކަރު، މިހާރަށް އަމަލުކުރައްވާނީ! މި ބޭފުޅުން ތިބީ ގޮސް މަގަށް. އެކަމަކު އެ މަގު ހިފެހެއްޓުމަށްވާނީ! އޭގެއިތުރުން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ، މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުން ކޮމިއުނިކޭޝަންސް އޮތޯރިޓީ މެމްބަރުންގެ ގޮތުގައި، ބަޔަކު ހޮވުނު ގޮތުން އިސްތިޢުފާދެއްވުމާ ހިނދަކު ބައެއް އިއްޒަތްތެރި މެމްބަރުން ހިތާމަވެސް ވަރަކަށް ވިދާޅުވިހަސް، އަޅުގަނޑު ކޮމިޓީގެ އިދާރީ ހިންގުމާ ނުބައިކަން. އެކަން އެއްޗަކަށް ކޮމިޓީ ކަމަށް ވާނަމަ، އެ ވާނީ ގޮތްގޮތަކާ ހިތާމައާ އަޅުގަނޑުމެންގެ އަމަލުކަން. އެކަން އަޅުގަނޑު ނުކުރާނަން. އެއީ އަޅުގަނޑުގެ ގޮތުގައި ޒިންމާ ބާރު ނޫން. މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ ކޮންބައިކުންތަކަށް އެހީތެރިވެދިނުމަށް، ކޮމިޓީ ކޯޓު ކަމަކު ކާރު، ހިފާ މުހިންމު މުއައްސަސާތަކުން. އެގޮ މިނިވަންކަން ގެއްލުވައިލެވޭތޯ މި ބޭފުޅުން މަސައްކަތް މި ކުރައްވަނީ؟ މި ބޭފުޅުންގެ ދައުރުގައި؛ ބައެއް ސަރުކާރުތަކުގައި ދިރާގުގެ ޝައުޤުވެރި ނުހައްދުގައި ވިޔާފާރީއިރު، ގޮންޖެހުންގެ ވާހަކައެއް ނޫން. ކޮޅު ބަދަހިކަމު. އާދެ ހަދަންޖެހޭ ގަވާއިދުތަކުގެ ވާހަކަ ނޫނު. އެހެންވީމާ، އިންސާފުން ހަމަހަމައަށް ހިތަށްއައި މި ބޭފުޅުން ވާހަކަދައްކަވާނީ އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން ވާހަކަ ނަގާ. އާދެ! އަޅުގަނޑު ދުވަސް ފުރިހަމަ މި ބޭފުޅުންނަށްދޭ މައިދާނުގައި ބޭއްވުމުގައި ބޭބޭފުޅުން އެދިއްލި ވާހަކަ އެބަ ދައްކަވާ. އިންތިޚާބު އެއް ހުޅުމާލޭގެ ވާހަކަ އެބަ ދައްކަވާ. ޕާކިންގ އިޢުލާނު ނަމުގެ މަސައްކަތް ހުރަސްއަޅާއިރު އޭގައި ބާރުލުން ދިނީ؟ އޭގައި ކޮބާ ދެކެން އެހެން ވާހަކަތައް. ކާމިޔާބުކަން މިހާރުވެސް މުއައްސަސާއަކުން ކުރިޔަށްގެ ވާހަކަތައް. ގާނޫނު ހިފަހައްޓާ ހަރަކާތް އަޅުގަނޑު ނުހުއްޓުވާނަން އެކަމުގައި. ދެން އޭގެ މުޅިއެކު ޒުވާނުންތަކާއި، މިނިސްޓްރީއާ ހިންގާނީ އެކި ބިޔަ ޒުވާނުންނަކާ މިހާރު ބަދަލު ކޮމިޓީ ނޫން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ރައީސްގެ ބިލްތަކާ ވަކި ރަނގަޅުކުރައްވާ ބިލް އެއީ ހިއްސާ އެ މަސްއޫލިއްޔަތު ނޫން. އާދޭސްކުރަން މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގައި ސުވާލުކުރުން ހިމެނޭ ގާނޫނީ މަސައްކަތް ގާނޫނުގައިވާ ވިދާޅުވެދެއްވާތީ އަމިއްލަ ފުޅުބޮޑުކަމާއި ހަމައިގައިވެސް އަދި ސުވާލުކުރުމުގެ އިހުތިރާމްގެ ކޮންޓްރޯލް މިފަދަ

ޢަމަލުކުރަމުންދަނީ ތިން ބާރު ވަކިވަކިކޮށް ރިޔާސީ ނިޒާމަކާ، ކަނޑައެޅިގެން އެއް މަޤްޞަދާ ހިފާފަ ކަމެއް. އެއީ އެކަން ކުރުވިގެންވާނެ ގޮތެއް ނޫން. މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހަށް ތިއްބެވި، ސަރުކާރުގެ ފުށުޖެހި. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުކަމަކީ އިޢުތިބާރު ނަފްސު ކަމަކީ ވަރަށް ބޮޑުސާބު ގޮތެއް، ކަރުދާހުގެ ސާބިތުކަން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ހަމަ ހަމަތަކާއި ހަމައަށް. މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ ބާރުގަދަ ބަޔަކު ބޭފުޅުންނަށް، ސަރުކާރާ ހުރި ކޮއްވެގެއްވީ، ހަމަޖެހިހަމައެވީ ހަމަޖެހިހާމަކުރާ މަޖިލީހަށް ހަމަވެއްޖެއްޔާ! އެއީ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ހީވާ ކައުލް. މި ބޭފުޅުން ރިހި ނޫނީއާ ދިރުއްވާ! ކޮއްފަ ގެ ނޫނީއާ ނުދެއްކޭނެ މި އުޅުއްވަނީ؟ ކޮއްފަ ގެނޭ ނޫނީއާ ނުދެއްކޭނެ މި އުޅުއްވަނީ؟ ދިމާ، ސަރުކާރުގެ މިނިސްޓްރީތައް ޖަވާބުދާރީކުރުވާ ގޮތެއް؟ މި ބޭފުޅުން އަމިއްލަ ނަފްސާ ސުވާލުކުރައްވާ! މި ބޭފުޅުން އަމިއްލަ ނަފްސާ ސުވާލުކުރައްވާ! އަޅުގަނޑުމެންގެ މިނިސްޓްރީގެ ބަޖެޓް ކަނޑައެޅިފައި އޮތީ ޤަރާރުމަތިން ހުރިހާ. އެ ބަޖެޓް މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުން ފާސްކުރައްވާފައިވަނީ. މި ބޭފުޅުން މި ދަންނަވާ ސަރުކާރުގެ ސްޕެޝަލިސްޓް އެކްސްޓެންޝަން ޕާސްކޮށް ވަޑައިގަންނަވާ! 337 ވަނަ ސަރުކާރަށް ވަޑައިގަންނަވާ! އަޅުގަނޑުމެންގެ މިނިސްޓްރީގެ ބަޖެޓްގައިވާ 90 ވަރަކަށް އިންސައްލަމަ މަސައްކަތް، ކޮންމެ ދާއިރާ ވަކި އެކަން ބޭނުގެ ހަވާލުކުރައްވާފަ. އެއީ ސަރުކާރު ތިރީ ބަޖެޓްގެ އޮޑިސަރު. ކޮއްފަ ގެނޭ މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހަށް އެ ބޭނުގެ ހާޒިރުކުރުމަށް މި އުޅުއްވަނީ. ކޮއްފަ ގެނޭ؟ މި ސުވާލުގެ ޖަވާބު މި ބޭފުޅުން އަމްސާލަ! މި ބޭފުޅުންގެ އަމިއްލަ ނަފްސާ ސުވާލުކުރައްވާ! ކޮއްފަ ގެނޭ ސަރުކާރުގެ ހޯދު ބަޖެޓުގެ އޮޑިސަރު ހޯދާނުލެވިގެން މި އުޅުއްވަނީ؟ އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންގެ މިނިސްޓްރީއަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ހުރިހާ ކަމެއް ވާނީ ކޯރު ނިންމާފަ. އެކަމުގެ ފުރިހަމަ ތަފްސީލުކަން އަޅުގަނޑު އަރުވަން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ވަޙީދު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ ބިލެތްފަހީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަރީފަށް. ބިލެތްފަހީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ބިލެތްފަހީ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! އަޅުގަނޑު ވެސް ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބަނދަރުމަތީ ހަރުފޮޅުގައި މިއަދަކީ ވަރަށް އުނދަގޫ ދުވަހެއް. ބޮޑެތި ގޮތެއްގައި ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޑޮލަރަށް ސަޕްލައިގެ ހިންގުމުން މިހާރު ދިމާވެފައިވާ ފަރާތެއް. އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ބަޔަކުމީހުންގެ ކަރުދާހަށް ސަރުކާރަށް ޖަވާބުދާރީކުރުވަން ހުރި ކަމެއް. މި ކަރުދާހުން އެކަން ކުރަމުން މި ދަނީ ވަރަށް ފުރިހަމަކޮށް. ބަޔަކުމީހުނަށް ވެސް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް،

އެޖެންޑާ 19 ހަމަ ތަފާތު. މިއަދު މި ފެންނަނީ އެޖެންޑާ 19ގެ ތަފާތު. ވަޒީރުންގެ މައްސަލަ އަޅުގަނޑުމެން މި
ހުށަހަޅަނީ ހަމަ އިމްތިޔާޒުތަކަށް. އަޅުގަނޑުމެން މިތާކު ކޮންމެހެނެއް ވަޒީރަކު އިމްތިޔާޒުތަކެއް، ކޮން ސަލާމަތެއް ކޮން
ކަމެއް އަޅުގަނޑުމެން ދައްކާކަން ނުލިބޭ ޖެހޭ. ރައްޔިތުން މަޖިލީހުގެ ގާނޫނުގައި މި އޮންނަނީ،
އަޅުގަނޑުމެންނަށް އިމްތިޔާޒުތަކާއި އަ ވަޒީރުން ވަކިކުރާ ގޮތަށް. އަޅުގަނޑު އިލްތިމާސްކުރަން، މަޖިލީހުގެ ޖަމާޢަތަށް ވެސް
ވަޒީރުކަމަށް ވަޑައިގަންނަވައި، ރައްޔިތުން ކަރާ، އިންތިޚާބުކުރައްވާ ބޭކަން އިންތިހާބުކުރައްވާ މަޖިލީހަށް އައިސް
ބޭއްވިފައިވާން. އެއީ އެހެންނޫނީއްޔާ މި ކޮންމެއަހަރަކު ޕާޓީތަކުން މި ބަޔަކާ. އެއީ ވަޒީރު ބޭފުޅުންނަށް
ރައްޔިތުން މަޖިލީހުން ޖަވާބުދާރީވާ އަދި ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ ބޭފުޅުންގެ އިމްތިޔާޒު ނުކުތާތަކަން މި މަޖިލީހުން ފުރިހަމަ
ހިނގުމުގައި ވަކިކުރާ ގޮތަށް އޮންނަނީ. އެހެންވީމާ، އެކަން މިއަދު ހިނގަމުން މި ދަނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛
އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުން އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރަށް، މިހާރުވެސް ކުރިން ނަހަމަ ރައީސުކަން ކުރައްވާ ބޭފުޅުނަ އެބަ
އުޅުއްވާ ކޮޅަށް ގޮސްގެން ހަމަ މި މަޖިލީހުން އިމްތިޔާޒު ނުކުތާގެ ފުރުޞަތު ނަގައި ބޭނުކުރީމަ. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން
ބޭނުން، މަޖިލީހުގެ އެހެން ކަމެއް ނުކުރާއިރުވެސް އަޅުގަނޑު އިލްތިމާސްކުރަން. އެއީ މި މަޖިލީހުގެ ކަނޑައަޅާފައިވާ ބޮކަށި. މި
މަޖިލީހުން އިމްތިޔާޒު ނުކުތާގެ ފުރުޞަތު ނަގައިގެން ދެން އިމްތިޔާޒު ނުކުތާ އެކަން އަށް ނިމުނީ. އަޅުގަނޑު އަސްލުގައި ކޮބައިކަން
ގޮސްގެން އެ މަގުމު ހޯއްދަވަން އުޅުން އެއީ ވަރަށް ވިސްނަވާ ކަމަކަށް ވާނީ. މިއަދު މި ބޭނާ ބޭފުޅާ ހުށަހެޅި އިދާރީ
ޓީމުގެ ވަކިވުމަކަށް. އެހެންނަމަވެސް، ގޮސްދުރުވުމާ އެ ހުށަހަޅާނީ އިދާރީ ޓީމުގެ ގޮވައިގެން އަސްލުގެ ކޮބައިގައި އޮންނާގެ
މަގުމު ހޯދުމަކަށްބައި. އެކަމާ ހުރި މިހާރު ޕީ.ޕީ.އެމްގެ ބައެއް ގެންބުރުން ވެސް އެކަމާ އެބަ ސަލާމާތްވުމަށް. ދެން
އަޅުގަނޑަށް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިހާރު އިތުރު ވާހަކައެއް ދައްކާވާކަން ނުކުރެން. އަޅުގަނޑު މި ތަނަށް އައިރުގައި
ގޮތް އިމްތިޔާޒުތަކުގެން؛ ގެއްލިގެއި ގޮތް އިމްތިޔާޒުތަކުގެ ހާ ބުނު އިމްތިޔާޒުއް މިހާރު ގެއްލިއްޖެ. އަޅުގަނޑުގެ ދާއިރާއިން
ކަނޑެހޮޅި އަޅުގަނޑުގެ ފަރާތުން މި ގޮތް ފުށުޖެހުމުގެ މަޖިލީހުން، މިކަން އަވަސްވުރުމަކަން ބޭކައި، މަޖިލީހުގެ އިމްތިޔާޒު
އަވަހަށް ނުގުރަން ބޭކައި. އަޅުގަނޑުގެ ދާއިރާއިން ވަރަށް ބޮޑަށް އަޅުގަނޑަށް އިލްތިމާސްކުރަނީ. އަޅުގަނޑުގެ
ދާއިރާއަށް ބޯކޮނޑިޔާއަށް ފެންބޮވައިގެންފައި ގޮތް ދާއިރާއާއި. ބިލްތިރު މިހުނަރާ ވަރަށް ބޮޑަށް ބޯކޮނޑިޔާއަށް
ލޯބިކުރާ، އަދި ރަށްފުރުމަތިން ވެސް ސަލާމަތް ކުރެން ނުގެނދެވޭ އެއްވެސް ބޭފުޅެއް މިހާރު އަޅުގަނޑު ދާއިރާ ނުވެސް
އޮޅޭ. އެހެންވީމާ، އެ ބޭފުޅުންނަށް އިންސާނީކަން ވަރަށް ދުރިހުމާ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވެސް މިއާ މި
ދެކުވުން ވަރަކަށްގެ ސަލާމަތް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ވަގުތަކު ކުރިން ޖަމާޢަތަށް އެއްވެސް އިމްތިޔާޒު ނަގާ. އަޅުގަނޑުގެ
އިލްތިމާސަކީ ކުރިން ޖަމާޢަ ވެސް މި މަޖިލީހުން ވަކިވެވޭއިރުގެންނެވީމާ ދެން އެހެނީ ކޮބައިތޯ ވަގުތަކުގެންނެވުން.
އިދާރީ ފަރާތްތަކާ ގުޅުމަށް އެއީ އެންމެ ރައްޔިތު ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ސަޢަތް ހުއްޓާލަނީ. އަޅުގަނޑު؛ ވަޒީރާއި އަދި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އެނބުރި ވަޑައިގަންނަވާނީ 11:00 ގައި ޝުކުރިއްޔާ.

{ހުސްވަގުތުކޮޅު: 10:25 އިން 11:02 އަށް}

(ރިޔާސަތުގައި އިންނެވީ؛ މަޖިލީހުގެ ރައީސް، ރައީސް މުޙައްމަދު ނަޝީދު)

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ބިސްމިﷲ الرحمن الرحيم. السّلام عليكم. އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށް މި ގެންދަނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 101 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ، މިނިސްޓަރ އޮފް ކޮމިއުނިކޭޝަން ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ އަލްފާޟިލާ މުޙައްމަދު މަލީހް ޖަމާލްގެ އިތުބާރު ނެތްކަމުގެ މައްސަލައިގެ ބަހުސް. އެމް.ޑީ.ޕީން މިހާރަށް ވަނީ 10 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވާހަކަދައްކަވާފަ. މިހާރަށް ބާކީހުރި ވަގުތު 36 މިނެޓު 27 ސިކުންތު. ބާކީ ހުރި 17 މިނެޓު 44 ސިކުންތު. ޖުމްހޫރީ ޕާޓީން އަދި ވަގުތު ބޭނުންކުރައްވާފައެއް ނުވޭ. ޕީ.ޕީ.އެމްއިން ވަގުތު ބޭނުންކުރައްވާފައިވަނީ އެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު. ޕީ.އެން.ސީން ދެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު. އެމް.ޑީ.އޭއިން އެއްވެސް މެންބަރަކު ބޭނުންކުރައްވާފައެއް ނުވޭ. ވަކި ޕާޓީއަކަށް ނިސްބަތްނުވާ ބޭފުޅުންގެ ތެރެއިން ވެސް ފުރުޞަތު ބޭނުންކުރައްވާފައެއް ނުވޭ. މުޅި ޖުމްލަ މިހާރަށް ވާހަކަދައްކަވާފައިވަނީ 13 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ ގަލޮޅު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ވިސާމަށް. ގަލޮޅު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ގަލޮޅު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ވިސާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މާފުކުރައްވާ! ގަލޮޅު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ވިސާމަށް.

ގަލޮޅު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ވިސާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! ހުށަހެޅިފައިވާ މިނިސްޓަރު މަލީހްގެ އިމްޕީޗް ނޯޓް މައްސަލައާ ގުޅޭ ގޮތުން އަޑުއަހަން ފެށި މިނިސްޓަރު މަލީހަށް އިމްޕީޗް ނޯޓިސް އަޑުއަހަން ހަމަ މި ފުރުޞަތުގައި ފާހަގަކުރަން. އާދެ! މިނިސްޓަރު މަލީހް ވަރަށް ފާޅުކަން ބޮޑު ގޮތުގައި އަދި ތަކުރާރުކޮށް އެބަ ވިދާޅުވޭ، އަޑުއަހަންދެން މިނިސްޓަރު މަލީހާ ދެކޮޅުގައި ޖަލީ ގޮތަކުން ދެކޮޅުން މަސައްކަތްކުރަމުންދާ ކަމަށް. އެހެންނަމަވެސް، މިއަދު މި މަޖިލީހުންނާއި އަދި ޖުމްހޫރީ ޕާޓީއަށް ނިސްބަތްވާ މެންބަރުންނާއި، އަދި ޖުމްހޫރީ ޕާޓީގައި ހިމެނޭ ލީޑަރުންގެ ވާހަކަތައް ހުރި ގޮތުން މިއީ ހަމަގައިމު ވެސް ޖަލީގޮތުން ކުރިއަށްދާ މަސައްކަތެއް ނޫންކަން އެބަ ހާމަވެގެންދޭ. އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ ފަރާތުން، އަޑުއަހަންދެންގެ ސަރުކާރުގެ ކެބިނެޓްގެ އެއް ލީޑަރު ވެސް ދެ، ޖުޑީޝަރީ ޖެހިގެ ލީޑަރު ޗީފް ޖަސްޓިސް އިސްތިޢުފާދެއްވި. މާލިމީގެ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޖާސިމް އިސްތިޢުފާ. މިއަދު މިނިސްޓަރު މަލީހްގެ އިމްޕީޗު ނޯޓިސްގެ މައްސަލައިގެ މި ބަހުސް ހިނގަމުންދާއިރު، ޖާސިމް އިސްތިޢުފާ މި މަޖިލީހަށް ވަޑައިގެންނެވިކަން އަޑުއަހަން ހިތާމަޔާއެކު ފާހަގަކުރަން. އަދި މިނިސްޓަރު މަލީހްގެ އިމްޕީޗު ނޯޓިސްގެ މައްސަލައިގެ ވާހަކަތައް މިހާރުގައި އަދި އެކި ގޮތްގޮތުން މި މަޖިލީހުގައި ދިޔައިރު ވެސް، ޖުމްހޫރީ ޕާޓީގެ ލީޑަރުން މިނިސްޓަރު މަލީހްގެ ދިފާޢުގައި މަސައްކަތްތަކުން ކުރަނީ އެބަ. އެކަމުން ހަމަ ތަޢާރުފުވާ ޖަލީ ކަމެއް ނޫންކަން އެނގިގެން އެބަދޭ.

އާދެ! މިއަދު އަޑުއަހަން ހިތްވަނީ ސުވާލުއުފެދޭ، މިނިސްޓަރު މަލީހާ ދެކޮޅުގައި ޖުމްހޫރީ ޕާޓީން، ޖުމްހޫރީ ޕާޓީގެ ލީޑަރޝިޕްގައި ހިމެނޭ ބޭފުޅުން، ޖުމްހޫރީ ޕާޓީގެ ދެކޮޅަށްނަގާ އިމްޕީޗު އެކަށައަޅައި ވެސް އަޑުއަހަން ހަމަ ރައްޔިތުން ވެސް އެބަ ސުވާލުއުފެދޭ. ހަމަގައިމު ވެސް އިމްޕީޗު ޚިޔާލުގައި ވޯޓަށް މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގައި ވެސް ނިސްބަތްވާ ވޭއިރުގައި ޖުމްހޫރީ ޕާޓީގެ ދެކޮޅަށް، އެ ދެކޮޅަށް މިނިސްޓަރު މަލީހްގެ ދިފާޢުގައި ވާހަކަދައްކަވާނެ. އަދި ހަމަ އެހެންމީ ޖުމްހޫރީ ޕާޓީގެ އިސް ބޭފުޅުން ވެސް ވާހަކަފުޅުދައްކަވާނެ. ހަމަ ރައްޔިތުން ވެސް؛ އެހެންނަމަވެސް، މިއަދު ހަމައެކަނި އަޅުގަނޑު އެކަން އެއްވެސް ވާހަކައެއް އަދި އެއްވެސް ބޭފުޅަކު އެއްޗެއް ވިދާޅުވި ތަނެއް ފެނިގެންނެއް ނުދޭ. އެހެންކަމުން، މިކަމުން އެނގިގެންދަނީ ޖުމްހޫރީ ޕާޓީ ވެސް އިމްޕީޗު މަލީހަށް ނަތީޖާކަން. އާދެ! ހަމަ ރައްޔިތުން ވެސް އަޑުއަހަން ފެނިފައި މި އުޅެނީ މިނިސްޓަރު މަލީހް ޓީ.ވީ ޕްރޮގްރާމްއެއްގައި ވާހަކަދައްކަވައިގެން އެކަން ހަޖުމުކުރުވިގެނައީ ނޫން. އަދި މިނިސްޓަރު މަލީހާ ޖަލީގޮތަށް ވެސް ނޫން މި އުޅެނީ. އެހެންނަމަވެސް، އަޑުއަހަންދެންގެ ސަރުކާރުގެ ހުސްނަވައިގެން؛ އާދެ! އިދިކޮޅު ޕީ.ޕީ.އެމްގެ މިއަދު ރައީސް ޔާމީންގެ ގާނޫނީ ވަކީލު ވެސްމެ ޑރ. ޖަމީލް. ޑރ. ޖަމީލްއާއި ސިޔާސީ ހަރަކާތް ހިންގާކަން ފުރުޞަތެއް އަޑުއަހަންދެން، އެމް.ޑީ.ޕީގެ ދެކޮޅަށްނަގައި ހަމަ ރައްޔިތުން ވެސް ނުދޭނަން. ސިޔާސީ ގޮތުގައި ހުރުމަ، މިނިސްޓަރު މަލީހް އެތަން ތިމާގޮތަށް އަޑުއަހަންދެން އެބާހާކަން؛ އާދެ! އިދިކޮޅު ޕާޓީތަކުގެ ބޭފުޅުން މައްސަލަތަކެއް، އަދި މަޝްވަރާކޮށް، އަދި ޖަލީ އެއްގޮތަށް އެ މަސައްކަތްކުރަމުން އައިސް. މިއަދު މި މަޖިލީހުގައި ވެސް ހިނގަމުންދާ ސިޔާސީ އަޑުއަހަނަކާ

ފެންނަނީ، ޕީ.ޕީ.އެމް ނުވަތަ ޕީ.އެން.ސީގެ ބައެއް މެންބަރުން މިނިސްޓަރ މަޙްލޫފުގެ ދިފާޢުގައި މަސައްކަތްކުރަމުންދާ ތަން. ފަހަރުގައި ވެދާނެ، އެއީ ޑރ. ޖަމީލް ވިދާޅުވެގެން އެ ބޭފުޅުން މިނިސްޓަރ މަޙްލޫފުގެ ދިފާޢުގައި މަސައްކަތްކުރައްވަނީ. އެހެން އަޅުގަނޑަކަށް ހީވާ ކަހަލަ. ހަމަ ދަލީލުން ވެސް ޕީ.ޕީ.އެމްގެ ނުވަތަ ޕީ.އެން.ސީގެ ބައެއް މެންބަރު މިނިސްޓަރ މަޙްލޫފުގެ ދިފާޢުގައި މިއަދު މަސައްކަތްކުރަންޖެހޭ އެއްވެސް ސަބަބެއް ނެތް. އެހެންކަމުން، ރައްޔިތުންގެ ވިސްނުމަކީ ވެސް އަދި ރައްޔިތުން އެދުމުން ބޭނުންވަނީ ވެސް، އަދި މިއަދު ހުރަހެޅިފައިވާ މައްސަލައާ އެއްގޮތަށް މިނިސްޓަރ މަޙްލޫފުގެ އިތުބާރު ނެތްކަމަށް ރައްޔިތުން ވޯޓުލައި، މިނިސްޓަރުކަމުގެ މަޤާމު ބަދަލުކުރުމަށް. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތު އަރުވަނީ މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ނަޝީދަށް. މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ ވަޒީރު. އަޅުގަނޑު އެންމެ ފުރަތަމަ ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ، މި ތަންގައި މިނިސްޓަރ ވިދާޅުވެދެއްވި، ކުރީގެ ޔާމީނުގެ ޕްރޮޖެކްޓް ބަޖެޓް ގޮތުގެ ސްޓޭޑިއަމް. އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން، ސްޓޭޑިއަމްގައި ދަތުރުކުރާ ހުރި ފާހަގަކުރެވޭ ނޫން މަސައްކަތްތަކެއް ކުރެވިފައި. ބަޖެޓް ހަމަޔަށް ކުރީގެ އަހަރެއް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ރިޔާސަތަށް އެދެން، ޤައުމުގެ ސްޓޭޑިއަމް އިދާރާއިން މިނިސްޓަރ މަޖިލީހާ ހިއްސާކުރައްވަން. ދެން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވާ ކަމަކީ، މި ވަގުތު ވަޒީރަކަށް ފެނުން ހުރުން އޭ ދުވަހަކަ ވެސް އެ ވަޒީރު ނުދެން މިޔަށް ހަރުގަނޑުއާ. އަޅުގަނޑު މިނިސްޓަރ ވަޒީރަކަށް ސަރުކާރުން ބޭނުންވަނީ، މިއަދު ހަރުފުގޮތަކަށް ވާހަކަދެއްކެވި ނޫން، އަދި ޕެރަލީ ޓްރެއިނިންގް ފަސް ނޫން. މިއަދު އަޅުގަނޑު؛ އަދި ވަޒީރު މި ތަނުގައި ކަޑަރުގައި މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން ބައްޔަށް ފަސްކަރަން ދަށްދާރަކަން ވެސް ނޫން. ރަސްމީގެ މި ފާހަގަ އަޅުގަނޑުމެން ސިޔާސީ ބާރުތަކުން، މިނިސްޓަރ މިއަދު ވިދާޅުވެދެއްވައިފި، މިނިސްޓަރގެ ދަރިވަރުން ދިރިއުޅުމާ ފާހަގަ. ފަހުމެވެންޏާ، އަޅުގަނޑު ދަރިވަރުން އަޅުގަނޑުމެން މި ބޭނުންތެރި މިތަނުގައި ޖާގަ މައްސަލައެއް ނުލިބޭނެ. މިއީ އިއްޒަތްތެރި މަޖިލިސް. މިތަނުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެއްވެސް މިހާރުގެ ޖާގަ މައްސަލައެއް ނުލިބޭނެ. ދެއްތި މަސައްކަތް ލިބިގެން. އެހެންވީމާ، ބިނާވެފައިވާ ވެސް އަދި އަޅުގަނޑުގެ ދަރިވަރު ވެސް އަދި މިވާ ދުވަސް އެހެން މެންބަރުންގެ ދަރިވަރު ވެސް، ވަޒީރުންގެ ދަރިވަރު ވެސް ވިސްނަނީ މި ތަނަށް މިއީ ޖާގަ ކޮށްލައި ހިނގަން ތަނެއް ބައްލަވާ ތަނެއްކަން. މިއަދު ބަޔަކު ތަނެއް ދެކެނީ ތަނެއްކަން. ދެން

އަޅުގަނޑު ސާފުކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ މިނިސްޓަރ؛ އަޅުގަނޑު ހަމަ މިނިސްޓަރާ ސުވާލުކޮށްލަން، އަޅުގަނޑު އެދެން މިނިސްޓަރުގެ ވާހަކަފުޅުގައި މިއަދު ޖަވާބުދާރީ ވެސް ފުދަން، ވަރަށް އަދަބުވެރިކަމާ އެއްކޮށް. މިނިސްޓަރ އެބަހުރި އެކި ތަރިކައިގައި އެކި ދުވަހު ބޮޑުވައި، މިވެނި ކަމެއް އަންނަނީ، އެވެނި ކަމެއް ފެށުނީ، މިއަންނަ މަހު އަންނަނީ، އަހަރު މަހު އެފައިރު ހެދުނު ބީލަން. މިއީ ކާކު ޖަމާއެއްގެ ކާކު ވިސްނުމެއްގައި ކާކު ބޭފުޅަކު ބޭނުންވެގެން ދައްކާފާ ވާހަކަތަކެއްތޯ؟ އަލިއްލަ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބޭނުން ކުރިޔަސް ބަޔަކު އެއްބަސްވީތޯ؟ ދެން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން، މިނިސްޓަރ ވަރަށް ސާފުކޮށް އެބަ ވިދާޅުވޭ މި ތަންތަނުގައި، ތިމަންނަށް ޖެހޭ ކަމެއް އެނގިއްޖެ. ތިމަންނަގެ ވަޒީފާ ތިމަންނަ އަދާކުރަނީ. އެހެންވީމާ ތިމަންނަ ވެސް؛ ހަމަ އެހެރަން މިނިސްޓަރ ވެސް އަޅުގަނޑު ދެކޭ ޖަވާބާ، މިހަނދުގައި މިނިސްޓަރަށް މަޤާމު ލިބިފައި ތި ހުންނަވަނީ އެހެން ޖެހޭކަން. މި ހަނދުގައި އިއްޔެ ހޮނިހިރު ވުޒާރާއިން ހޯދާފައި ދިޔައީ ޖަލްސާއެއް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ވަޒީފާ މި އަދާކުރަނީ. މިގޮތަށް ޖެހޭ އެއްވެސް ކަމެއް އެނގޭނެ ވިސްނަވާކުރާއިރު ވަނީ، މިނިސްޓަރ މި މަގާމުގައި ހުންނަވަން އެކަށީގެންވާތީއޭ އަދިއްލަ ކުރެވޭ ވިސްނަވައިލާތީ. މި އެގޮތް ޖެހޭ ކަމެއް ނުވޭ. ދެން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވާ އަނެއް ކަމަކީ؛ މިނިސްޓަރު ވިދާޅުވި، އަދި ކޮންމެ ބޮޑުގަދަ ވިދާޅުވި، ވަރަށް ސާފުވާން އެބަ ޖެހޭ މިނިސްޓަރ ދެއްކެވި އަލިއްލަ އެދިސްބައްސ ދެއްކެވި ވަރަށް ރިޔާސަތު ވަރަށް ސަރުކާރު ވިދާޅުވެދެއްވައިލި. މިހަމަ ވީ. އެހަމަ ވީ. މިހެން ވީ. މިނިސްޓަރ ހަމަ އެހަމަ ވިސްނަވަންޖެހޭ، މިއީ އަޅުގަނޑުމެންގެ އެމް.ޑީ.ޕީގެ 65 މެންބަރުން، ސަރުކާރުގެ 65 މެންބަރުން، އަދި ކޯލިޝަނާ އެއްކޮށް މިކަނޑައި 87 މެންބަރުން އެބަހުރި. އެހެންވީމާ، މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަކީ އިއްޒަތްތެރި ކަރާމާތެރި؛ މި ތަން އަޅުގަނޑުމެން ދިފާޢުކުރާނަން. އެއީ ކުރިއަށް ލާ ވަޒީރަކަށް ވިޔަސް، ކުރިއަށް ދޭ ވަޒީރަކަށް ވިޔަސް، ކޮންމެ ބޭފުޅަކު ވިޔަސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ޖާނާ އަޅުގަނޑުމެން އަރާހާލަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ މިނިސްޓަރ މި ތަން ޖެހިސްޓަރޖިމެއްކަނގާނުނު ހަމަ ކަމަކަށް. އެއީ ރައްޔިތުން ވެސް ބަލައިގަންނާނެ ކަމެއް ނޫން. ދެން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވާ ކަމަކީ، އަޅުގަނޑު ގައިމު ވެސް މިދިޔަ؛ އަޅުގަނޑު ވެސް ހަމަ މި ހުންނަނީ މަޖިލީހުގެ މެންބަރެއްގެ ގޮތުގައި. އަޅުގަނޑަށް ގައިމު ވެސް މިނިސްޓަރަށް އެއްވެސް ކަމަކު އަޅުގަނޑު ނުދެކެން. ޒާތީގޮތުން ވެސް ނުކުރަން. އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި އެއްވެސް ޖެހޭ އެއްވެސް ވިސްނުމެއްގައި އަޅުގަނޑު ބޮޑާ އެއްޗެއް ކަމަކު މިނިސްޓަރ، މިހާރު ނުހުންނާނެ ވެސް އަޅުގަނޑު ވަރަށް އެދެން. އަޅުގަނޑުގަން ފުރުސަތު މިނިސްޓަރަށް ވަރަށް ރަނގަޅު ބޭފުޅެއްގެ ގޮތުގައި. ވެދާނެ ފަހަރެއްގައި މިކަމާ މަޖިލީހަށް ދެއްވިތާ ބަދަލުވިޔަ ކަމަކަށް. އެހެކޮށް ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑު އެދެނީ މިނިސްޓަރަށް ހަމަ ވަރަށް ފުރަޞަ، ވަރަށް އެދާ މަސައްކަތްކުރައްވާ. އެއްވެސް ކަހަލަ؛ އެހެކަމު އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު ފުރަގަސްކޮށްލަން ބޭނުންވީ، ކިބައިންނާއި، ދަރިވަރުންނާއި، އެހެކަމަ އެއްވެސް ކަހަލަ ގޮސް މާރަކަތުގައި އެއްވެސް

ބޮޑުގަދު ބުނާ ވާހަކައެއް ނުނިންގުވުމަށް. އަދި އަޅުގަނޑު ވަރަށް އެދެން މިނިސްޓަރަށް، މިނިސްޓަރ؛ އަޅުގަނޑު މި ކުރާ ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުން. އެއީ މި ހެޔޮނުގޮތަށް މިއީ މިނިސްޓަރ ކޮން ވިސްނުމެއްގައި ހަރުދަނާކުރައްވައި ހުރި ހެޔޮނޑިކަމެއް؟ ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތު އަރުވަނީ ވިލިމާލޭ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު އުޝާމަށް. އަޙްމަދު އުޝާމް.

ވިލިމާލޭ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު އުޝާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުމެން މި ބަހުސްކުރަމުންދާ މައްސަލައިގައި މިނިސްޓަރ މަލީހް ޖަމާލް މަޤާމުން ވަކިކުރުމަށްޓަކައި ހުށަހަޅާފައި އޮތް ހުށަހެޅުމާއި، އަދި މަޖިލީހުގައި ދެކެވުނު ވާހަކަތަކަށް ބަލާއިރު މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ދެ ސަބަބެއް މި ބޮޑުވުން ފާހަގަކުރެއްވި. އެއް ކަމަކީ އިންޓަރނެޓްގެ އަގު އަދިވެސް ހެޔޮނުވާ ކަމުގެ ޝަކުވާ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވާ ނުކުތާއަކީ، އިންޓަރނެޓްގެ އަގު ދަށްކުރުމަކީ މިނިސްޓަރ މަލީހް ރައްޔިތުން ކުރިމަތީގައި ވެފައި އޮތް ވައުދެއް ނޫންކަން. އެ ވައުދު ރައީސް އިންތިޚާބުގެ ތެރޭގައި ރައްޔިތުންގެ ކުރިމަތީގައި ވެވަޑައިގެން ވިދާޅުވި ރައީސް ސޯލިހުގެ މެނިފެސްޓޯއިން. އެ ވައުދާ ގުޅިގެން މިނިސްޓަރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތަކީ މިކަމާ ގުޅޭ ގޮތުން ހަރަކާތްތެރިވެ ރިސާރޗުކޮށްފައި ހަދައި، އެކަމާ ގުޅޭ ގޮތުން ކަނޑައެޅުން ޕްރޮސެސް ތަޢާރަފުކޮށް ކެބިނެޓަށް އެކަން ހުށަހެޅުން. އެއަށްފަހު އިންޓަރނެޓްގެ އަގު ކުޑަކުރުމަށް ޖާގައެއް ތެރޭގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީހުން ނިންމަވާނޭ ކަމުގައިވާކަން، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އޮފީހުގެ ފަރާތުން އަދި މީގެ ކުރިން ދައްކާފައި ހުރި ވާހަކަތަކުން މިނިސްޓަރ ދައްކާފައި ހުރި ވާހަކަތަކުން ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ ސާފުވޭ. އުޅެނީމާ، އިންޓަރނެޓު އަގު ދަށް ނުވާތީއާ، ނުވަތަ ގާއިދުތަކެއް ނުހަދާތީ ކަމަށް ބުނެ މިނިސްޓަރ މަޤާމުން ވަކިކުރަންޖެހޭ ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލެއް ނުކުރަން. މި މަޖިލީހުން ވަޒީރަކު މަޤާމުން ވަކިކުރާނަމަ، މިއަދު ވެސް ޕޮލިޓިކަލް ހަރުދަނާ ސަބަބުތަކެއް ހުންނަންޖެހޭނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަމޭ، ހަމަ އެކަން ފާހަގަކުރަން ދެން ފުރުސަތަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރުއަދާކުރަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ މަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމަށް. މަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

މަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އާދެ! މިނިސްޓަރުގެ އިތުބާރު ނެތްކަމުގެ މައްސަލަ މި މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅިފައިވާއިރު އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކުރެވޭގޮތުގައި، މި ބިލު ޖަހަން ފަށައިފި މިދިޔަ އަހަރު ފަހުކޮޅުން ފަށައިގެން. މި ބިލު ޖަހަން ފެށީމާ، މުޅި މައްސަލައިގައި މި ފެންނަނީ، މިއަދުގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ވަރަށް ފާޅުކޮށް ކަންތައްތައް މިނިސްޓަރާ ދޭތެރޭ ކަންތައް ކުރި ގޮތް. އަޅުގަނޑުގެ އިޖާބަތު އެބައޮތް. ދެން މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން ކުރާ ކަމެއް. މިމަސައްކަތް ކުރާނެ ކަމެއް ނެތް. ހަމަހަ ދެރައީ ތިޔަން ވާތީ. މިކަހަލަ ގޮތަކަށް މަސައްކަތްކުރާ ކޮންމެ ބަޔަކު ތަރައްޤީ ވެސް ހަމަ ކޮންމެން އެސް.އެމް.އެސް ވެސް، ތިޔަ ޖަވާބެއް ވެސް މިއަ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ނުވި، މިނިސްޓަރު ދެއްކެވި ވަރަށް އިހުމާލްތަކެއް މިއަދު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ކަންތައް ކުރެއްވި ވެސް އަދި ވެސް ނުލާ، ކަލޭ ތަން ހިލޭގައި ވެސް ނުލާ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ހުރުމަށް ތަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއަދު މި ސަރުކާރުން ދެ އަހަރާއި ދުވަސްކޮޅެއް ފާއިތުވެއްޖެ ފަސް ވަޒީރުކު މަސްދުވަސް ވަކިވެދަނީ މި ދަނީ. އާގެތެރެއި ޓެރަރިސްޓުން އިސްލާމްދީނުން ވަޒީރުންނާއި އަދި ސިޔާސީ ރަށްވެހިން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އިސްލާމްދީނުން އެކުގައި ވަޒީރުންނާއި، މިކަހަލަ ފަސް ވަޒީރަކު ހިނގައްޖެ. ކޮވިޑްގެ ފުރުޞަތުގައި އަހަރުވެސް، ޤައުމުގެ ރިޔާސީ އިންތިޚާބުގެ ނަތީޖާތައް ރަނގަޅަށް ދިބެއިމެ ނުވިސް ރަނގަޅުވާމީ، ވީމާ ވަޒީރުން ވަކިކުރައްވާ ވަކިން މިއަދުގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ވަކިކުރައްވަން ވާގޮތްވެގެންނެއް. އެ ވަޒީރުންގެ ޒިންމާ މިނިސްޓަރުންނަށް ބައިވެރިކަން ލިބިދޭ، ކޮވިޑްގެ ފޮނުވުމަށް ބައިވެރިކަން ދޭނަމަ ވީއީ މިނިސްޓަރުން އެ މިނިސްޓަރީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހާލަތުގައި އެބައޮތް. މި ކޮވިޑްގެ ހާލަތުގައި ވެސް އެއްގޮތް ކަމަކީ ކޮންމެފަދަ މި މަސައްކަތްކުރާ މިނިސްޓަރުންނާއި ވެސް އުފެއްދުން. ރައީސް ހާލަތުގެ ވަޒީރުންގެ ބައިވެރިކަމުގައި ފުރަތަމަ 13 މިނިސްޓަރީ ފުރަތަމަ. ކޮވިޑުން ބަދަލުކުރެވިދޭ މިނިސްޓަރު މަސްދުވަސް ވަކިވެފައިވާ 12 މިނިސްޓަރީ. މިއަދު 19 މިނިސްޓަރީ މި ހުރިހާގައި އެބައޮތް ހިންގަމުންދާން ބަލާއި. އެހެންވީމާ، ކޮވިޑްގެ ހާލަތުގައި ވެސް ކޮންމެފަދަ އެއްގޮތް ކަމަކީ، ކޮވިޑްގެ ޒިންމާދާރުން ބައިވެރިކަމަށް ނުލި މިނިސްޓަރަށް ދިޔައީ ބަދަލުތަކަށް މިނިސްޓަރީ މި ވަރުގެ ހިންގުމަކީ ތަދުވެރިކަމެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އިތުބާރު ނެތްކަމުގެ މައްސަލައިގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުން، މި މަޖިލީހަށް އަދި ކޮންމެ ސަބަބަކާ ހުރި ވެސް އިތުބާރު އެ މިނިސްޓަރުގެ ނިޔާއާ ދެން އެކަން އެ ނިމުނީ. މިއީ ސިޔާސީ މަސައްކަތެއް ކުރާ، މި މަޖިލީހަން އިންސާފުގެ ކޮންމެ ކަމެއް، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އެ މިނިސްޓަރެއްގެ އިތުބާރު

ނެތި މިތަނުން ޕާސްކޮށް ވޯޓުލައިފިއްޔާ އެ ވާހަކަ އެ ނިމުނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑަށް ޖުމްލަކޮށް ފާހަގަކުރެވުނީ، ވެރިކަމަށް އައުމަށް ބަލައި ވައްދުލުވެގެން ވެ، ކޮލިޝަނެއް ހަދައި، އޭގެތެރޭގައި ޖުމްހޫރީ ޕާޓީއާއި، އެމް.ޑީ.އާރް.އާއި އަދާލަތު ޕާޓީއާ ކޮލިޝަނެއް ހެދުމަށް ފަހު، އޭގެތެރޭގައި ތިބި މިނިސްޓަރުންގެ ތެރެއިން ހާއްސަކޮށް މި ކޮލިޝަނުގެ ލީޑަރު ސިޔާ ގެންދެވި މިނިސްޓަރު ވަކިކޮށްލެއްވީ އެ ކޮލިޝަން އޮތް ކަމަށް ދެއްކުމަށް ބަލައި ރައީސް އިބްރާހިމް މުހައްމަދު ސާލިހް މަސައްކަތްކުރައްވާ ތަން. އަޅުގަނޑު މިވާހަކަ ކުރިން ވެސް އޮންނާނީ ދައްކާފަ. އަދާލަތު ޕާޓީގެ ރައީސަކީ، ޝިޔާމާ ވަކިކޮށްގެން ދިޔައިރު ބޭނުވުނު އެއްބަސް ނެތި. ޝިޔާމާއަށް ވަރަށް ގާތް ބަޔެއް ވިދާޅުވުން. އެކަމަކު ޝިޔާމާ ދޮގުތައް ކަންތައް ފެނުނީމަ ގޮތުން އަދާލަތު ޕާޓީގެ ރައީސް، އެ ބޭފުޅާގެ މަޤާމަށް ބަލައި މާ ގިނަ ވާހަކައެއް ނުދައްކަން. ޖުމްހޫރީ ޕާޓީގެ ލީޑަރުގެ އަނިޔާކަނޑުވުން ބަރާސްތޫޤް މިނިސްޓަރު. ޖުމްހޫރީ ޕާޓީގެ މިނިސްޓަރުންނަށް ވަކިކޮށް ކަމެއް ހަދާއިރު ފެސް މާ ބޮޑު ބަޔެއް ނުބޭނުވޭ. ހިފަހައްޓަނުޖެހޭ ހިފެހެއްޓުންތަކެއް ނުހިފެހެއްޓޭ. އެމް.ޑީ.އާރް.އެގެ ރައީސް މައުމޫނުގެ ދަރިކަލުންގެ މިނިސްޓަރުކަން އޮތީއްޔާ ކޮލިޝަން އޮތީ. އެހެންވީމާ، ކޮލިޝަން މި ހިއްސާ ތިން ފެށުމުގެ ތިން މިނިސްޓަރުންގެ ނުވަތަ ތިން މަޤާމަށް ހިފާ އެއްކޮށް. ރައްކާތެރިން ނެތް މި ސަރުކާރު އެއްކޮށް. ކޮލިޝަން އޭރުގައި ދަރަދަރައްކަމުން ނުވަތަ ރައީސް ހާލަތު ދެކޭގެން ދައްކަ ވާހަކަތައް ރައްޔިތުންނަކަށް ގޮތު ނޫންކަން މިހާރު ސަރުކާރުން އެބަހޭ. ފުރުޞަ އަދާޅުގާ ފުރުޖް ހަވާލުކުރަން ރަވާލުކުރާ ވެސް އިންސާފުވެރިކަމާއެކު ހަވާލުކުރުމުން. ބެރީޖު އަރައި ދައްކާފައި އެ އޮތީ. ރާއްޖޭގެ ރަނގަޅު ބަރަފާނުޑުގައި އޮތީ. އިންސާފުވެރިކަމާއެކު ކަންތައްތައް ކޮންތާކުން؛ ރިޕޯޓް ފަސޭހާރުކޮށް އަނިޔާވެރިކަމާއެކު މި ސަރުކާރުން ބޭރުކޮށްލައި އޮތީ؟ ރިޕޯޓް ފަސޭހާރުކޮށް؟ ރަށްރަށުގައި މިހެ ހާދަރީގެ ގެރިސްޓޭޓުބުލްތަކާއި ފެސް ބޭރުކުރުމުންދަނީ. ޖީ.އެސް.ސީން ހަމަ ބޮޑުދައްކައި، ގާނޫނާ ހުރިހާ އެންމެން. ރިޕޯޓް މިނިސްޓަރުންގެ މިހާރު ކަމެތިވުން އެ ދަނީ ވެރިކަން ގެނައުމަށް ބެލި މަސައްކަތްތެރިން؟ އެހެންވީމާ، އަނިޔާވެރިވާއި އިންސާފުވެރިކަމުގައި ދަރުބާރުކުރި ބޭފުޅުން މިއަދު ވެރިކަމަށް އައިއްސަ މި ދަނީ އެހެން ބަޔަކާއި ޖެހިލުން. އެ ހުރިހާ ބޭފުޅުން ފެސް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ، ކުރިއަށް އޮތް ތާކަށް ކައުންސިލް އިންތިޚާބުގައި، ދެކުރަސް ކުރުން ބޭއްވާ ތާކަށް ކައުންސިލް އިންތިޚާބުގައި...

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އިސްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

<u>އިސްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން އަރީފު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް މި ނެގީ، މަހިބަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ސަރުކާރާ ބެހޭ ގޮތުން ރައްޔިތުންނަށް އޮޅޭ ގޮތަށް ވާހަކަދެއްކެވީމާ. ޑޮލަރުދިނީތަ ސަރުކާރުގައި ކިޔައި ސީ.ޕީ.އެސް ވަޒީފާދޭނީ ހެއްޔެވެ؟ ކިޔައި ޕީޖީ އެއް ސްކޮލަރޝިޕް ވަޒީފާދޭނީ ހެއްޔެވެ؟ ކިޔައި ފަޅުފަސްގަނޑު ވަޒީފާދޭނީ ހެއްޔެވެ؟ ކިޔާ ވިޔަފާރިއަށް ލޯނުދޭނީ ހެއްޔެވެ؟ މި ހެއްޔާ އިންސާފުގެ ދަތުރުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުން ބޭރަށްމަގުކުރި...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މަހިބަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް...

މަހިބަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަހްމަދު ސަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިންސާފުގެ ދަތުރުކުރި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ހަމަ މި ދުނިޔެވި ގޮތަށް ހުރިހާ ބާޒާރު ބޮޑުވި ތަރަވޭއެއް ޖަހައިގެން. މިއަދު މިނިސްޓަރުން؛ ނިޔާމީކަން ކިބާ މިނިސްޓަރުންނާ ދަތުރަ އަނިޔާވެރިވުން، ފަސޭހަކުރުމަށް ބަޖެޓަށްވުރެ، ރަށްރަށުގެ ކުދިކުދި ފޮޓޯސްޓޫޑިއޯ ބަޖެޓްރަށް މި ތަނަ ޖީ.އެސް.ޓީއާ މި ތަންތަނުން. އުފެދިފަ، އަޅުގަނޑުގެ އުރުމަތި ދިވެހި ރައްޔިތުން، މި އަނިޔާވެރިކަން ކިޔާ ރައްޔިތުން، ފުށުޖެހޭ ސާފު އަނިޔާވެރިކަމާއި ފުއްޖެހޭ އަދިވެ ރައްޔިތުން ކުރިއަށް އޮތް ލޯކަލް ކައުންސިލު އިންތިޚާބުގައި، ތަރި މަޖައްސާ ދެވަސް ފަހުން ބާއްވާ އިންތިޚާބު ސަރުކާރުން ރަނގަޅަށް ދައްކައިދޭނެ. މި ސަރުކާރު ރަނގަޅަށް ރީތިކޮށް ބަލައިދެނީތޯ! ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ފުރުޞަތު ދެއްވީތީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިއަރުވަނީ ފުރުޞަތުއަރުވަން ތިމަރަފުށީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުﷲ ރިޔާޒަށް.

ތިމަރަފުށީ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ރިޔާޒް ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرحمن الرحيم. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު މި ފުރުޞަތުގައި އެންމެ ފުރަތަމަ ކަމަކަށް، މިއަދު މި ބަހުސްކުރެވޭ މައްސަލައިގައި އެބަ ފިލާވަޅެއް ދައްކާ ވާހަކައެއް ޖެހޭ ގޮތުން، ހާއްސަކޮށް ބަހުސްގައި އެއްވެސް މެންބަރަކު އެއްޗެއް ނުބުނާ ކަމަކު ދެކޭގޮތް ވާހަކައަކުން އަޅުގަނޑު ދެކެމުންދާތީ ބޭނުންވަނީ. ބަހުސް އަދި ނުނިމޭ ހިމާ. ބަހުސްގެ ތެރޭގައި ފުރިހަމަ ބޭބޭ ތަރުޖަމާކުރާ ވާހަކަދެއްކުމުގެ ފުރިހަމަ ދޮންނަން. އެހެންނަމަވެސް،

އަޅުގަނޑު ތަޢާރަފްކޮށްދެން. ހަމަ އެއާއެއްކޮށް ޖުމްހޫރީ ރާއްޖޭގެ ފުލުހުން ވެސް މިކަމާ ދޭތެރޭ ދެކޮޅަށް ޖެހިގެންނުދާ ގޮތް މީހާއަށްލުކޮށް މިފަދަ އެކަށީގެން ހާމަކުރައްވާނެ. އަދި އިންތިޚާބު ދައުރުގައި؛ އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި އިއްޒަތްތެރި މިނިސްޓަރު މަޖިލީހުގެ ވަރަށް އިހްތިރާމްކުރާ ބޭފުޅެއް. ރައްޔިތުން، ގޮތުން ބޭނުމެއް. އެ މަނިކުފާނު...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ބިލެތްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ބިލެތްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުލް ޙަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އިންތިޚާބީ ވާހަކަ އެ ފާޅުކުރީ ގުޅުވައިގެންނެވެ. 7 ފެބްރުއަރީގައި ބައްދަލުވުމުގައި މަޖިލިސް ޖަލްސާގަ ވެސް އިންތިޚާބީ ބޮޑުވަރަކަށް ވަދެން. ދެންވެސް ވާހަކަދެއްކެވި ތިމަރަފުށި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ބައްދަލުވުމުގެ ވަކަން ބަޔާންކުރެއްވިއެވެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ތިމަރަފުށި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ތިމަރަފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ރިޔާޒް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! އަޅުގަނޑު ތަކުރާރުކޮށްވެސް، ވަރަށް އިހުތިރާމާއި، ތެދުވެރި، ފާހަގަ ކޮށްލަން ބޭނުމީ. މަޖިލީހަކީ ސަރުކާރުގެ ވަޒީރުކަމުގެ މަގާމުގެ އެ ސިޔާސަތު، ޖުމްހޫރީ ރާއްޖޭއަށް ލިބިފައި އެއް ސިޔާސަތަކަން ޖުމްހޫރީ ރާއްޖޭގެ ދިފާޢު ހަރަކާތްތަކަށް ވާނީ. މިހާރުސާބިތު އަދިވެސް ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން ވެރިކަމުގެ ވަޒީރު އަހަރެން ކަމަށް އެއްވެސް ހިސާބަކުން ޖުމްހޫރީ ރާއްޖޭގެ ދިފާޢީ ހަމަ އެކަން ވެސް އަދި ރާއްޖޭގެ މެންބަރާ ހަމައެކަން ވެސް ހިސާބަށްވުރެ ވެސް އަޅުގަނޑު ހަމަ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް މި ނެގީ، މި މައްސަލައަކީ އެހެން ފަރާތަކުން ބަހުސްކުރަމުންގެން ދިޔައިރު ވެސް އެއިން އެއްވެސް ފަރާތަކުން ހިތަދޫދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މިއިން އެއްވެސް ކަމަކަށް، އިޝާރާތްތެރިކަމަކަށް ވެސް، އެހެން ކަމަކަށް ވެސް، އަދި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ރައީސް ވެސް ވިދާޅުވެފައި އޮތީ ބަސްފުޅެއް ވެސް....

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު، ހިތަދޫދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

ހިތަދޫދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ރިޔާޟް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އާދެ! އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި ހުށަހެޅިފައި އޮތް މައްސަލައިގައި ފާހަގަކޮށްލަންޖެހޭ ހަމައެކަނި އެއް ވާހަކައަކީ، ގަވާއިދުތަކާއި ޤާނޫނާ ވާހަކަ. އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި މިނިސްޓަރެއްގެ މަސްއޫލިއްޔަތު، ނުވަތަ އެ މިނިސްޓްރީއެއްގެ ވާޖިބު އަދާކުރުމަށް ޓަކައި ހަރަކާތްތެރި ގަވާއިދު ނަހަދައިގެން ޖަވާބުދާރީކުރުވުމުގެ ނަމުގައި މިއަދު މި ކުރާ މަސައްކަތަކީ އެ މަސްއޫލިއްޔަތު ވަކިކުރުމަށް މަޖިލީހުން މި ކުރާ މަސައްކަތަކީ، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި ނޫން. އަޅުގަނޑު އެކަމަށް ތާއީދެއް ވެސް ނުކުރަން. މިހެން މި ދަންނަވަންޖެހުނީ، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ ސަރުކާރުން އެއަށް ވުރެ؛ ކޮވިޑްބަލިން ސަރުކާރު ގެންދިއުމުގައި ވެސް ވަރަށް އިހުމާލުވެފައި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ކުރިމަތިލުން ކުރިއްވާފައި ބޭފުޅެއް އެ ވަކިކުރަނީ. އަޅުގަނޑުމެންނާ އެދޭގައި މަސްއޫލިއްޔަތުކުރުމާއި. އިހުމާލުވެފައި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ކުރައްވާފައި ހުރި ބޭފުޅެއް. އަދި އެމަނިކުފާނު ދޮގުހެދުމުގައި އިތުބާރު ނެތްކަމަށް މިނިސްޓަރުން ވެސް ނުކުތް ކަމަށް ސަރުކާރުން ވިދާޅުވަމުންނާކަން އަޅުގަނޑު މި ފުރުޞަތުގައި ފާހަގަކޮށްލަން. މިއީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ހަމަ ސިއްހީ މައްސަލައެއް. މި މަޖިލީހުގައި ކުރާނީ ސިއްހީ މައްސަލަތަކެއް. އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރަން، ސިއްހީ ގޮތުން މަޖިލީހާ ދާއިރާ އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ އެމް.ޕީ.ގެ މެންބަރުންގެ ސިއްހަތު ރައްކާތެރިކުރުމަށް އެ ބަޔަކު މި ގޮވާލަނީ. އެއްބަސްވުމެއް މިއަދު ބޭނުންވަނީ ކަމެއް، ބޭނުންވާ ޖެހޭ ދިމާކުރަނީ، ފަރުވާ ދިމާވާ ވިއަސް އަދި އެހެނިހެން ވެސް މަސައްކަތް ކުރުމަށް ދޫކޮށްލާފައި ހުރި ބިރުވެރިކަމާ ދިމާލަށް ހުރިހާ ޚާއްސަކުރެވިފައި، ވަކިކުރަން ފެންނަ މިހާރު ކަމާ ވަކި ކުރުމުގެ ބޮޑު އެބައޮތް. އެކަން އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރަނީ. އެހެންވީމާ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް މި ނަގަނީ، މިނިސްޓަރަށް ޖަވާބުދާރީ ކުރުމުގައި ޕީ.ޕީން ހަމައެކަ ވޯޓު ލިބުނީ. އެމް.ޑީ.ޕީން 65 ވޯޓު ލިބިފައިވާކަން ދަންނަވާލަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ތިމަރަފުށީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ތިމަރަފުށީ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ރިޔާޟް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! ހަމަ އަޅުގަނޑު ނިސްބަތުން ވެސް ދަންނަވާލަން ބޭނުންވާ ވާހަކައަކީ، މި ކުރަމުންދާ މަސައްކަތަކީ ސިޔާސީ މަސައްކަތެއް، މަޖުބޫރު ވަކިކުރުމަށް އެމް.ޑީ.ޕީން އިސްވެ ތިއްބަވައިގެން އެ ކުރައްވާ މަސައްކަތެކޭ. މިއީ އަޅުގަނޑުމެން ކޮރަޕްޝަން ސަރުކާރުކުރުން...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިއަދު މިތަނުން ކުރަމުން މި ދަނީ ސިޔާސީ މަސައްކަތެއް ނޫން. ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް ކޮންޓްރޯލްގަނޑު ކަމެއްގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ތިމަރަފުށީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ތިމަރަފުށީ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ރިޔާޒް ވާހަކަދައްކަވަމުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ، ހަމަ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ، މަޖިލީހުގައި މި ކުރަމުންދާ މަސައްކަތަކީ ހަމަ ސިޔާސީ މަސައްކަތެކޭ. މަޖިލީހު ނުކުތާގެންނުނުއް ނޫނޭ މަޖިލީހު ވަކިކުރަނީ. ދެންމެ ތަކުރާރުކުރަން އެކިއެކި ބޭފުޅުން އެކިއެކި ވާހަކަފުޅު ވިދާޅުވެއްޖެ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަމުން:

ބިލެތްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ބިލެތްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ބަޝީރު ވާހަކަދައްކަވަމުން:

މިހާރު ވާހަކަފުޅު ދައްކަވާ ތިމަރަފުށީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ސާފުކޮށް އޮޅިގެން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުން. އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ އިލެކްޝަން ކޮމިޝަނަކަށް މި ނަގަންޖެހުނީ، ސަރުކާރުގެ ފުލުސްގައި އޮތް ކަންކަން މިނިސްޓަރުން ނުކުރާތީ. ދެން ދެންމެގައި ވާހަކަފުޅުދައްކަވާ މެންބަރު މަޖިލީހަށް ވަޑައިގެންނެވީ އަހަރެއް އެއް ފަހުން. އެހެންވީމާ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަމުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ތިމަރަފުށީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ތިމަރަފުށީ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ރިޔާޒް ވާހަކަދައްކަވަމުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހަމަ މި ނިންމާލަމުން ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ، ޖުމްހޫރީ ނިޒާމުގެ ފަސް އަހަރު އަޅުގަނޑުގެ ފަސް ހަމަ އިލެކްޝަން އެބަހުއްޓޭ. މަޖިލީހާ ދޭތެރޭ ބާއްވާ. އިންތިޚާބުތަކުގެ ބާއްވާ. މަޖިލީހާ ވަކިން އިންތިޚާބުތަކުގައި މަސައްކަތްތަކެއް ކަމުގައި މި ސަރުކާރު ގެނައުމަކީ ބާއްވާ. ހަމަ އެއާއެކުގައި މިއީ ސަރުކާރުގެ ފުރާޅުތަކުން ހުށަހެޅިގެން ކުރާ ކަމެއް ނޫން. މިއަދު މަޖިލީހުގެ ތެރޭގައި މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނަށް ފުރިގެން ނިންމާނިންމުމެކޭ. މިއީ ބަޔަކު ބޮޑުކަމުގައި ކުރިޔަށް ސަރުކާރުގައި ކަން ހިނގައިދާނެކަން ގޮތްތަކުގައި ވެސް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން ނުކުރަން. އަޅުގަނޑު ދެކޭ ގޮތުގައި ޑިމޮކްރަސީގެ ރައީސުންނާއި ރަށުގެ ވެސް

ވާހަކަދައްކަވައި މަޝްވަރާކުރައްވަންޖެހޭނެ. އެއްވެސް ބާރުވެރިއެއްގެ މައްސަލައެއް އުޅޭ ކަމަށް ވަންޏާ އެ ސުވާލުތައް ބަދަލުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ވެސް އެބައޮތް. މި މައްސަލައަކީ އިޖްތިމާޢީ ޝަކުވާއެއް ނުވަތަ މައްސަލަތަކެއް ނޫނަ އަދުލުއިންސާފު އެއްވެސް ދަށްހާލަތެއް ވާހަކައެއް ނޫން. އަދުލުއިންސާފުން ކޮރަޕްޝަން ސަރުކާރުގެ ތެރޭގައި ހިފުން ފާޅުވާގޮތުގެ ތެރެއިން އެންމެ ދީނަ ފަންނުގެބަދަލުން މިކަން ކުރަނީ ގަވާއިދުތަކާ ޚިލާފަށް އެކަމާ އަޅުގަނޑު ހިތާމަޔާ ވާހަކަ ދަންނަވަން. ވަރަށް ބޮޑު ޝުކުރިއްޔާ ދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތު މާފަންނު ދެކުނު ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދަށް.

މާފަންނު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! މި މަސައްކަތަކީ އަޅުގަނޑުމެން ކުރަން ފަށައިފިން 2019 ވަނަ އަހަރު. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި މަސައްކަތަކީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އެސް.އައި.ޖީގައި ސިޔާސަތުގައި އެކުލަވައިލާފައި، ކުރަން ހުރި ކަންކަމުގެ؛ އޭގެތެރެއިން ގާނޫނުތަކާއި ބޭނުންވާތީ، އަދި އެހާ ގުޅިގެން ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތްކޮށް އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީން އަޅުގަނޑުމެން ފަށައިގެން ދިޔައީ 2019 ވަނަ އަހަރު ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެގޮތުން އެއް މަސައްކަތްތަކުގެ ތެރޭގައި ސަމާލުކަމަށް ގެނައުމަށްޓަކައި އަޅުގަނޑުމެން ހުށަހެޅިން، ހަތަރު އުފެއްދުންތަކެއް، ވިޔަފާރިތަކެއް ހަރު ބަންދުން މިނިވަންކޮށް ޖަމާޢީ ތަރައްޤީ ގެނައުމަށް އިޤްތިޞާދު ގެނައީމު. އި ޤާނޫނުއަސާސީ ބިލު ގެނައީމު. އެ ގެނައީ ގުޅިގެން ދަށުން ކުރަން ހުރި ކަންތައްތަކަށް ވަރަށް ދިގު ހުރި ބޭންކްރަޕްޓްސީއާ ގުޅޭ ވަރަށް ދިގު މަސައްކަތްކޮށް ހުރި. ޕާޓްނަރޝިޕް ސިސްޓަމާއި، ސަރުކާރު ޝެއާހޯލްޑަރުގެ ގާނޫނާއި، މައިނޯރިޓީ ވަރަށް ބައިވަރު ގާނޫނުތައް. ދުނިޔޭގެ މި ސަރަހައްދާ އަޅާބަލައިލާއިރުގައި ދިވެހިރާއްޖެ އުޅެނީ ވަރަށް ފަހަތުގައި. އެހެންނަމަވެސް، މި ވޯލްޑް ބޭންކުގެ ސިޔާސަތުގެ ތެރޭގައި ވަރަށް ބޮޑު އިސްލާހުތަކެއް ގެނެވުނު އަޅުގަނޑުމެން ފަރާތުން ގެނެވުނު. އެއާ ގުޅިގެން އެކިއެކި މަޝްވަރާގައި އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވާ މަޢުލޫމާތު ހޯދުމަށްޓަކައި، މި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގޮތުގައިވެސް ފާސްކުރަނީ 10 ޖޫން؛ 2020 ވަނަ މިދިޔަ އަހަރު 10 ޖޫންގައި ގާނޫނު ފާސްކޮށްފައި އޮންނަނީ، މި މަޖިލީހުން މަޖިލީހަށް ފުރުޞަތުދެއްވުމަށް މިނިސްޓަރަށް އެދި. މި މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީގެ ތެރޭގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލާނަން؛ ޖުޑިޝަލް، ރާއްޖޭގެ އެތެރޭގައި ފައިބަރު އޮޕްޓިކް ކޭބަލް މިހާރު ދެން ނިޒާމުގައިވާ ރަށްރަށުން ހޮވިފައިވާ ފައިބަރު ކަނެކްޝަންގެ މަޢުލޫމާތު، ފައިބަރު ކަނެކްޝަންގެ ޚިދުމަތްތައް ގާއިމުކޮށްފައިވާ ރަށްރަށުގެ ތަފްސީލުތަކާއި، އެ ރަށްރަށުގައި

ފައިބަރ ކަނެކްޝަން ޚިދުމަތް ދެމުންދާ ސަބަބުތައް ބާރުނުކުރަންވާނެ. އަދި ފައިބަރ ކަނެކްޝަން އެކި ތަންތަނަށް ގުޅުވުމުގައި ބޮޑު މިންގަނޑެއް ކޮބައިތޯއާއި، އަދި މިނިސްޓްރީ އޮފް ކޮމިއުނިކޭޝަން، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީން ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލް ފޮލޯ ފައިބަރ ވިއުގައިގެ ބޭސްޓްރަކްޗަރ ނުވަތަ ބެކްއަޕްޓްރީ ގޮތުގައި ވާނަމަ، އެ މަޢުލޫމާތާއި، އަދި ސަރވިސް ޕްރޮވައިޑަރސްއިން ރާއްޖޭގައި ހުރިހާ ރަށަކަށް ފައިބަރ ކަނެކްޝަން ދޭން އެއްބަސްވެފައިވާނަމަ، އެ ފުރަތަމަގެ ތަފްސީލުތަކާއި މަސައްކަތް ކުރިއަށްދާނެ ގޮތުގެ ތާވަލެއް ހިމެނޭ ރިޕޯޓެއް މި ގަރާރު ފާސްކުރާތާ 60 ދުވަސް ތެރޭގައި މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ފުރަތަމަ ހަމަވެގެންދިޔައިރު ނުކުތާ މި ގަރާރުގައި. ދެން އަޅުގަނޑު ނުކުތާ މި ފާހަގަކުރަނީ، އަދި މި ވަގުތު އިންޓަރނެޓްގެ އަގު ހެޔޮކުރުމަށް، ދެވޭ ޚިދުމަތްތަކުގެ ފެންވަރު ރަނގަޅުކުރުމަށްޓަކައި ކުރެވިދާނެ ކަންކަމުގެ ތަފްސީލު ހިމެނޭ ރިޕޯޓެއް މި ގަރާރު ފާސްކުރާތާ 30 ދުވަސް ތެރޭގައި މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅަން. މިއީ ނުކުތާއެއް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދެން މި ވާ ގޮތަކީ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރ ކޮމިޝަނެއް ވެސް، މި މަޖިލީހުން ވެސް ވަރަށް ދަތިތަކެއް ކުރިމަތިވާ ހަމަ ނުލިބޭ މަސައްކަތްކުރެވޭ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން މި މަޖިލީހުން ނުލިބޭ މަސައްކަތްކުރެވޭ ފޯރިކުރާ ވަރަށް އެހެން ރައްދުދީ، މި ކަމަކަށް ޝައުޤުވެރިކަމެއް ނުދޭ. މި ކަމަކަށް ސަމާލުކަމެއް ނުދޭ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުމީ އޮޕަރޭޓަރުންގެ؛ ވަކި ހިސާބަކުން އެބަބުނޭ އޮޕަރޭޓަރ އެއީ ތިމަންނަމާ ބެހޭ ތަނެއް ނޫން، މިނިވަން ތަނެއް. އެހެންނަމަވެސް، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 140 ވަނަ މާއްދާގައި އެބަ ބަޔާންކުރޭ، އަ މިނިސްޓަރ ޝެލް ބީ ރެސްޕޮންސިބަލް ޓު ދަ ޕީޕަލްސް މަޖްލިސް. މިގައި އެބަ ބަޔާންކުރޭ، އިނިގިރޭސި ބަހުން 140 ވަނަ މާއްދާގައި؛ ފަހަރެއްގައި ވެދާނެ ތަރުޖަމާ މި ޤާނޫނުން، ދިވެހި ބަހުން 140 ވަނަ މާއްދާގައި މި ޤާނޫނުން، ސަރުކާރުގެ ވަޒީރު އިދާރާއެއްގައި މަސްއޫލުވާނީ ވަކިކަމު ހުރުން. މި ބަޔާންކުރާ އިދާރާއަކީ އޮޕަރޭޓަރ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުގެ ގަބޫލުކުރަނީ 140 ވަނަ މާއްދާގައި ސަރުކާރުގެ ވަޒީރު އިދާރާއާ ބެހޭ ބޭފުޅުން އިނގިރޭސިބަހުން ބަލާލާއިރު، ވަކިކަން ފުރިހަމަ ޑިޕާޓްމަންޓެއް ކަމަށް އެއީ. އެހެންވީމާ، ޑިޕާޓްމަންޓާއި އިދާރާ؛ މިގޮތަށް ބަލާއިރު އިދާރާ އެ ބޮޑަށް ޑިޕާޓްމަންޓްގެ ވާހަކަ. ދެން ދެންނެވި ފުރަގަސްކޮށް އަންނަކަމެއް ވެސް ވަކިކަން، ޑިމޮކްރަސީއަކީ ނުކުރޭ އެ ޑިޕާޓްމަންޓުގެ ޖަވާބުދާރީވުން. އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލަން ގާނޫނުގައި އެއް ގޮތް. ކޮމިއުނިކޭޝަން ވަޒީރު މަސްއޫލިއްޔަތު ހަވާލުކޮށްގެން ވަޒީރު ގާނޫނު މަތިން ހަވާލުކޮށްފައިވާ ކަންތައްތަކަށް. ސިޔާސަތު ކަނޑައެޅުމުގައި މިނިސްޓްރީގެ އެންގުން. 24 ވަނަ މާއްދާ؛ މި ގާނޫނުގެ މަޤްޞަދުތަކަށް ހާސިލުވާން ގަވާއިދު މަތިން މި ގާނޫނުގެ އުސޫލާ ޚިލާފުނުވާގޮތަށް ގަވާއިދު މަތިން ތަންފީޒުކުރުމުގެ ޓެލެކޮމިއުނިކޭޝަނާއި، ޕޮލިސީ ބޭރު ސިޔާސަތުތަކާއި ޓެލެކޮމިއުނިކޭޝަންގެ ދާއިރާ ސިޔާސަތު ކަނޑައަޅުމުގައި އެ ނިސްބަތްވާ އިންޑަސްޓްރީ ކޮމިއުނިކޭޝަން ބޭރު ސިޔާސަތުތަކެއް މިނިސްޓްރީ. މިނިސްޓަރު ކަމަށްވުމާ މި އެއީ. (ނ)ގައި، މި މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަގުން މިނިސްޓަރުގެ ސިޔާސަތުތަކަށް ކަނޑައެޅުން، އެ އޮޕަރޭޓަރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު

އަދާކުރަންވާނީ އެ ސިޔާސަތުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެ މަތީންނެވެ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން އެ ވާހަކަ ދެއްކި މިދިޔަ އަހަރު ރިސޯޓްއަށް ބަންދުވުމުގެ ކުރިން. ދެން އަޅުގަނޑަށް ފެނުނީ އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކުރާ ގަވާއިދު ހަރުދަނާކޮށް ފޯނުލު ތަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ ޕެންޑެމިކުގެ ތެރޭގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަރަށް ގިނަ އިޤްތިޞާދީ ތަކުލީފު، ވިޔަފާރި މުޢާމަލާތް ހިންގާ ޓޫރިސްޓުންގެ ވަރަށް ކުރިން ރާއްޖެ ދުރުކޮށްލައި ގޮއްސެވެ. ވަރަށް ގިނަ ދަތިއުނދަގޫތަކާ ހުރި. ހާއްސަކޮށް ޓޫރިޒަމްގެ ދާއިރާއަށް ފޯރިޔާސްވީ ގެއްލުން ބޮޑު، ހާއްސަ މަސީން މާލީގޮތުން އިޤްތިޞާދީ ދަށްވި. ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޓޫރިޒަމާ ގުޅުން ހުރި އެތައް ކަމެއް ގާނޫނީ ނުކުރެވުނު ސަބަބުން، އަދި ޓޫރިޒަމް ރިސޯޓްތަކަށް އޮފީސްތަކަށް، އެ ބޮޑު މަސައްކަތްކުރާ ކޮމްޕެނިތަކުގެ ވިޔަފާރި، ދިރާގު ފަދަ ކޮމިއުނިކޭޝަން ޕްރޮވައިޑަރުން ކުރިކުރި މަސައްކަތްތަކުގެ ތަފާތު ވަންދުގެ ސަބަބުން، ވަރަށް ގިނަ ދަތިތަކާ ދިމާވެ، ކުއްލިއެއް ހާސްވެ، މާލީގޮތުން. އަޅުގަނޑަށް އެ ސަބަބާ ހުރި މިނިސްޓަރު ތަފާތުކުރެއްވި ދަންނަވަމުން ދިޔައީ މި މަސްއޫލިއްޔަތު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފާހަގަކުރެވުނު. އެއްބަސްވުމަކަށް ސިޔާސީ މަޝްވަރާކުރުމަށް ނޫން ބަހައްޓާފައިވާ ކޮމިއުނިކޭޝަން ސިޔާސަތުގެ ތެރޭގައި ހުރި ކަންކަން ތަންފީޛުކުރުމަށްޓަކައި ހަމަ އަދިވެސް ވެސް އަޅުގަނޑު ހިތުގެ އިޚްލާސްތެރިކަމާއެކު މަސައްކަތްކޮށްދެނީ. ވަޒީރާ އެއްވެސް ކިބައިންނެއް ނެތް. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމަށް.

ނައިފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ކޮމިއުނިކޭޝަން، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީގެ ވަޒީރު ވަޑައިގެންނެވުން 14 މެންބަރަކު ފާހަގަކޮށްފައި 2 ވަނަ ދުވަހު ހުށަހަޅުއްވާފައި މި ވާ މައްސަލައަށް އަޅުގަނޑުމެން ބަހުސްކުރަމުން މި ދަނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި ވަގުތު މިނިސްޓަރު މަޝްވަރާކުރުމަށްފަހު އިންޓަރނެޓް ވަޒީރުގެ ނަމުން. އެއީ ދިވެހިރާއްޖެއަށް، ވަކިން ގާތްގަނޑަކަށް މި އިންޓަރނެޓާ ވަރަށް ފުދިދާ އެއްކަލަ. އެހެންނަމަވެސް، ޝަކުވާތައް އިންޓަރނެޓް ސްޕީޑް ފަދަ. އެއީ ދިރާގު ކަސްޓަމަރުންގެ ވަރަށް ބޮޑު ޝަކުވާއެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ އިންޓަރނެޓުގެ ސްޕީޑް އެ ހުރި ބްރޯޑްބޭންޑްގެ ސްޕީޑުގައި. ބްރޯޑްބޭންޑް ސްޕީޑް ބޮޑުވާތީ. ބްރޯޑް

ސްޕީޑުގައި އިންޖެކްޝަނު އެ ހުރީ. އެއީ ޙަޤީޤަތެކޭ. ދެން ދެންމެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ވާހަކަފުޅުގައި ވެސް އެ ވިދާޅުވީ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިންގުރައިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

އިންގުރައިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހަސަން އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ހަމަ؛ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ކޮންމެ ބަހުސަކަށް ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ރާއްޖޭގެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ބޮޑު ގޮތުން ހަމަ ނުރަނގަޅު ތަޞައްވުރަކަށް ވާހަކަފުޅުދައްކަވާ. ސްޕީކަރުންނޭ ނައިފަރުގައި ހައްސިންގެ ދުނިޔެ އެދިގެން އެ ދަނީ؟ ކޮން އެދިގެން އެ ދަނީ؟ ހަމަ އަހަރު ވެރިކަމުގެ ބާރުގައި ތިބެއިރު...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ނައިފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުމެންނާ ހިސާބަށް ބަޖެޓު އަންނައިރުގައި އެބަހުރި ދިވެހިރާއްޖޭގެ މުއާސަލާތީ ޚިދުމަތްދޭ ކުންފުނިތައް، ދިރާގު އަދި އޫރެޑޫ ފަދައިން އެކިގައި ހިނގަންޖެހޭ ކުންފުންޏަކާގެ ޝޭރުގައި އޮބަ ބައެއް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފުރުޞަތު ކަނޑައަޅުއްވައި. ކޮބައިތޯ މިގެ މަޤްޞަދަކީ؟ އަޅުގަނޑުމެންނާ، އިންޖެކްޝަން އަޅުގަނޑުމެންގެ ވާހަކައެއް އެބަ އެ ހިސާބުން ދެކެލައްވާ. އޭގައި ރަނގަޅު އިންޓަރނެޓް ނުލިބުން އަޅުގަނޑުމެންނާ ހިސާބަށް ބަޖެޓު އަންނައިރު އެބަ އުނދޭ. ދިރާގުގެ ޚިދުމަތްތަކުގެ އަގު ބޮޑުކުރަން މަޖުބޫރު ދިރާގަށް އެބަ ކުރަނީ އަޅުގަނޑުމެންނާ ހިސާބަށް ބަޖެޓު އަންނަ ގޮތުން. އަޅުގަނޑުމެންނާ، މި ދައްކާތީ ވާހަކަ، ވެވަޑައިގަންނަވާ ވަޒީރު ހުރި ވަޒީރުކަމަށް އޭގައި އެއްވެސް ކަހަލަ ތަފާތުކަމެއް ނެތްކަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގެނީ މި ވާހަކަތަކުން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެމް.ޑީ.ޕީއަކަށް ވެސް ނުކުރާ ދުރުން ބައިވެރިވާ އަޅުގަނޑުމެން. މިއީ ބަނޑުވެރި އިދިކޮޅު ފަރާތް. ބަނޑުވެރިކަމަށް އިދިކޮޅު ފަރާތްތަކުގައި ކުރިއަށް ދާންޖެހިގެން ނިޔާމު ސަރުކާރު ދާއިރާ މިއީ. މި ބޮޑުވެން ހަމައެކަނި ދުވަސްތަކުގެ ބޭރުގައި ފެންނާ އެކިގައި އެންމެ ފުރަތަމަ ވިދާޅުވީ ކޮންމެ ގޮތެއްގައި ދު ބަނޑުވެރި ގަސް ޖަހާނަ ކިޔާދިނި، ބަނޑުވެރި އިދިކޮޅަށް

އޭތި ސަރުކާރުން މި ސަރުކާރަކީ. އެކަމަކު ރައްޔިތުންނަށް ދޭން ބަސްދީފައި ދޭކަށް ނުކެރޭ. ހަމައެހެން ވަޒީފާގައި ހުންނަ ބަސްދީފައި ރައްޔިތުންނަށް ދޭން މި މަސައްކަތްކުރަނީ. ދޭންބަސްދީފައިވާއިރު އެއްޗަކަށް ނިކަން. ދިވެހިރާއްޖޭގެ މި އޭތި އިކޮނޮމީގައި އެންމެ ބޮޑު އެއް ދައުރެއް އަދާކުރާ ދަތުރުފަތުރުގެ ނިޒާމު. އެ ވިޔަފާރިން ކުރާ ކަމެއް އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ނޭނގޭ. ހޯދުމުގެ އެތުން ފިޔަވައި އެއްވެސް ކަމެއް ނުކުރޭ. އެކަމަކު އަތޮލާކަންނުކުރޭ. އަތޮލާކަންނުކުރޭ. މި ބަޖެޓުގައި ގަޑުބަޑުކުރަން އުޅޭ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެމް.ޓީ.ސީ.ގެ ނަމުގައި އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރ ނިޔަތެއް ތެރެއިން މިހިރީ އޭރުވެ. ތެރެއިން މިހިރީ އޭރުވެ. ކަނޑަށް ދިމާކުރަނީ ވަރުދީ ބަސްދީކަށް. ރައްޔިތުންނަށް ދޭން މި ޖެހިނީ ދޭން ބަސްދީކަށް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިއީ އަޅުގަނޑު ސަމާސާއަކަށް ދެއްކި ވާހަކައެއް ނޫން...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޝަހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވާހަކަފުޅުދައްކަވަމުން ގެންދަވާއިރުގައި ކަނބަލުންނަށް ނިސްބަތްކޮށް، ދޭން ބަސްދީކަށް މި އިތުރުގައި އެކަމަކު ވާހަކަދައްކަވަމުން ގެންދަވާތީ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކިޔާދޭން ހާމަ، ތޫނުކަމާ ވޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ޝުކުރިއްޔާ. ނައިފަރު ދާއިރާގެ؛ ޝުކުރިއްޔާ. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިށީނދެވަޑައިގަންނަވާ! އިށީނދެވަޑައިގަންނަވާ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ވާހަކަފުޅުގައި އެއްވެސް ހާލަތެއްގައި އެ ބާވަތުގެ އިޝާރާތެއް ވެސް އަދި ނަޒަރިއްޔާތެއް ވެސް އުފެދޭ ގޮތަކަށް ބަސްތަކެއް ނުކުތުނުކަމަށް އަޅުގަނޑު ވަރަށް ޔަޤީން. ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ނައިފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކައިގައި އެއްވެސް ފަރާތަކަށް އެއްވެސް ބަދުބަހެއް ބުނިކީ ނޫން.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރާޒީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން؛ މިނިސްޓަރ މަޖިލީހަށް ނިސްބަތްކޮށް ވަދުބަސްބާލާފާ ވެސް ވިދާޅުވީ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެން ނުދެން މިތާ ތެރޭގައި އެގޮތަކުން...

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ޝުކުރިއްޔާ. ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ނައިފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިހާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު ދައްކާ ވާހަކައިގެ މަޤްޞަދު އޮޅުވައިލާފައި އަޅުގަނޑު ވަރަށް ދެރަވޭ. އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ، އެމް.ޑީ.ޕީގެ މި އޮތް ދެޖެރިޖައާކަން ނުކުޅެދޭ މި ސަރުކާރު ފުއްދުމާ ހިސާބުގައި އަތްފުރާކަން. ސަރުކާރު ފުއްދުމަކީ ކޮންކަމެއް، ކޮން ހިސާބަކުންކަން ދެނެގަންނަވާކަން ނޭނގެއޭ. އެ ވަޒާރާއެއްގައި އަތްޕަބަސްވާނޫ! އެ ވަޒާރާއެއް ޖަވާބުދާރީކުރުވުން މަސައްކަތްކޮށްބަރާބަރު! އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ފެނުނީ ކުރިއަށް އޮތް ކަށަވަރު އިންތިޚާބު އޮތީމަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ މާލެ ފިޔަވައި، އެންމެ ބޮޑު ސިޓީ އައްޑޫ ސިޓީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވެސް އެބަ އިންނެވި. ކޮންކަހަލަ ރިޕީ ޕާސްޕޯޓުތަކެއް ދޫކޮށްފައި. ކޮންކަހަލަ ރިޕީ ޕާސްޕޯޓުތަކާއި، މަސްޖިދުތަކާއި އެހެން. ބިރިޓަން، އިންޑޮނޭޝިއާ، އަމެރިކާ، މަލޭޝިއާ، ސިންގަޕޫރު ވާނުވާ ދަތުރުކުރާ ގޮތަށް. އެކަން ޕާސްޕޯޓުގައި ފުރިހަމަކޮށްދިނުމަށް ވެސް އެ ވެރިންނަށް އެކަން ނެތް ކަމަށް ނުވާނެ ބޭނުންވާތީއެވެ. އެ ވަޒީފާ އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލާނީ ފޮނުވާލެވޭ ގޮތަށް ޖެހިލުން ނުވާ ގޮތަށް އެމް.ޑީ.ޕީގެ؛ ނުވަތަ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ރިޔާސަތު ވަޒީފާ ބަހައްޓަވާފައި ވަޒީރު ދައްކަވާ މިހާރު ބައްޓަންކުރަން އެ ކީވެ ހުރިހާ ފަރާތަކުން ވަޒީރުންނަށް މިހާރު ހުށަހެޅި. އެއީ ކޮންކަހަލަ ވަޒީރުންނަށް ކަމެއް، އެމް.ޑީ.ޕީން މި

ދައްކާ ވާހަކައަކީ ކޮންކަހަލަ ވާހަކަތަކެއް ކަމާއި، އެމް.ޑީ.ޕީގެ އަމާޒަކީ ކޮބައިކަމާއި، އެމް.ޑީ.ޕީއަށް ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް މި ނެގީ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ސަރުކާރުގެ ވަޒީރަކާ ދޭތެރޭގައި މަޖިލީހުން އިތުބާރު ނެތްކަމަށް ވާހަކަދެކެވުން ދާއިރާއެއްގައި ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ސަރުކާރުގައި ތިން ނައިބު ރައީސުން ބަދަލުކުރި. ތިން ޕޮލިސް ކޮމިޝަނަރުން ބަދަލުކުރި. ދެ ޑިފެންސް މިނިސްޓަރުން ބަދަލުކުރި. ދެ ހޯމް މިނިސްޓަރުން ބަދަލުކުރި ދެ ފޮރިން މިނިސްޓަރުން ބަދަލުކުރި އަދި އަޅުގަނޑުމެން މި އުޅެނީ ކުޑަކުޑަ މިންވަރެއްގައި މި އުޅެނީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ނައިފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަނެއް ވާހަކައަކީ، މިތަނުން ގެއްލަ ވަޒީރުން ހަމަ މި ސަރުކާރުގެ ވެސް ބަދަލުކޮށްފި. ރަނގަޅު! އެކަމަކު މަޖިލީހުން ބޭނުންވާ ކަންތައް، ވަޒީރު މިހާ؛ މިސާލަކަށް ޖެންޑަރ މިނިސްޓަރު ބޭރުކޮށްގެން ކޮންކަމެއް ހާސިލުވީ؟ ދެން ހުރި މިނިސްޓަރަކު ބޭނުންކޮށްގެން އާދޭ ފުރުން ޖީ މިނިސްޓަރު އެ ތަނަށް ގެއިގެން ކޮންކަމެއް ހާސިލުވީ؟ ހާސިލުވީ. އެ ވާހަކައާ ދޭތެރޭގައި ވެސް އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ ވިސްނާލަން. އިންވަރުންޓު މިނިސްޓަރަކީ މަޖިލީހުގެ ޖަމާވަރަކީ ތަޢުލީމީ ޤާބިލު ބޭފުޅެއް. އެހެންނަމަވެސް، ނުބައި އޮއިވަރެއްގައި ޖެހިވަޑައިގަތީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ސަރުކާރުގައި ވެސް. މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން އެމަނިކުފާނަށް އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ އޭރުގައި ވަޑައިގެންނެވި އަދި އެންމެ ރަނގަޅަށް ދޫކޮށްލަން މިއަދު އިހުސާސްކުރައްވަން. އަޅުގަނޑުމެން މަޖިލީހު ޖަމާލުގެ،

މިނިސްޓަރު މަލީހު ޖަމީލްގެ ޤާބިލުކަމާ ދޯތްތެރިކަމުގައި އެއްވެސް ޝައްކެއް ނުކުރަން. އެހެންނަމަވެސް، ޙާއިވަރު ތަޖުރިބާގެން މި އުޅެނީ. އެ ޙާއިވަރުކަމުގައި ޖެހުނީމާ ޤާބިލުކަން ވެސް ނާޤާބިލުވެގެން އެ ދަނީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

ހުޅުހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ހުޅުހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޝަރީފް ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ދައުލަތުގެ މިނިސްޓަރަކަށް ކުޑައިމިސްޓާން އިންޓަރނެޓް މިނިސްޓަރު ކިޔައިގެން މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގައި ފާހަގަކޮށްލެއްވުމަކީ އެއީ ކޮންގްރެސްކޮށް ކަމެއް ނޫންކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ފާހަގަކުރެއްވިހެން މި ތަނުގައި މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގައި އެބައޮތް މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނާއި މުޚާތަބުކުރަންވީ ގޮތެއް. ދެން އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން، އެއީ މިންގަނޑެއްގެ ގޮތުގައި ދެކިވަޑައިގަންނަވަންޖެހޭކަން. ކުރީގެ ރައީސަކު، ނުވަތަ ވަޒީރަކުނަމަ، އިހުތިރާމާ އެކުގައި މިތަނުގައި ނަންގަތުން އަޅުގަނޑު ވެސް ވަރަށް ބޮޑަށް އެދެން. ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ނައިފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ކޮމިއުނިކޭޝަން، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ ވަޒީރު، މަލީހް ޖަމީލް ވަރަށް ރަނގަޅު ވަޒީރެއް. އެ މަނިކުފާނުގެ ވަޒީރުކަމުގައި ވިދާޅުވި، ވިދާޅުވި 2008 ވަނަ އަހަރު ފެށިގެން ވަޒީރުންނަކީ ޖީ...

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

މަޑުއްވަރީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް. މަޑުއްވަރީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ނާޒިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު ވަރަށް އުފުލަން ނިޒާމީ ސުވާލީ މައްސަލައެއް ހުށަހަޅަން. އަޅުގަނޑުމެންގެ އަދި ވަޒީރާ ދިމާއަށް ނިސްބަތްކޮށް މި ބުނެގަތީ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ނައިފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު އުފާކުރަމޭ، ކޮމިއުނިކޭޝަން، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ މިނިސްޓަރު އާ މަނިކުފާނުގެ ވާހަކަފުޅުގައި ވިދާޅުވި، އަސްލު އިންޓަނެޓް އަގު ބްރޯޑްބޭންޑް މި އުޖޫރަ މައިގަނޑު އެއް ސަސްތަކޮށް އަލިއަޅުވައިލެއްވި. 2008 ވަނަ އަހަރު ވެރިކަމަށް އެމް.ޑީ.ޕީން އޭރުގައި އައިސްގެން ދިރާގު، ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ އަތުގައި އޮތް ކުންފުންޏެއް؛ ދިރާގުގެ ހިއްސާ އެހެން ބަޔަކަށް ވިއްކާލީމާ ދިރާގު ރައްޔިތުން އަތުން ދިރާގުގެ ހިއްސާގެ ކޮންޓްރޯލް ގެއްލިގެން، ދިރާގު މިއީ އެންމެ ބޮޑު މުއާސަލާތީ ޚިދުމަތްދޭ ކުންފުނި ދިވެހިރާއްޖޭގައި. އެހެންނަމަވެސް، ދިރާގު ރައްޔިތުންގެ އަތުގައި އާދޭ ކޮންޓްރޯލްކުރުމަ ވާތަ ހަމަގައިމު ތަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ފެނުނީ. މި ކޮންޓްރޯލް ބަދަލުކުރަނީ ރަނގަޅު ނިޔަތެއްގައި ރައީސް ސޯލިހުގެ ސަރުކާރުގައި އެއް ކަމަށް ވަނީ. މި ހިއްސާ އަނބުރައިގެނައުމުގެ މަސައްކަތްކުރައްވަމުން ރައީސް ސޯލިހުގެ ސަރުކާރުގެ ރަނގަޅު ނިޔަތް ކަމުގައި ވަނީ. ބަޔާނު އަންނައިރު ކޮންމެ ވަރަކަށް ދިރާގަށް އެއްވެސް ފުރުސަތެއް ކޮށްދިނުމުގެ ވިސްނުން ރައީސް ސޯލިހުގެ ދޭނުލަނީ. ރައްޔިތުންނާ ދެކޮޅަށް ވިސްނުމެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުގެ އިލްތިމާސަކީ ނަގާނެ މި ސަރުކާރުގެ އެއްވެސް ވަޒީރަކު.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޝަހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އިންޓަރނެޓްގެ އަގު ބޮޑުވެގެން އުޅޭ ވާހަކަ ދައްކާއިރުގައި ރައީސް ޔާމީންގެ އެކައުންޓަށް އެހެރީ ނިމިދިޔަ ސަރުކާރުން ޖަމާކޮށްފައި އެއް މިލިއަން ޑޮލަރު. އެ މައްސަލައިގައި އެ އޮޑީ ޖަހުލައި. ސަޢޫދީ މިލިއަން ދިވެހި ރުފިޔާ އެހެރީ، ކުރި ވިޔަފާރިއެއް ނުކުރޭ. ރައްޔިތުންގެ މި ބޭނުން، ރައްޔިތުންގެ ގާތްގައިން ދިރިއުޅުން މިހާވަރު.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ނިންމަވާލަދެއްވާ!

ނައިފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ހަމަ އުފާކުރަނީ ހަމަ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ޓީމްވަރކެއްގެން ހަމަ މިގޭ ބައްޔު ހިއްދަވާފާހިވޭ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މިހާރު ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ނިންމަވަން އަރުވާނަން. މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރާއީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި ތަންގައި އަޅުގަނޑުވެސް އެ ބޭނުންވަން މި ދައްކަވަނީ ކަނބަލުންގެ ކަންތައްތަކުގެ ވާހަކަ. މިފަދަ ކަމެއް، އެކަނި ކަމެއް؛ މި ބޭނުމާ ކަނބަލުންގެ އިއްޒަތް މިތަނުގައި ނަގައިދާއިރު އަޅުގަނޑުމެން މިތާކު މަޖިލީހުން ނުކުމެވޭން އިނގޭތޯ. އެކަމަކު އެ މައްސަލަ ބަލަން އެބަޖެހޭ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު މަޑުން ހިންނަވައިގެންނުވާނެ އެއްވެސް ކަނބަލުންގެ އިއްޒަތް ގެއްލިގެންދާ ކަހަލަ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ކަހަލަ ވަނީނަމަ. ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

<u>ނައިފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިހާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުމެން ސަރުކާރުގެ ވާހަކަދައްކައި، އަޅުގަނޑުމެން ސަރުކާރުން ކޮންޓްރޯލުގައި ހުރި ކަންތައްތަކުގެ ވާހަކަ ދައްކާނަމަ، ވަރަށް އުފާވޭ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ދެންމެގައި އަޅުގަނޑުވެސް ހަނދާންކޮށްދިނީ މި ހުރިހާ ކަމެއްގެ ބައްދު. ރައީސް ޔާމީނަކީ ބައްދު. ރައީސް ޔާމީން މިނިވަންކުރަންވީ. ރައީސް ޔާމީނަށް އެ ކުރާ އަނިޔާ ހުއްޓުވަންވީ. ޖިނާއީ ކޯޓުގައި ރައީސް ޔާމީން މިނިވަންކުރާއިރަކު ރާއްޖޭގައި މިހިރަ މައްސަލަތަކަށް ބަހައްޓާފައި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދޮގުތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެން ސުވާލެއް، ޝައްކެއް ނުކުރަން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ ދެއްވި ފުރުޞަތަށް. ވައްސަލާމް ޢަލައިކުމް ވަރަޙްމަތުﷲ ވަބަރަކާތުހޫ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ. ޕީ.އެން.ސީގެ ފަރާތުން އިބްރާހީމް ފަޞްލު ރަޝީދު ދިވަޑައިގެންފައި އެބައޮތް. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެން އެކަން ކޮންފަރމްކޮށް ނެތް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ޕާޓީގެ ދެ މެންބަރުން މިހާރު ވާހަކަދައްކަވާފައި ވޭ. ޕާޓީއަށް ލިބިވަޑައިގަތީ 6 މިނެޓު 5 ސިކުންތު. އެ 6 މިނެޓު 5 ސިކުންތު ވެސް ބޭނުންކުރައްވާފަ. މިހާރު އެއްވެސް ޕާޓީއަކަށް ދެން މިނެޓެއް ފުރުޞަތެއް ނެތް. އަޅުގަނޑު ޔަގީންކޮށްލާނަން އެމް.ޑީ.ޕީއަށް އިތުރު ވަގުތު ހުރިތޯ؟ (ވަގުތުކޮޅަކަށް ހުއްޓުން) ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިލްޔާސް ލަބީބު، 4 މިނެޓު. (ވަގުތުކޮޅަކަށް ހުއްޓުން) ވަރަށް ބޮޑަށް މާފުކުރައްވާތި! ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިލްޔާސް ލަބީބަށް ލިބިވަޑައިގަންނަވާނީ 4 މިނެޓު 28 ސިކުންތު.

<u>ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިލްޔާސް ލަބީބު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިއަދު ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައަކީ ބޮޑު ގޮތުން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވާ ދީނީ ވާހަކައެއް އެބައޮތް. ފުރަތަމަ ކަމަކަށް ރައްޔިތުންގެ މަޞްލަޙަތު ވަޒީރުންގެ މަޞްލަޙަތު މެންބަރުންގެ މަޞްލަޙަތަށް ދައްކަން އިސްކަން ނުދީ ކަމަކަށް ގާނޫނުއަސާސީގައި މަޞްލަޙަތުގެ މަންފާއަށް ސަލާމަތްކުރުމަށް ރައްޔިތުން މަޖުބޫރުކުރެވޭ، އެކަން ކުރާވާ. އެއީ މަޞްލަޙަތުގެ މަންފާއަށްޓަކައި ކޮންމެ ސަރުކާރަކަށް ދަނޑިވަޅުގައި ވިދާޅުވޭ. އަދި އެ ސަރުކާރަށް ރައްޔިތުން ފުރާމަން

ގަބޫލުކުރެވޭނަސް، ނުކުރެވޭނަސް މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނަށް އެއީ އިތުބާރު ގެއްލޭ މައްސަލައެއް ކަމަށް ދެކެވަޑައިގަންނަވާ ކަމުގައި ވަންޏާ އެކަން ކުރެވޭ. ޤާނޫނުއަސާސީގައި ވަރަށް ސާފުކޮށް އެބަބުނޭ، މި މަޖިލީހުގައި ވަޒީރުންގެ އިތުބާރު ނެގުމުގެ މައްސަލައާ ޝަރުޢީ ނިޒާމުގެ ބެލެއިން މިއަދުގެ ކަމަކަށް ކުރީގެ ތުހުމަތުކުރުމުގެން ސާބިތުކުރެވޭ ގޮތަށް އެކަން ކުރި އުސޫލުން ކުރާ ކަމެއް ނޫން. ޤާނޫނުއަސާސީގައި ވަރަށް ސާފުކޮށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވޯޓުގެ މައްސަލަ އިތުބާރު ނެގުމުގެ ކަންތައްތަކުގައި އަމަލުކުރަންވާ ގޮތް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މަޖިލީހުގައި މި ކުރާ ކަންތައްތައް ސާފުކޮށް އެނގިގެން އަޅުގަނޑުމެން މި ކުރަނީ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އާރް.ޕީގެ 65 ވަނަބަރުން ތާއީދުކޮށް، މިހާރު މި ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައާ ބެހޭ ގޮތުން އިސްލާމިކު ވަޒީރަށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވޭ، ވަޒީރުގެ ފާހަގަކުރެއްވުމުގައި ވިދާޅުވި ކަންތައްތަކުން އަޅުގަނޑަށް ސާފުވި، ވަޒީރު ވިދާޅުވި، ކޮމިއުނިކޭޝަން އޮފިސަރ ގޮތުގައިވެސް (ޕީއާރ)ގެ މަސައްކަތެއް އެއީ. ތިމަންނަގެ މަސައްކަތެއް ނޫން. ދެން ވިދާޅުވި، އިންޓަރނޭޝަނަލްގެ އަޑުއަހާލާ އ ކަންތައްތައް ނުވަނީ، ރައީސް އޮފީހުގެ ޕްރެސް ސެކްރެޓަރީގެ މަސައްކަތް. ދެން ވިދާޅުވި، ބްލޮގަރުން ކަންތައްތައް ކުރައްވަނީ ސޯޝަލް މީޑިއާގައި އިންޓަރނެޓުގެ ކަންތައްތައް ފޮނުވާލުމުގެ މި ކަންކަން އޮޅި ބޮޑު ބްލޮގަރުން ޕްރެސްކަރުގެ މަސައްކަތްތަކާ. ދެން ޕީއާރުކުރުމަށް ވަޒީރުކަމާ؟ ވަޒީރުގެ ބޭނުމުގައި ނުން. އަޅުގަނޑުމެން ހުއްޓުވާ ދެން ވަޒީރު މިނިސްޓްރީއެއް އުފައްދައި ވަޒީރުކަމާ ހަވާލުކުރެއްވި އެހާ ބާރުއަޅާފައިގެ ބޭނުމަކީ. އިތުރަށް އަޅުގަނޑަށް މިއަދުގެ ވަޒީރުއަށް ދިފާއުވާން ދިޔަ ފުރުސަތުގައި ދިފާއުވުމުގެ ތެރެއިން އަޅުގަނޑަށް ސާފުވި، އިތުރަށް ވަޒީރަށް އިމްތިޙާނު ގެއްލުނުކަން. އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެވޭ ގޮތުގައި މި ވޭތުވެދިޔަ ވޭތު މިހާރު ރައްޔިތުގައި ހުސްނުވެގެން ވޭތުވެދިޔައީ ނޫން. މި ވޭތުވުމުގައި ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތްކޮށްދިނުން އެކި ވަގުތުގައި އެހީއީ. އަޅުގަނޑު ދެކެން، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ހަމަގައިމު ވިސްނާވަޑައިގަންނަވާނެ ކަމަށް. އެއީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް އިޚްތިޔާރުން ދީފައިވާ ކަމެއް. ފާރލަމާނީ ނިޒާމު، އެހެންވީމާ، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އެކަން ނިންމަވާނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު މިކަމާ މަސައްކަތްކުރަން ބާރުގެ ސިޔާސީ ނިޒާމު، ޕްރޮކިއުމަންޓް އުސޫލުތަކަށް ދިރާސާކުރޭ. ވަޒީރަކު ވަކިކުރުމަށާ ހަމައަށް ކުރެއްވި ކަމަށް، ވަޒީރު ކޯޑިނޭޓަރު ފިޔަވަޅުއެޅުން ލާޒިމް ސިޔާސަތު ވަކިހާލަތު ވަޒީރު ހުއްޓުވާނެ. ޕްރޮސީސް މިނިސްޓަރ، ފޯރުމުގެ ޕްރޮސީސް މިނިސްޓަރު ވަކިކުރުމަށް ހާލަތުގައި ބައްދަލުވުމުގެ ކަން ކުރެއްވި ގޮތަށް އެބަ. އެކަމަކު ކުރިއަށް ޕްރޮސެސްގެ ރިޕޯޓަކީ އިސްލާމިކުއާ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅައިގެން އަނެއްކާ ކުރަން. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރާ ގޮތް. ފަނޑިޔާރަކު އިތުބާރު ގެއްލުނީމާ ވާދަވެރި ކުރުން ވަޒީރު ސިޔާސީ ކޯޓުގައި ވަޒީރު ނަގާފައި ފުރާފާ ބައްދަލުވުމުގެ ފުރުސަތު ދީގެން ފުރިހަމަ ކުރެވޭ ގޮތް. ސިޔާސީ ވަކިކުރެވޭ ގޮތް ދޭ. ކަމަށްވާނަމަ ނަޒަރިއްޔާ ގެންދަނީ. ޤަވާޢިދުގައި ގެންދަނީ. ހަމަ ކަމާބެހޭ އެބައޮތް ސިޔާސަތެއް ވިސްނާލަން. މިއީ ހުރިހާ އެކި ފިކުރުގެ ކޮންމެ ވަޒީރު. ޝުކުރިއްޔާ.

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ރާއްޖެ ތަރައްޤީކުރަންވެގެން އެމް.ޑީ.ޕީގެ ސިޔާސަތާ އެއްގޮތަށް އެ ކުރައްވާ މަސައްކަތުގައި ކުރައްވަންޖެހޭ ހުރިހާ ކަމެއް އަޅުގަނޑުމެން ކުރާނަން. އެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ވިދާޅުވެފައިވާ، އެކަމުގައި ހުރި ދަތިތައް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އިހުސާސްކުރެވެންޏާ އެކަމަށް މަޑުޖެހިލުމަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ކުރާނަން. އަދި ތަރައްޤީކުރުމަށް ސަރުކާރުގެ، އެމް.ޑީ.ޕީގެ ވިސްނުންތަކެއް އެބައޮތް. ތަރައްޤީކުރުމުގައި ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ކުރާނަން. އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުމީ އަވަށްޖެހޭ ތަންތަނުގައި ބޭނުމީ ވެސް އަޅާނަން. މިފަދަ ރާއްޖޭގެ ބޭނުމީ އެދުމުގެ މަސައްކަތް ސަރުކާރުން ކުރައްވަމުން ގެންދަވާ މާލޭގައި. ގްރޭޓަރ މާލޭގައި. މާލެއާއި، ގުޅިފަޅާއި، ތިލަފުށިގައި. އެ މަސައްކަތް ބޮޑުބަޔަށް ދަނީ. އައްޑޫގައި ބޭނުމީ އެއާ ހިސާބަކަށް ސަރުކާރުން ނިންމަވައިގެން މި ފުޅިން ނިންމަވައިގެން އެކަން ގެންދަނާ ހިސާބަކަށް ދިރުއްމާ އަޅުގަނޑުމަކަށް ވެސް ސާފުވާން. ކޮންމެ އަޅުގަނޑު ވެސް ނިކުމެ އެ ވާހަކަ ދައްކައި، އެކަމާ އުޅޭ، އެކަމުގެ މަސައްކަތުގައި ރަނގަޅަށް އުޅޭނަން. އަޅުގަނޑުމެން މި އުޅެނީ އައްޑޫ ތަރައްޤީކުރަން އެހެން ގޮތަކަށް. އެ މަސައްކަތް ސަރުކާރާއި މި ގުޅިފަޅާއި މި ކަމުދުން ތަރުތީބުގައި ތަފްސީލުކޮށް މި ބޯޓުފުޅުންނަށް އަދި ފުރިމަގުއެގެންނަމަށް. މާގެ މަސައްކަތް ރިޔާސީ އިންތިޚާބައި، މަޖިލިސް އިންތިޚާބައި، ކައުންސިލް އިންތިޚާބައި ގޮސް އާ ކައުންސިލް، އިލެކްޝަންސްކޮމިޝަނާ މި ކައުންސިލް ބޭނުމަށް ރާއްޖެ އަޅުގަނޑުމެން ކާމިޔާބުކުރެވޭނަން. އަދި މި ކައުންސިލް އިންތިޚާބުގައި ގިނަ ގޮނޑިތައް މި ފުޅިން، އެމް.ޑީ.ޕީން ކާމިޔާބުކުރެވޭނަން. އަދި އެ ކާމިޔާބީއާއި މާލޭގެ ވެސް ބޮޑުބަޔަކާއި؛ އަޅުގަނޑު މިދަންނަވަނީ، ވަޒީފާތަކަން ކުރައްވާ ފަދައި އެތައް ތުޅުމަތީގައި ބޮލުގައި އަޅުއްވައިގެން ހުރި މުޅިއަޅާ ބަލިކޮށްލަދީ އަނެއް ހިތްލައްސަފައިއިރު ބޮޑުބަޔަކަށް އިންތިޚާބުކުރައްވާ ވާހަކަ، އަދި އަޅުގަނޑުމެން އައްޑޫގެ ބޮޑުބަޔަކަށް އިލެކްޝަންކޮމިޝަނާ ނިޔާވުމަ ވެސް ހޯދާނަން. އަދި ހުރިހާ ގޮނޑިތައް ވެސް އިލެކްޝަންކޮމިޝަނާ އެމް.ޑީ.ޕީން ކާމިޔާބުކުރާނަން. މި ކާމިޔާބީތަކާއި ރާއްޖޭގެ ތަރައްޤީއަށް ކުރަންޖެހޭ ހުރިހާ މަސައްކަތްތައް އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށްގެންދާނަން. އަދި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ދަންނަވާލަން އާދޭ، ބާރުލުއްވައިދިން ވާހަކަ ދެއްކެވި މެންބަރަށް ޝުކުރު.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެނގޭ ފުރުޞަތު ވިދާޅުވި ވާހަކަތައް ރަޖިސްޓަރުގައި އަޅުގަނޑު ނިމުނީ. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު މި އަރުވަނީ 10 މިނެޓުގެ ފުރުޞަތު. ފުރުޞަތު ވިދާޅުވުމުގެ ފުރުޞަތު. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ކޮމިއުނިކޭޝަން، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ މުޙައްމަދު މަލީހް ޖަމާލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަންނަ ފުރަތަމަ ފަސް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 207 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)އާ ޚިލާފަށް މިއަދު މަޖިލީހުގެ މި ސެޝަން ކުރިއަށްގެންދިޔުމީ އަޅުގަނޑު ހިތާމަކުރަން. އަޅުގަނޑު އެދެން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް އެ ކަމަށް މާފަށް އެދިވަޑައިގަތުން...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު މަޑުކުރައްވާށޭ! އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު މަޑުކޮށްލައްވާށޭ! އަޅުގަނޑު އަމިންޢާންމު އަރިހުންނާއި ކައުންސިލް ޖެނެރަލް އަރިހުން މި މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދާއި، މަޖިލީހުގެ އިންތިޒާމާ ގުޅޭ ގޮތުން ސާފުކުރާނަން. (ވަގުތުކޮޅަކަށް ވަގުފު) އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު ކުރިއަށްގެންދަވާ! އަޅުގަނޑުމެން ނުދެކެން މަޖިލީހުގެ އެއްވުން އިންތިޒާމުގައި ފަސް އަދި އުސޫލެއް ފަސް، ގަވާއިދެއް ފަސް ޚިލާފުވެގެންދާ ކަމަކަށް. ކުރިއަށްގެންދަވާ!

މިނިސްޓަރ އޮފް ކޮމިއުނިކޭޝަން، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ މުޙައްމަދު މަލީޙު ޖަމީލް ވާހަކަދައްކަވަމުން:

އާދެ! އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ވަރަށް ސާފުކޮށް އެބަ ބަޔާންކުރޭ ދެ ގަޑިއިރުގެ ބަހުސްޓާ. މިހާރު 3 ގަޑިއިރާ ކައިރިކުރަނީ. އެހެންވެއްޖެއްޔާ، އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި ދިފާޢުވުމަށް ބާކީ އަޅުގަނޑަށް ލިބެންޖެހޭ ވަގުތު ފަސް އެހަށް އިތުރުވާނެ. އެހެންވީމާ، ކަނޑައެޅިގެން އެ ކާމިޔާ ފަސް އަދި އެ މާއްދާއާ ޚިލާފު ކަމެއްގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑު ދެކެނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ދިވެހި ޤަވްމީ ރައްޔިތުން، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. އަޅުގަނޑު މިއަދު އެދުނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުގައި އަޅުގަނޑު މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހަށް އައިސް ވާހަކަދެއްކުމީ. އަޅުގަނޑު މިތާ މިހިރިޔާ އަޅުގަނޑުގެ ވަޒީރާ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މެދުހެންވޭރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

މެދުހެންވޭރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަލީ ޢާޒިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ތަކީދުން ފުސް މަޖިލީހުން ނުހިނގާނެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދާ ޚިލާފުވާކަން. ޖުމުލަ ދުވަސްއިރު ކަމަށް ވިދާޅުވެފައި އެ ވަނީ އަޅުގަނޑުމެން ބަރުލަމާނާ ވަގުތަށް އިސްތިއުމާލުކޮށް. އެހެންވީމާ، ކަނޑައެޅިގެން މިހާ ހުށަހަޅައިގެން މަޖިލީހާ ކޮމިޓީތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް މި ކަންކަން ހިނގާ ކަމަށް ވިދާޅުވުމުގެ ފުރުސަތެއް ވަޒީރަކަށް ނުލިބުނު. އަދި އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މި ތަނުގައި ގެ ކަނޑައަޅައި ވަޝިނުން. އެހެންވީމާ، ވަޝިނުން މި އާދޭ، ބަޖެޓަކާއި ވާހަކަދެއްކުންވާ އަލިގައި ވަޝިނުން އެނގޭތީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހިތުން ނުބަލާ އެހަރު ސުވާލުއުފެދޭ ކަމަކަށް. އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ކޮމިއުނިކޭޝަން، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ މުޙައްމަދު މަލީޙް ޖަމާލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު ބޭނުން ދެކުނު ބަހައިލަން ކޮބާ ވަގުތު ހިނގައިދިޔަ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ނޫން، އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު. އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރަކަށް އެ ފުރުސަތެއް ނެތް.

މިނިސްޓަރ އޮފް ކޮމިއުނިކޭޝަން، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ މުޙައްމަދު މަލީޙް ޖަމާލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! އަޅުގަނޑު މިއަދު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ، އެއްވެސް ކުށެއް ކޮށްފައިނުވާ ހިނދު، އަދި ކުރަންޖެހޭ އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ނުކުރާ ދުވަސްވަރުގައިވާ ހިނދު، ދުވާ އިލްތިޒާމު ބަދަލުގައި ވީ.ޕީ.އެން ގެސްޓުހުރިން ޕްރޮވައިޑް ޕްރޮވައިޑުކުރުމަށް އަޅުގަނޑާ ކުރިމަތީ ކުރު ސުވާލަކަށް އަޅުގަނޑުގެ އަމިއްލަ ޝަރުޙަކަށް ގެންދަން ގޮތް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ލިބިދޭ ޙައްޤުގެ ބޭނުންކުރުމުން، މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުން މިފަދަ ފުރުސަތެއް...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން އަޙްމަދު ވާހަކަދައްކަވަމުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ސުވާލުކޮށްލަން ބޭނުން، ރާއްޖޭގައި އުފެދިފައި ހުރި ނޫސްމަޖައްލާގެ ވަޒީފާއެއްގައިތޯ މިއަދު ވަޒީރު ހުންނެވީ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ކޮމިއުނިކޭޝަން، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ މުޙައްމަދު މަލީހު ޖަމާލު ވާހަކަދައްކަވަމުން:

އާދެ! އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑަށް ލިބޭ ދިހަ މިނެޓް ނުލިބޭތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު ކުރިއަށްގެންދަވާ! ހުއްޓަވަންވީމާ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނަން. ވަރަންވީމަ ވެސް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނަން. މިހާރު އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު ވަގުތެއްގައި މި ހުންނެވި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގައި. އެ މަޖިލީހުގެ ހިންގަނީ މި ތަނުގެ ގަވާއިދާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުތަކާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީއާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިން. އެގޮތުން އަޅުގަނޑު މި ގެންދަނީ މަޖިލިސް ހިންގަމުން. އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު ވާހަކަދައްކަވަންވީމަ ވެސް، އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު ވާހަކަފުޅުދައްކަވަންވީމަ ވެސް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނަން. މިހާރު އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު ވާހަކަދައްކަވާނީ.

މިނިސްޓަރ އޮފް ކޮމިއުނިކޭޝަން، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ މުޙައްމަދު މަލީހު ޖަމާލު ވާހަކަދައްކަވަމުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ތި ގޮނޑިކޮޅުގައި އިންނަވައި ތިޔާ ހުދުމުހުތާރު ގޮތަކަށް ކަންކަން ކުރައްވާތީ އަޅުގަނޑު ހިތާމަކުރަން. ވަރަށް ބޮޑަށް، ވަރަށް ބޮޑަށް ހިތާމަކުރަން. އާދެ! މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުން މިފަދަ ފިޔަވަޅެއް އަޅުގަނޑާ ދުރު އެޅުމަކީ ކަނޑައެޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ކޮށްފައިން ޖުރުމަކަން އަޅުގަނޑު އެދުން. އަދި ޤާނޫނީ އިޖުރާއަތުން ހުރަސްއަޅާފައިވާ މައްސަލައަކީ، ތަވާއި، މަކަރާއި، އުޅުމަކުން ހިފެން މައްސަލައެއްކަން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން. އެ މައްސަލައިގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ގޮތް ކަނޑައެޅިގެން

ފެންނާން ހުރިއިރު، މި ޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުން އެ ބަޔާން ފުރިޔޭބަލްކަމަށް ބަލާނުލާފައި އަޅުގަނޑު ހިތާމަކުރާ ކަމެއް. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ކަނޑައެޅިގެން ދޫގެ ބުރުޒުން ވާހަކަދައްކައި ހިފެން ގަބޫލެއް މި ޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅައި، މި ޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުން ފާސް، ރިޔާސަތުން ފާސް، ސަޕްލިމެންޓްރީބަޖެޓް ފާސް އެ ފެކްޓްބެސް ފުރިޔޭބަލްކުރުމަކީ އަޅުގަނޑު ދެކެނީ ކަނޑައެޅިގެން ޤާނޫނުއަސާސީއާ މި ޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުން ހިތާވެ...

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

ވިލުފުށީ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ވިލުފުށީ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން ޢަލީ ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއަދު މިހާރު ކޮމިއުނިކޭޝަން މިނިސްޓަރު މަޖިލީހަށް ޖަވާބު ފާހަގަކުރެވޭ އެ ދައުލަތަށް މި މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދާއި، އަދި މި ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް. އަޅުގަނޑު މިހާރު ހުށަހެޅުއްވި ބޮޑު މައްސަލައެއްކަމަށް ބޭނުމުން އަޅުގަނޑު މި ޢިއްޒަތްތެރި މިނިސްޓަރުގެ އިތުބާރު ނެތްކަމުގެ ވޯޓުދޭން އަޅުގަނޑު ބޭނުންވަނީ މި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 130 ވަނަ މާއްދާގައި ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ އަންނަނިވި ސަބަބުތަކާއި ފުރިހަމަވާނެ ކަމަށް ބުނާ މާއްދާގެ 5 ވަނަ ބައި؛ ބޮޑަށް ހަމައެކަނި ހުރި މިހެން ކަމުގައި މިހާރު މި ވަޒީރު ނުވާތީވެ، އެ ފާހަގަ ކުރަނީއެވެ.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މި ނުކުތާގައި ފާހަގަކުރި ގަވާޢިދާ އަޅުގަނޑު އެނބުރިގެންދާނަން. އެހެންވީމާ، އެ އަނބުރާ ނަގައިދެއްވުމަށް އަޅުގަނޑު އަނެއްކާވެސް ޢިއްޒަތްތެރި ވަޒީރަށް ފުރުޞަތު އަރުވަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ކޮމިއުނިކޭޝަން، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ މުޙައްމަދު މަލީޙް ޖަމާލް ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

އާދެ! ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ކަނޑައެޅިގެން ރައްޔިތުންގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 101 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް އަދިވެސް ދާކަން އަޅުގަނޑު ފުރަގަސްކުރަން. އަދި މިގޮތުން ހުށަހަޅުއްވާ މައްސަލައާ ގުޅިގެން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ، މި ޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހަށް އަޅުގަނޑު ޖަވާބުދާރީވާ ސިޓީގެ ޖަވާބު މި ވަގުތު ހަމައެކަނި ވެސް

އަދިވެސް ނުލިބޭކަން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން. ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ގޮންޖައްސަވައި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެޖޯރިޓީ ޕާޓީގެ މަދު މެންބަރުންތަކެއް މިފަދަ އަމަލެއް ކުރިއަށްގެންދަން މަސައްކަތްކޮށްކުރުމަކީ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަން:

ބިލެތްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ބިލެތްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް ވާހަކަދައްކަވަން:

މި މަޖިލީހަށް ގޮންޖައްސަވަން އުޅުއްވާނެ ކަމެއް ނެތް ވަޒީރު. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެން ސަރުކާރަކަށް ގޮންޖައްސަވައި ވާހަކަދައްކަވަން އެއީ މިހާރު ހުށަހެޅިފައި އޮތް މައްސަލައާ ގުޅުންހުރި ކަމެއް ނޫން. ޖަވާބުދާރީވާނީ. އަޅުގަނޑުމެންނާ ޖަވާބުދާރީވާނީއެއް ނޫން. މިއަދު ކޮންމެ ގޮތަކަށް ނިމިގެންދިޔައަސް މަޖިލީހުގެ ޖަމާޢަތުގެ އިތުބާރު ނެތިކުރުމުގެ ވާޖިބު އަޅުގަނޑުމެން ނަގާނަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ތިޔަ ކަމުގައި އެއްވެސް ޝަރުޢެއް ވެސް ނުހުރޭ. އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ކޮމިއުނިކޭޝަން، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ މުޙައްމަދު މަލީހް ޖަމާލް ވާހަކަދައްކަވަން:

އާދެ! އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ ކުޑުކުޑުކޮށްކަން އިސްލާޙުކުރީމާ. އާދެ! އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ، މިފަދަ އަމަލެއް ކުރިއަށް ގެންދަން މަސައްކަތްކޮށްކުރުމަކީ މިކަމުގެ ސަބަބުން ތިން ބާރު ވަކިވެފައިވާ ވެރިކަން ހިންގުމުގެ ނިޒާމަށް ބުރުއަރާނެ ކަމެއް. މިކަމުގެ ސަބަބުން ނުބައި ޖުރިސްޕްރޫޑެންސެއް ގައިމުވެގެންދާނެ ކަމެއްކަން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން. އަޅުގަނޑުގެ ދިރާސާކުރުމުގައި، ބައިނަލްއަޤުވާމީގެ މަޑުކޮށް ތިޔަ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިންސާފު ކުރިއަށް ނުދެން. ބާރު އޮތީ ނުބައްދުން އަނިޔާއަށް ހިތްވަރުދިނުން. ކޮރަޕްޝަނުގެ ގޮތުގައި ރައްޔިތުންނަށް ފެނިގެންނުވި ވަޒަން ނުދެއްކުން. ނިންމާލަމުން ވެސް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާ ހަދައި ނިންމާލުމަކީ ގަވާއިދުތަކާ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަން:

ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިނިސްޓަރަށް ފިޔަވަޅެއިގަންނަވަމުން އެ ދަނީ، މިނިސްޓަރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު، ވާޖިބު، މިތަނުން މިނިސްޓަރާ މެދު ކުރެވޭ ތުހުމަތުން ބަރީއަވުމަށް ދިޔަ ފުރުޞަތެއް. އަޅުގަނޑަކަށް ނުފެނޭ އެ ފުރުޞަތު ކަމަކަށް ބޭނުންކުރައްވަމުން އެ ގެންދަވަނީ. އަޅުގަނޑާ، އަޅުގަނޑު ރިޔާސަތުގެ ސަމާލުކަން ދަންނަވައިލީ. ވަގުތު ގެއްލުވުންދާއިރުގައި މިނިސްޓަރަށް މަޖިލީހުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ކުރައްވާ ތުހުމަތުތަކަށް ބަރީއަވާން މަސައްކަތްކުރައްވާ ތަނެއް ފެނިގެނެއް ނުދޭ. އަޅުގަނޑު ހަމަ ސަމާލުކަމަށް ދަންނަވައިލީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ކޮމިއުނިކޭޝަން، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ މުޙައްމަދު މަލީޙް ޖަމީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެހެންނަމަވެސް، ތަކުރާރުކޮށް އަޅުގަނޑުމެން މި ވާހަކަދައްކަނީ، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ ތަޢުލީމީ ފެންވަރު މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގައި ކަނޑައެޅިގެން އެބަޖެހޭ. އެކަން އަޅުގަނޑުމެން ކުރަން އެބަޖެހޭ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ފެންނަނީ އެ މަސްއަލަ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިގެން އެބަދޭ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ކަނޑައެޅިގެން ވަޒީރުންނަށް، ސަރުކާރަށް ބިރުދައްކަމުންދާ ތަން. ޝިއްދަތާއަށް ބިރުދައްކައި...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިސްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

އިސްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް މި ނެގީ، މިއަދު ވަޒީރު ޖަވާބުދާރީވުމަށް ވަޑައިގެން ހުންނެވިއިރު، އެއިން އެއްވެސް އެއްޗަކަށް ޖަވާބުދާރީނުވެ، ކޮންމެ ސަރުކާރެއް އަންނައިރަށް ގެނެވުމަކީ އޮޅުވާލުމެއް، ވަޒީރުކަން އެދި ފުރުޞަތުދީފައިން މި ބޭފުޅާއަށް ލިބިވަޑައިގަންނަވަންޖެހޭ އެއްޗެހި ސުވާލުކޮށްލަން އަޅުގަނޑު ބޭނުން ކޮންތާ ސަރުކާރެއްގައި.

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ކޮމިއުނިކޭޝަން، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ މުޙައްމަދު މަލީހް ޖަމާލް ވާހަކަފުޅުދައްކަވަމުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދޭ! ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މަދު ގެންބަދުންނެވުމަށް ސަރުކާރުގެ ވަޒީރުންނަށް ކަނޑައެޅިގެން ބިރުދައްކަމުން އެބަދޭ. ޝިކާޔަތަށް ބިރުދައްކައިގެން...

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަފުޅުދައްކަވަމުން:</u>

ހުޅުމާލެ ހުޅަނގު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް. އެހެން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން މަޑުކުރައްވާ! ހުޅުމާލެ ހުޅަނގު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

<u>ހުޅުމާލެ ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން ލަތީފް ވާހަކަފުޅުދައްކަވަމުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެމް.ޑީ.ޕީގެ ސަރުކާރަކީ ނިސްބަތްވާ ސަރުކާރެއްގައި ހުންނަ ވަޒީރަކު ވަޑައިގެން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއެއްގައި މި ރަސްމީ މަޖިލީހުގެ ގެންބަދުންނެވުމަށް ވަޒީރުންނަށް ބިރުދައްކާތީ މިޒާޖުވެރިވާ ކަމަށް ފޮނުއްވަމުން. އަޅުގަނޑު އޭ ސުވާލު ރަސްމީ ފޮނުވަން ބޭނުން އޭ ވަޒީރު. އަދި ވަޒީރު އޭ ހުޅުމާލެ ވަޒީރުކަމުގެ މަޤާމުގައި.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަފުޅުދައްކަވަމުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އިތުރު ސުވާލު ހުށަހެޅި. އަޅުގަނޑު އޭ ސުވާލު އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު އަރިހުން އަހާނަން. ކޮބައިތޯ ތަކުރާރުވަނީ؟

<u>މިނިސްޓަރ އޮފް ކޮމިއުނިކޭޝަން، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ މުޙައްމަދު މަލީހް ޖަމާލް ވާހަކަފުޅުދައްކަވަމުން:</u>

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިގެން އެބަދޭ، ތަކުރާރުކޮށް ސަރުކާރުގެ އެކިއެކި ވަޒީރުންނަށް އެ ބޭފުޅުންގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމަށް ހުރަސްއަޅުއްވައި ބުރަދަށްކަމުންދާ ތަން. އާދޭ ތަފާސްހިސާބަށް ފެންނާނެ އެ ކޮމީ، ޝިކާޔަތަކަށް މަޖުބޫރުކުރެވި އިސްތިއުފާދޭން. މި ވަގުތު ފެނޭ ސަރުކާރުގެ އެންމެ ތަނަވަސް ޕްރެޒިޑެންޓުކަމުގައި، ރައީސް އިބްރާހީމް މުހައްމަދު ސޯލިހް އެންމެ ވަފާތެރި އެއް ވަޒީރުންގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު؛ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު ކޮންމެހެންތޯ ފެންނަން، ކޮންމެހެންތޯ ފެންނަން ކޮމީ ޝިކާޔަތް ބުރަދަސްކައިގެން ސިފައާ؛ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު އެބަ ވިދާޅުވޭ ފެންނަން އެ ކޮމީއޭ. އެހެންވީމާ، ކޮންމެހެންތޯ ފެންނަން ކޮމީ ސާފުކޮށްދެއްވުން އެދެން؟

މިނިސްޓަރ އޮފް ކޮމިއުނިކޭޝަން، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ މުޙައްމަދު މަލީޙް ޖަމީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ވަކި ތަފްޞީލެއް އެހެން ކުރިއަށްދާ ކަމަށް ވަރަށް އެހެން އެއްބާރުލުންދޭނަން ތައްޔާރަށް އަޅުގަނޑު މިހިރީ. އަޅުގަނޑަށް ލިބިފައިވާ 10 މިނެޓް ކަމަށް ވާތީ އާދޭ ތަފުސީލަކަށް މި ވަގުތު އަޅުގަނޑު ދެކޮޅުވެގެން ދާކަށް ވަގުތެއް ނެތް. ވަގުތު ހޯދިއްޔާ އަޅުގަނޑު އާދޭ ތަފުސީލު ފުރުސަތު ހަމަކޮށްދީފާނަން އިނގޭތޯ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ކުރިއަށްދާނީތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ކޮމިއުނިކޭޝަން، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ މުޙައްމަދު މަލީޙް ޖަމީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! މިހާރު އަޅުގަނޑު ވިދާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ދަންނަވާލަން ބޭނުންވޭ، އަދި ނިންމާލުމުން ފެށޭ ދަންނަވާލަން ބޭނުންވޭ، ހަދައި ނިންމާފައިވާ ގަވާއިދުތަކެއް ނަހަދާ ކަމަށް ބުނެ ކަނޑައެޅިގެން ބުރުޒާން ދެގޮތަކަށް ހަދައި، މަޝްވަރާ ގެންދާނަން...

ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ގަލޮޅު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މީކާއިލް އަޙްމަދު ނަސީމް ވާހަކަދައްކަވަމުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ވަޒީރުގެ ވާހަކަފުޅުގައި ތަކުރާރުކޮށް މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނަށް އަމާޒުކޮށް އިތުރުފުޅުކޮށްދެއްވުން ގެންދަވާތީ އަޅުގަނޑު ސަމާލުކަމަށް ގެންނަން، އެ ވިދާޅުވާ ގަވާއިދުތަކެއް ހެއްދެވީ ކޮން ބާރެއްގައިތޯ ސަމާލުކަންދެއްވުން ވަރަށް ބޮޑަށް އެދެން. އަދި އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލުތަކަށް ފުރަގަސްދީ، މި މަޖިލީހުން ފާސްކުރި ގަރާރުތަކުގައި އެ ބުނާ ރިޢާޔަތް މި މަޖިލީހަށް ހަމަހަމަކޮށް ކަނޑައެޅިފައި ހުރިތޯ ނުފެނޭތީ ވާހަކައަށް މިނިސްޓަރު ޖަވާބުދެއްވުން އެދެން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަމުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާ ބަލައިގަންނަން. އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު، ވަޒީރުގެ ޒާތުގައި ހުށަހަޅައި، ދިފާޢީ ރައްކާތެރިކަމުގެ މަޖިލީހުގެ ޤަރާރުތަކާ ހަވާލާދީ ވާހަކަފުޅު ދައްކަވާ ނުކުތާތައް ބޭނުމަކަށް މަޖިލީހުގެ ދިމާލަށް ނުދެއްވުން. އަދި ދިމާލަށް ނުދިޔުން އެކަން ސާފުކޮށްދެއްވުން، ދައުލަތުގެ ޒިންމާދާރީގެ ތެރެއިން ވެސް ޖަވާބު. އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ޑިފެންސް، މާރިޔާ އަޙްމަދު ދީދީ ބިލުތަކާ ގުޅޭ ޖަވާބު ވާހަކަދައްކަވަމުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ހަމަ ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު ހަމަ ވަރަށް ބޮޑަށް އެދެން އެކަން އެޑްރެސް ކުރައްވަންޏާ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ވެސް ކޮށްދޭން ކަމަށް ކޮމިޓީއާ ގެނެސްދޭ ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ޖެހިއްޖެނަމަ. އަޅުގަނޑު މި ދަށުން ވާހަކަދެއްކީ، ގަވާއިދުތަކުގެ ހަރުގައި، ސިފަކުރި ހުރި ގަވާއިދުތަކާއި ވާހަކަ، އަޅުގަނޑު ހަދަން ޖެހޭ ގަވާއިދުތަކުގެ ނޫން. އެހެންނަމަވެސް، ހަދައި ސިފަކުރި ހުރި ގަވާއިދުތަކާއި ވާހަކަ، އަޅުގަނޑު މިއަދު މި ބަހާ ނުހަމަޖެހުމަށް މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ ތެރެއިން ބަދަލުގެނައުމަށް ބަހައި ވެސް މި ބަޔާން ކުރަމުން ގެނައީ ކޮށް ފާސްކޮށްދިނުމަށް އެދެވެ. އެގޮތަށް އެ ނުވަތަ އަޅުގަނޑުގެ ނަމުގައި ނޫން. އެކަމަކު އެ ބިލު ކަމަށްވާތީ ބާރުމަދު ދެކިއްޖެ. އެކަން ފާސްކުރުމަށް އަޅުގަނޑު އެދެމުން ގެންދަވާ ކަމަށް ބޭނުންފުޅެއްވެސް މިއަދު މިހާރު އުޅުމުގެ ނަމޫނާ ގެނެސްދިނުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަޢުލޫމާތު ސަލާމަތީ ބާރުތަކެއް ހޯދަން ޖެހޭ ކަމެއް މިހާރު އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ އަޅުގަނޑުމެން އާ ބަލާ ސަރުކާރަށް ދެއްވިން ގުޅުއްވާތީ! ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް، ދަރަޖައަށް، އިސްލާމީ ދީނުގެ

އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ ކަމަށް މިއަދު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ސާބިތުކޮށްދެއްވާނެ. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ
އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި، ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު. އާދެ! ނައިފަރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ
ނިޒާމީ މައްސަލައެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ނައިފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝިޔާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ހަމަ އިންސާނިއްޔަތަށް ޓަކައި އެމް.ޑީ.ޕީ ސަރުކާރު ގެނައުމަށް ޓަކައި އަޅުގަނޑެމެން
އެނގޭ؛ އަޅުގަނޑު ތާއީދެއް ނުކުރަން މިނިސްޓަރަކަށް. އަޅުގަނޑުގެ ތާއީދެއް ނުވެސް ނަމަ މިނިސްޓަރަކަށް.
އެހެންނަމަވެސް، އިންސާނިއްޔަތަށް ޓަކައި ވެސް ދަންނަވާލަންޖެހޭ. އެމް.ޑީ.ޕީ ސަރުކާރު ގެނައުމަށް ޓަކައި އެންމެ
ބުރަކޮށް އުޅުއްވި އެއް ބޭފުޅަކީ ޖެންޑަރއް ނުދީ ކަމިޔާބީ އަޅުގަނޑު ބޭނުން ފެންވަރުއް އަރުވަން ގޮތުއް ޝުކުރު
ބަލައިލަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި؛ ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. (ވަގުތުކޮޅަކަށް ހަޅު)
ޝުކުރިއްޔާ. ޝުކުރިއްޔާ. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން.
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން
ކަންބޮޑުވުންތައްވާ! އިޖުރާއަތުކުރުއްވިއްޔާ، މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު ހައިބަތު އަޅުގަނޑު މި
މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތުގައި އިންނާ ދުވަހަކު ހިފަހައްޓައިދޭނަން. އެކަމަށް ޓަކައި އަޅުގަނޑު ކުރަންޖެހުނު ހުރިހާ ކަމެއް
އަޅުގަނޑު ކުރާނަން. އަޅުގަނޑު ހިނގަންޖެހުނު ހުރިހާ މަގެއްގައި އިޖުރާއަތުކުރުއްވިއްޔާ އަޅުގަނޑު އެކަމަށް ޓަކައި
ހިނގާނަން. އާންމު ޤަވާއިދުން ކަނޑައަޅާފައިވާ 2 ގަޑިއިރުގެ ބަހުސް މި ނިމުނީ. ވަޒީރަށް 30 މިނެޓުގެ ފުރުސަތު
އެރުވުން. އަދި ޤާނޫނަކަށް ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ފުރުސަތު އެރުވުން. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ވޯޓަށް އަރާ ގަޑީގައި؛
އެއީ 1 ޖަހާއިރު، ވޯޓަށް އެހުން އޮންނާނީ. އެ ގަޑީގައި ވަޒީރުގެ އިތުބާރު އޮތުމާ، ނެތުމާ ބެލުމުގެ ވޯޓަށް އަރާނެ.
މިއަދު އެބައޮތް އަދި އިތުރު ބައިގަޑިއިރު. އެޖެންޑާގައި މަސައްކަތް ވެސް އެބަހުރި މެންބަރާ ދާދު. އެހެންނަމަވެސް،

އަޑުގަނޑު ގަސްތުކުރަނީ މެންދުރަށްފަހު 1 ޖަހާއިރު ދޮށް އަޑުގަނޑުމެން އެނބުރި ބައްދަލުވުމަށް. އެއީ ވޯޓުގެ ގަޑިގައި. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

{ހުސްވަގުތުކޮޅު: 12:02 އިން 13:00 އަށް}

(ރިޔާސަތުގައި އިންނެވީ: މަޖިލީހުގެ ރައީސް، ރައީސް މުޙައްމަދު ނަޝީދު)

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرحمن الرحيم. އައްސަލާމް ޢަލައިކުމް. އަޑުގަނޑު ވޯޓަށް އަހަން ގަސްތުކުރަނީ 1:30 ގައި 1:45އާ ދެމެދުގައި.

6. ކޮމިޓީތަކުން ހުށަހަޅާ ކަންކަން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެޖެންޑާ އައިޓަމް 6 އަށް އަޑުގަނޑު އެނބުރޭނަން. އެއީ ކޮމިޓީތަކުން ހުށަހަޅާ ކަންކަން.

6.1- ގާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 (ޓެކްސް ނެގުމާ ބެހޭ ގާނޫނު)ގެ 56 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލަށް މެންބަރަކު އައްޔަންކުރެއްވުމަށް ޓަކައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މައްސަލަ، ޖުޑީޝިއަރީ ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓު. މި ރިޕޯޓް މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުއްވުމަށްޓަކައި ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު، މާފަންނު އުތުރު ދާއިރާގެ އިމްތިޔާޒް ފަހުމީ. މާފަންނު އުތުރު ދާއިރާގެ އިމްތިޔާޒް ފަހުމީ.

މާފަންނު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިމްތިޔާޒް ފަހުމީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ގާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 (ޓެކްސް ނެގުމާ ބެހޭ ގާނޫނު)ގެ 56 ވަނަ މާއްދާގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލްގެ މެންބަރުކަމަށް މީހަކު އައްޔަންކުރުމަށް ޓަކައި އެ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، އާންމުކޮށް އިޢުލާންކުރުމުން އެކަމަށް އިޖާބަދީފައިވަނީ 4 ބޭފުޅުން ކަމަށް ވާތީ، އެ މަގާމަށް އައްޔަންކުރެއްވުމަށް ޓަކައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރުހުން ހޯއްދެވުމަށް އެ 4 ބޭފުޅުންގެ ނަންފުޅު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ފޮނުއްވާފައިވޭ. ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލް އެކުލެވިގެންވަނީ ޖުމްލަ 5 މެންބަރުންގެ މައްޗަށް. އަދި އޭގެތެރެއިން މަދުވެގެން 2 މެންބަރުންނަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ގާނޫނީ ދާއިރާގައި

މަސައްކަތްކުރެވޭ އުސޫލު މަދުވެގެން 3 އަހަރުދުވަހުގެ ތަޖުރިބާ ލިބިފައިވާ ނުވަތަ ގާނޫނީ ދާއިރާއިން މަތީ ތަޢުލީމު ހާސިލުކޮށްފައިވާ މުސްތަޤިއްލު ކަމުގައި ވާނުވާނެ ކަމަށް ޤާނޫނު ނަމްބަރު ބައްޔިތީ ގާނޫނުގެ 56 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ. އެގޮތުން، ޤާނޫނު އެޕީލް ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ މެމްބަރު ހުށަހަޅައިފައިވާ މަޤާމަށް، އެ މަޤާމަށް އައްޔަންކުރައްވާފައިވާ އަލްއުސްތާޛާ ފާތިމަތު ޝިނާޒާ އިއްބްރާހީމް، ގ. ގޮޅި، އިސްތިއުފާދެއްވާ ގޮތުގެން ހުސްވެފައިވާ ގޮނޑި ދާއިރާގެ މެންބަރުކަމުގެ މަގާމު. މިގޮތުން، ޤާނޫނު އެޕީލް ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް މެންބަރުން އައްޔަންކުރުމަށް ބޭނުމި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރުހުން ހޯއްދަވަން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މަސައްކަތު ދިރާސާކުރުމަށް ބޭނުމި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ދާއިރީ ކޮމިޓީ ރިޕޯޓު ފޮނުއްވާފައިވާ ދުވަސް 8 ފެބްރުއަރީ 2021 ގައި ބޭއްވި މި ކޮމިޓީގެ 2 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި، ގާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 (ޤާނޫނީ ސްނުދާ ބާރު އިދާރީ ގާނޫނު)ގެ 56ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރާއި، 2 ވަނަ ނަންބަރާއި، އަދި މާއްދާގެ (ށ) ގައި އެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ މެންބަރުންގެ ކިބައިގައި ފުރިހަމަވާންޖެހޭ ޝަރުތުތަކާ ބައްލަވަންކަމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ނަން ފުރުއްވާފައިވާ ބޭފުޅުންގެ ކިބައިގައި ފުރިހަމަވެތޯ ބެލުމަށް ކޮމިޓީން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 201 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، 3 ދުވަހުގެ ފުރުޞަތު ދިނުމަށް ފުރަޖެހި އާންމުކޮށް އިޢުލާންކުރުން. މިގޮތުން އެ ބޭފުޅުންގެ ކިބައިގައި ބޭއްސާ ބާރު އިދާރީ ގާނޫނުގެ 56 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރާއި، އެ މާއްދާގެ (ށ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަވޭތޯ ބެލުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ މުއައްސަސާތަކުން ލިޔުން މަޢުލޫމާތު ސާފުކުރުމަށް ފޮނުވާ ކޮމިޓީ ނިންމައި، އެ މައުލޫމާތު ސާފުކޮށްފައިވާނެ. އެއަށްފަހު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 201 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، އެ މަޤާމަށް ކުރިމަތިލައްވާފައިވާ ބޭފުޅުންނާ ދުށު އެންމެންގެ ޝަކުވާއެއްވާ ބަލައި ކޮމިޓީން ރިޕޯޓު ނިންމި. އެގޮތުން ކުރި އިޢުލާނުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުން އެ 4 ބޭފުޅުންނާ ގުޅޭ ގޮތުން ފަރާތްތަކުގެ އަރިހުން ޝަކުވާއެއް ހުށަހެޅިފައެއް ނުވޭ. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ނަން ފުރުއްވާފައިވާ 4 ބޭފުޅުންގެ ކިބައިގައި އެ މަޤާމުގެ ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަވޭތޯ ބެލުމަށް ކޮމިޓީން އިސްނެލި މައުލޫމާތު ސާފުކޮށްފައިވާ ފޮނުވި ސިޓީތަކުގެ ޖަވާބުގައި އެ މައުލޫމާތު ސާފުކުރާ މުއައްސަސާތަކާއި، އެ ބޭފުޅުންގެ ވަނަވަރު ބެލުމަށްފަހު، ގާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 (ޤާނޫނީ ސްނުދާ ބާރު އިދާރީ ގާނޫނު)ގެ 56 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރާއި، އެ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުތުތައް އެ ބޭފުޅުންގެ ކިބައިގައި ފުރިހަމަވާކަން ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުމުގައި ދިރާސާ ފުރުޞަތު އައްޔަންކުރުމަށް، އެ ބޭފުޅުންނާ އިންޓަރވިއުކުރުން. އަދި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 201 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، އިންޓަރވިއުކުރެވޭ ފަރާތުގެ ޝަޚްޞިއްޔަތު، ސިޔާސީ ފިކުރުތަކާއި، ޤާބިލުކަން ފަދަ ކަންކަން އިތުރަށް ކޮމިޓީން ދެނެގަތުމަށް ބޭނުންވާ ފަރާތްތަކުން މައުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ފަހުގެ އާންމުކޮށް ފަރާތްތަކަށް ފުރުޞަތު ދިނުމަށް

އެންގިފައިވާނެ. އަދި އެ ބޭފުޅުންނާ އިންޓަރވިއުކުރުމަށް ބާއްވާ ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުމަކީ، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 201 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން، މީޑިއާގެ ވަސީލަތްތަކުން ބްރޯޑްކާސްޓްކޮށް ވަގުތުން ދައްކަން ޖެހޭނެ ހުށަހެޅިގެންވާ ބައްދަލުވުމެކެވެ. ގާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 (ޓެކްސްއާބެހޭ އިދާރީ ގާނޫނު)ގެ 54 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އުފައްދާފައިވާ ބޯޑުގެ އެދިވް ޗެއަރޕާސަންގެ މެންބަރު އައްޔަންކުރުމަށް ޖަލްސާގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ނަންފުޅު ފޮނުއްވާފައިވާ 4 ބޭފުޅުންނާ ކޮމިޓީން ވަކިވަކިން އިންޓަރވިއުކުރުމަށްފަހުގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 201 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތީން އެބޭފުޅުން އައްޔަންކުރުމަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ރުހުން ދިނުމަށް ފުރުޞަތު ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންގެ ތެރޭގައި ވޯޓު ނަގާފައިވާނެ. އެގޮތުން 16 ފެބްރުއަރީ 2021 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވި މި ކޮމިޓީގެ ފަސްވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި ކޮމިޓީން އިންޓަރވިއުކުރި ކޮންމެ ބޭފުޅެއްގެ ނަން ވަކިވަކިން ވޯޓަށް އެހުމުން، ކޮމިޓީން ހާޒިރުވެ ތިބި މެމްބަރުންގެ ގިނަ ބައިކުޅަ ދެބައިގެ ވޯޓު ލިބި، ކޮމިޓީގެ އަޣުލަބިއްޔަތުން ބޯޑުގެ އެދިވް ޗެއަރޕާސަންގެ މަގާމަށް ރުހުން ދީފައިވާ ގޮތުގެ މަތީން ކޮމިޓީން އިންޓަރވިއުކުރި ފުރުޞަތު ދީފައިވާ ޝަރީފާ ނަސީމް، މ. ރަންވަލު. ބޯޑުގެ އެދިވް ޗެއަރޕާސަންގެ އިންޓަރވިއުކުރުމަށް ކޮމިޓީން އެދިވް ޗެއަރޕާސަންގެ ހުސްވެފައިވާ ނަންބަރުކޮށްފައިވާ ބޭއްވި ޖަލްސާގައި ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުމުގައި ބޯޑުގެ ފުރުޞަތު މެންބަރަކު ކަމުގައި މި ރިޕޯޓް ހުށަހަޅާފައިވާނެ. މިގޮތަށް، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ (ށ)ގައިވާ ގޮތުގެ ކަމުން، މި ކޮމިޓީން ނިންމާފައިވާ ގޮތުގެ މައްޗަށް ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކޮށްފައި، ބޯޑުގެ އެދިވް ޗެއަރޕާސަންގެ ހުސްވެފައިވާ ގޮނޑިއަށް ބޯޑުގެ ޗެއަރޕާސަނުގެ މަގާމަށް ޝަރީފާ ނަސީމް، މ. ރަންވަލު ގެ ނަން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅައި ވޯޓަށް އެހުމަށް ރައްޔިތުންގެ ގަވާއިދުގެ 201 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން މި ރިޕޯޓް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅަމެވެ. މިމައްސަލަ ދިރާސާކުރުމުގައި ބައްދަލުވުމުގެ ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން ހާޒިރުވެވަޑައިގެންނެވި ގޮތް މި ރިޕޯޓާ ގުޅުވާލެވިފައިވާ ޖަދުވަލުގައި ހުށަހަޅާފައިވާނެއެވެ. ކޮމިޓީގެ ހުރިހާ އިޖުތިމާޢީ މެންބަރުންނާއި، އަދި އިތުރު ޒާތީ މަޢުލޫމާތުތަކާއި ހުރިހާ ބޭފުޅުންނަށް ވަކިން ބޭނުން ސެކްރެޓޭރިއޭޓް ދީފައިވާ ބައްދަލުވުންތަކަށް. ސެކްރެޓޭރިއޭޓް ޕާލިމެންޓަރީ ރަޖިސްޓަރީ.

<u>ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކުރީ:</u>

ސެކްރެޓޭރިއޭޓް އޮފް ދަ ޕާލިމެންޓް. އެގްޒެކެޓިވް މި ރިޕޯޓު ބައްދަލުވުމުގެ ދުރުނިޒާމު. ރިޕޯޓް ބައްދަލުވުމުގެ ޕާލިމެންޓް ކޮމިޓީ ސެކްރެޓޭރިއޭޓް ބައިގަޔާ. ސެކްރެޓޭރިއޭޓް އޮފް ދަ ޕާލިމެންޓް ކޮމިޓީ.

އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ރިޕޯޓާ ގުޅޭ ގޮތުން ބަހުސްކުރައްވަން އެދިވަޑައިގެންފައިނުވާތީވެ އަޅުގަނޑު މި އެނބުރެނީ އެޖެންޑާ އައިޓަމް 6.2 އަށް.

{6.2}- ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 107 ވަނަ މާއްދާއި، 116 ވަނަ މާއްދާއި، 119 ވަނަ މާއްދާ އިސްލާހުކުރުމަށް އާންމު ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓް. މި ރިޕޯޓް މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވައިދެއްވާނީ ކޮމިޓީގެ މުގައްރިރު، ހުޅުހެންވޭރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙަސަން ލަތީފް. ޙަސަން ލަތީފް.

ހުޅުހެންވޭރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން ލަތީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި ރިޕޯޓަކީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 107 ވަނަ މާއްދާއި، 116 ވަނަ މާއްދާ އާއި އަދި 119 ވަނަ މާއްދާ އިސްލާހުކުރުމަށް ކޮމިޓީއިން ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ 107ވަނަ މާއްދާއަކީ، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީތައް ކަނޑައަޅާފައިވާ މާއްދާ. 116 ވަނަ މާއްދާއަކީ، ޤައުމީ ސަލާމަތާއި ދިފާޢީ ޚިދުމަތްތަކުގެ ކޮމިޓީގެ އިޚްތިޞާޞް ނުވަތަ ފަންކްޝަން ކަނޑައަޅާފައި އޮތް މާއްދާ. 119 ވަނަ މާއްދާއަކީ ސަލާމަތީ ޚިދުމަތްތަކާ ބެހޭ ކޮމިޓީގެ އިޚްތިޞާޞް ކަނޑައަޅާފައި އޮތް މާއްދާ. މި ތިން މާއްދާ ބަދަލުކުރުމަށް، އިސްލާހުކުރުމަށް ކޮމިޓީގައި މަޝްވަރާކުރުމަށްފަހު ކޮމިޓީއަށް ފެންނަ ގޮތް މި ރިޕޯޓުގައި އެކުލަވާލާފައި މި އޮތީ. ކޮމިޓީން ފާސްކޮށްފައި މި ވަނީ، 107 ވަނަ މާއްދާގައި ޤައުމީ ސަލާމަތާއި ދިފާޢީ ޚިދުމަތުގެ ކޮމިޓީގެ ނަން ބަދަލުކުރަންޖެހޭ ކަމުން 116 ވަނަ މާއްދާއާއި 119 ވަނަ މާއްދާއަށް، އެ ދެ މާއްދާއަށް ގެނަސް އިސްލާހުގެ ސަބަބުން. އެގޮތުން، ޤައުމީ ސަލާމަތާއި ދިފާޢީ ޚިދުމަތުގެ ކޮމިޓީގެ ނަން ދެން ބަދަލުވެގެންދާނީ ދިފާޢީ ޚިދުމަތްތަކުގެ ކޮމިޓީއަށްކަން. 116 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެ ވަނީ، ޤައުމީ ސަލާމަތާއި ދިފާޢީ ޚިދުމަތްތަކުގެ އިޚްތިޞާޞް ކަމަށް ވާތީ، އެހެންކަމުން ޤައުމީ ސަލާމަތާ ބެހޭ ބައި؛ ޤައުމީ ސަލާމަތާ ދިފާޢީ ޚިދުމަތުގެ އެ ކޮމިޓީއިން ބަލަންޖެހޭ ބެލުންތައް 119 ވަނަ މާއްދާއިވާ ސަލާމަތީ ޚިދުމަތްތަކާ ބެހޭ ކޮމިޓީއަށް ބަދަލުކުރުމަށް ކޮމިޓީން ނިންމާފައި މި ވަނީ. އޭގެ ސަބަބު ވެސް އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލާނަން. އިނގިރޭސިބަހުންނަމަ، ދެ ކޮމިޓީގެ ކޮމިޓީއެއްކަން އޭގައި އެއް މަސައްކަތާއި ހުރަސް ހަމަޖެހިފައި ވާ ދެ ކޮމިޓީއެއް މި ދެ ކޮމިޓީއަކީ އޭގެ މަސައްކަތުގެ އެއްބައި. ސަލާމަތީ ޚިދުމަތްތަކާ ބެހޭ ކޮމިޓީގެ ފަންކްޝަންގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ކަމެއް އެއީ، މޯލްޑިވްސް ނޭޝަނަލް ޑިފެންސް ފޯސްގެ އޮވަރސައިޓް ބެލެހެއްޓުން. އަދި ހަމަ އެހެންމެ މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ އޮވަރސައިޓް ބެލެހެއްޓުން. އެހެންނަމަވެސް، އެ ދެ މުއައްސަސާގެ ބެލެނިވެރި ދެ މިނިސްޓްރީ، އެއީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ޑިފެންސްއާއި މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާޒް، އެ ދެ މިނިސްޓްރީގެ ފަންކްޝަން މި އޮންނަނީ ތަފާތުކޮށް. އެހެންވީމާ، ވަރަށް ގިނަ ދަތިތަކެއް ދިމާވޭ، ދެ ކޮމިޓީން ފުރިހަމަ މަސައްކަތްކޮށްދިނުމަށް މި އުސޫލު.

އެހެންކަމުން، އެންމެ އެދެވޭ ގޮތަކީ އެއްވެސް ކޮމިޓީއަކަށް އޭގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާ ތިން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިގެން މި ދަރަނި ނުވަތަ ފެނިގެންގޮސްފައި މި ވަނީ. އެހެންކަމުން، ކޮމިޓީން ހުށަހަޅާފައި މި ވަނީ، ސަރުކާރުތަކާ ޚިދުމަތްތަކާ ބެހޭ ކޮމިޓީއަށް ދެއްކި ސަރުކާރުތަކާއި ހެޔޮ ދުވަސްތަކުގެ ކޮމިޓީގައި ހިމެނޭ ދެއްކި ސަރުކާރުތަކާ ބެހޭ މަސައްކަތް، އެ ދެންނެވި ސަރުކާރުގެ ޚިދުމަތްތަކާ ބެހޭ ކޮމިޓީއަށް ބަދަލުކުރުމަށް. އެކަމަކު އެހެން ކޮމިޓީތަކާ، ތާއީދު؛ މާފުކުރައްވާ! ސަރުކާރުގެ ޚިދުމަތްތަކާ ބެހޭ ކޮމިޓީއަކީ ޕާލަމެންޓަރީ ސިސްޓަމުގައިވާ ކޮމިޓީއެއް. އެ ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތަކީ އަދި އެ ކޮމިޓީގެ އެކުލެވިގެންވާނެ ގޮތް ވެސް ކަނޑައެޅިގެންވަނީ ޕާލަމެންޓަރީ ސިސްޓަމްގައި. އެހެންވީމާ، މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުން އެ ކޮމިޓީއަކަށް ބަދަލެއް ގެނައުމަކީ ކުރެވިދާނެ ކަމެއް ކަމަކަށް ކޮމިޓީއަކަށް ނުފެނޭ. މިގޮތުން ރިޕޯޓު ނިންމުމުގެ ކުރިން އެންމެ ބޮޑު ރިޕޯޓު ނިޔާމާ ކަމަށް އެއްވެސްމެން ގަވާއިދުން އުފައްދާ ކޮމިޓީއެއް ކަމުގައި ވިޔަސް އެއްވެސްމެންބަރުން ކޮމިޓީން ދިރާސާކުރިން. އެއްވެސްމެންބަރަކު ފާހަގަކުރައްވާފައި، އުފެދިލާގައި ވެސް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޓީއެއް އުފައްދަވާ. އެއީ މަޖިލީހުގެ ރައީސް! ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޓީއެއް އުފައްދަވާ. އެ ކޮމިޓީން ބަލަހައްޓާ ކަންތައްތަކުގެ ތެރޭގައި އުފައްދަވާ، ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނާއި ޕާލަމެންޓަރީ އެކަނި ޖުޑީޝަލް ސަރވިސަސް ކޮމިޓީއެއް ކަމަށް ވެސް ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް އެއްވެސް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޓީގައި. އެއީ ޖަލްސާގައި ފަރާތްތަކާ 241 ކޮމިޓީ މިހާރު ސަރުކާރުގެ ޚިދުމަތްތަކާ ބެހޭ ކޮމިޓީ. ދެން އޭގެ ތެރެއިން ސަރުކާރުގެ ބަޔަކާ ވެސް ބަލަހައްޓަނީ އުފެދިފައިވާ ކުރިއަށްގެން ކޮމިޓީގައި. ޖަލްސާގައި ހަމަ، އެއީ ސަރުކާރުގެ ޚިދުމަތްތަކާ ބެހޭ ކޮމިޓީ. އެހެންވީމާ، މި ދެ ކޮމިޓީގެ ދިރާސާކުރިން ފުރުޞަތު އޭގެ ސަރަޙައްދުން ކުރިއަށްގެން ގެންދެވޭ ކޮމިޓީއަކަށް އޭގެ ފުރަތަމަ ސަރުކާރުތަކާ ނުކުރެވޭ މި ބަދަލު ގެނައުމަކީ ދިމާވެދާނެ ބަދަލު ކޮމިޓީގައި އެއްވެސްމެން ޕާލަމެންޓަރީ ސިސްޓަމް މި ވަނީ މި ރިޕޯޓުގައި ފާހަގަކޮށްލާފައި ހުރި ކަންކަމަކީ. ރިޕޯޓު ކޮމިޓީގައި މަޝްވަރާކުރުމުން ކޮމިޓީގެ އެއްބަސްވުން ވަނީ ޕާލަމެންޓަރީ ގޮތުގައި ބަލާ ރިޕޯޓު ކޮމިޓީން ބަލައިގަތުމަށް. އެއްބަސްވުމާ މި ރިޕޯޓު މި ކޮމިޓީން ފާސްކޮށްފައިވާ. ވޯޓަށް ދެވޭނީ ޝުކުރިއްޔާ އިޤްތިސާދީ ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީ. އެއްބަސްވެ މި ރިޕޯޓުގެ ބަހުސްގެ ވަގުތުގެ ފުރުސަތު ހުޅުވައިލާނަން.

(ވަގުތުކޮޅަކަށް ޖަލްސާ ހުއްޓުމަށް ފަހު ޖަލްސާގެ ދެވަނަ ބައި ފަށައިފި.)

ޖަލްސާ ދެވަނަ ބައިގެ ކޮމިޓީ ރިޕޯޓުގެ ބަހުސް ފެށުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 107 ވަނަ މާއްދާއާއި، 116 ވަނަ މާއްދާ އަދި 119 ވަނަ މާއްދާ އިސްތިޢުމާލުކޮށް ކޮމިޓީން ނިންމި ޤަރާރު ރިޕޯޓަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވާލަން ފުރުޞަތަކަށް އެދުނީ. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އާދެ! ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓުގެ ބަހުސްގައި އިތުރު މެންބަރަކު ބައިވެރިވެވަޑައިގަންނަވާކަށް ނެތް. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ވޯޓަށް އަހާނެ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާ 1:30 ގައި. އެހެންވީމާ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ އަރިހުގައި މިދަންނަވަނީ 15 މިނެޓު ވަންދެން މި ޖިއްސުވާ ތަނުގައި ތިއްބެވުމަށް ދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ.

(ވަގުތުކޮޅަކަށް ހުއްޓުން)

7. ވޯޓަށް އެހުމަށް ހުރި ކަންކަމަށް ވޯޓަށް އެހުން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އައްސަލާމް ޢަލައިކުމް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ކާޑު ކާޑުރީޑަރަށް ވައްދަވައިދެއްވުން އެދެން. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 101 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، މިނިސްޓަރ އޮފް ކޮމިއުނިކޭޝަން ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ އަށް ހުށަހެޅުއްވި މުޙައްމަދު މަލީހް ޖަމާލްގެ އިތުބާރު ނެތްކަމަށް މަޖިލީހުން ފާސްކުރުމާ ގުޅޭ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

މަޖިލީހުގެ ޖުމްލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު:	87
ހާޒިރުވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	70
ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	59
ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	01

ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	04
ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	60
ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު:	44
ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:	ފާސް

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 101 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތީން، މިނިސްޓަރ އޮފް ކޮމިއުނިކޭޝަން ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީ އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު މަލީހް ޖަމާލްގެ އިތުބާރު ނުކުރާކަމަށް މަޖިލީހުން ފާސްކުރުމާ ގުޅޭ ގޮތުން ނެގުނު ވޯޓުގެ ނަތީޖާ. މަޖިލީހުގެ ޖުމުލަ އަދަދަކީ؛ 87. ހާޒިރުވެ ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދަކީ؛ 70. ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދަކީ؛ 59. ނުފެންނަ ކަމަށް 1 މެންބަރަކު. ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާކަމަށް 4 މެންބަރަކު. ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދަކީ؛ 60. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވަނީ؛ 44 ވޯޓު. އެހެންވީމާ، ފާސްވެއްޖެ. އެހެންކަމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 110ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތީން، އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު ޖަމާލް، މިނިސްޓަރ އޮފް ކޮމިއުނިކޭޝަން، ސައިންސް އެންޑް ޓެކްނޮލޮޖީގެ މަޤާމުން ވަކިކުރެވިއްޖެ.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 (ޓެކްސްއާ ބެހޭ އިދާރީ ޤާނޫނު)ގެ 56 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 1ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތީން، ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ހުސްވެފައިވާ ޤާނޫނީ ދާއިރާގެ މެންބަރުކަމަށް އަލްއުސްތާޛާ ޒަރީފާ ނަޢީމް ވ. ރަންވަލު ޢައްޔަންކުރެއްވުމާ މެދު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

މަޖިލީހުގެ ޖުމުލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު:	87

ހާޒިރުވެ ތިބި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	71
ފެންނަ ގޮތުން ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	63
ނުފެންނަ ގޮތުން ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ގޮތަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	63
ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު:	32
ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:	ފާސް

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ގާނޫނު ނަންބަރު 3/2010 (ޓެކްސް ބެލެހެއްޓުމާ ބެހޭ އިދާރީ ގާނޫނު)ގެ 56 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ހުސްވެފައިވާ ގާނޫނީ ދާއިރާގެ މެންބަރުކަމަށް އަލްއުސްތާޛާ ހަދީޖާ ނައީމް، ހ. ރަންވަލި ޢަބްދުއްސަލާމްމާ ދޭ ގޮތުން ނެގުނު ވޯޓުގެ ނަތީޖާ. މަޖިލީހުގެ ޖުމްލަ އަދަދަކީ؛ 87. ހާޒިރުވެ ތިއްބެވީ 71 މެންބަރުން. ފެންނަކަމަށް ވޯޓުދެއްވީ، 63 މެންބަރުން. ނުފެންނަ ގޮތަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރަކު ނެތް. ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުނުދެއްވާ މެންބަރަކު ވެސް ނެތް. ވޯޓުގައި ބައިވެރިވެވަޑައިގެންނެވީ، 63 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވަނީ 32 ވޯޓު. އެހެންވީމާ، ޓެކްސް އެޕީލް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ހުސްވެފައިވާ ގާނޫނީ ދާއިރާގެ މެންބަރުކަމަށް އަލްއުސްތާޛާ ހަދީޖާ ނައީމް، ހ. ރަންވަލި ޢަބްދުއްސަލާމް ފެނިވަޑައިގެންނަވާ ގޮތަށް މަޖިލީހުން ކަނޑައެޅިއްޖެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ތިންވަނަ ވޯޓު؛ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 107 ވަނަ މާއްދާއާއި، 116 ވަނަ މާއްދާއާއި، އަދި 119 ވަނަ މާއްދާ އިސްލާހުކުރުމަށް އާންމު ކޮމިޓީން ހުށަހެޅި ގޮތުގެ ރިޕޯޓް މަޖިލީހުން ފާސްކުރުމާ ދޭތެ ގޮތެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގެންނަވާ ގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

މަޖިލީހުގެ ޖުމްލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު:	87
ހާޒިރުވި މެމްބަރުންގެ އަދަދު:	70
ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	54
ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	54
ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު:	28
ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:	ފާސް

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 107 ވަނަ މާއްދާއާއި، 116 ވަނަ މާއްދާއާއި، އަދި 119 ވަނަ މާއްދާ އިސްލާހުކުރުމަށް އާންމު ކޮމިޓީން ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓް، މަޖިލީހުން ފާސްކުރުމާ ގުޅޭ ގޮތުން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ދެއްވި ވޯޓުގެ ނަތީޖާ. މަޖިލީހުގެ ޖުމްލަ އަދަދަކީ؛ 87. ހާޒިރުވެ ތިއްބެވި 70 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވީ 54 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރަކު ނެތް. ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުނުދެއްވާ މެންބަރަކު ވެސް ނެތް. ވޯޓުގައި ބައިވެރިވެވަޑައިގަތީ 54 މެންބަރުން. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވަނީ 28 ވޯޓު. އެހެންވީމާ، މި އިސްލާހު ފާސްވެއްޖެ. (ވަގުތުކޮޅަކަށް ތަޅުފޮޅު)

ނިންމުން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދެން މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއެއް އޮންނާނީ، 2 މާރިޗު 2021 ވާ އަންގާރަ ދުވަހުގެ ހެނދުނު 9:00 ގައި.

والحمد لله ربّ العالمين. މަޖިލިސް ނިމުނީ.